

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
VIII kadencja

Odpowiedzi

na oświadczenia złożone przez senatorów
na 66. posiedzeniu Senatu

Warszawa
2015 r.

SPIS TREŚCI

ODPOWIEDZI NA OŚWIADCZENIA

złożone na 66. posiedzeniu Senatu:

senatora Grzegorza Biereckiego	7
senator Alicji Chybickiej	9
senatora Henryka Ciocha.....	11
senator Doroty Czudowskiej	13
senatora Stanisława Gogacza.....	23
senatorów Stanisława Gogacza, Janiny Sagatowskiej oraz Mieczysława Gila	25
senator Heleny Hatki	27
senatorów Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia, Marii Koc, Andrzeja Pająka oraz Grzegorza Wojciechowskiego	31
senatorów Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia, Marii Koc, Andrzeja Pająka, Grzegorza Wojciechowskiego oraz Przemysława Błaszczyka	33
senatora Wiesława Kiliana	35
senatora Macieja Klimy.....	37
senatora Macieja Klimy oraz senatora Grzegorza Czeleja.....	39
senatora Ryszarda Knosali.....	42
senatora Andrzeja Kobiaka	50
senatora Stanisława Koguta.....	53
senatora Waldemara Kraski	54
senator Andżeliki Moźdzanowskiej	57
senatora Rafała Muchackiego	72
senatora Andrzeja Persona.....	74
senatora Leszka Piechoty	82
senatora Wojciecha Skurkiewicza	89
senatorów Wojciecha Skurkiewicza, Grzegorza Wojciechowskiego, Jarosława Rusieckiego, Roberta Mamąta, Kazimierza Wiatra, Michała Seweryńskiego oraz Stanisława Gogacza.....	91
senatorów Wojciecha Skurkiewicza, Grzegorza Wojciechowskiego, Jarosława Rusieckiego oraz Roberta Mamąta	98
senatora Grzegorza Wojciechowskiego	99
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Roberta Mamąta, Andrzeja Pająka, Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego, Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc	107
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Jarosława Rusieckiego, Roberta Mamąta,	

Marka Martynowskiego, Andrzeja Pająka, Przemysława Błaszczyka, Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc	110
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Roberta Mamąta, Andrzeja Pająka, Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego, Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc	112
senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Marka Martynowskiego, Andrzeja Pająka, Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego, Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc	119

66. POSIEDZENIE SENATU

(4 grudnia 2014 r.)

Oświadczenie senatora Grzegorza Biereckiego

skierowane do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta

Szanowny Panie Prokuratorze!

Poprzednie posiedzenie Senatu RP zostało poświęcone dyskusji na temat sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych po wejściu w życie ustawy z dnia 10 października 2012 r. o zmianie ustawy o SKOK. Podstawą dyskusji było wystąpienie Andrzeja Jakubiaka, przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, który zaprezentował raport tej instytucji na temat powiązań kapitałowych i personalnych w sektorze SKOK. Raport ten został udostępniony na stronie internetowej KNF.

Informacje zawarte w raporcie KNF zawierają liczne nieścisłości, które wręcz nasuwają podejrzenie o celowe przekłamania, trudno bowiem inaczej określić manipulację faktami polegającą na swoistej kompilacji danych o zdarzeniach gospodarczych, jakie miały miejsce na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat, i prezentowanie ich jako aktualnych w dacie sporządzenia raportu. Uważam, że raport ten zawiera fałszywe dane, które wprowadzają w błąd zarówno najwyższe organy państwa, jak i ogół społeczeństwa.

Przykładowo w odniesieniu do mojego udziału w strukturach SKOK raport KNF wskazuje na trzydzieści jeden podmiotów powiązanych. Raport nie wspomina jednak o tym, że w trzynastu przypadkach chodzi o podmioty, które wiele lat temu zostały zlikwidowane i wykreślone z Krajowego Rejestru Sądowego. Tak oczywista manipulacja faktami dokonana przez KNF nie może być tłumaczona zwykłą pomyłką. Kasa Krajowa niezwłocznie poinformowała przewodniczącego KNF o błędach w raporcie, przedstawiła szczegółowe wyjaśnienia dotyczące stanu faktycznego i zażądała sprostowania raportu, tymczasem przewodniczący Andrzej Jakubiak, mając już wówczas pełną wiedzę o zaistniałych przekłamaniach, zamiast sprostowania nieprawdziwych informacji zarządził dalsze rozpowszechnianie raportu i jego prezentację przed Wysoką Izbą.

Opracowanie KNF w dużej mierze opiera się na swoście przetworzonych danych archiwalnych, dawno już nieaktualnych, a zarazem bezprzedmiotowych z punktu widzenia dyskusji na temat sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych po wejściu w życie ustawy z dnia 10 października 2012 r. o zmianie ustawy o SKOK. Rodzi się więc pytanie o cel ujęcia tematu przez KNF w taki sposób, który w istocie zmierza do zafałszowania rzeczywistego obrazu systemu SKOK. Cel raportu KNF na temat powiązań kapitałowych i personalnych w sektorze SKOK wydaje się dość oczywisty i z pewnością nie jest nim deklarowane przez KNF dążenie do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego, a w szczególności bezpieczeństwa środków pieniężnych gromadzonych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

W aspekcie indywidualnym raport KNF narusza moje dobre imię, podważa bowiem wiarygodność moich oświadczeń majątkowych, a zarazem sugeruje udział w innych nieujawnionych przedsięwzięciach biznesowych. Oświadczam, iż w tym zakresie zamierzam dochodzić ochrony mojego dobrego imienia przed sądem cywilnym.

W aspekcie ogólnospołecznym działanie KNF destabilizuje prawidłowe funkcjonowanie rynku finansowego, a w szczególności zagraża bezpieczeństwu środków pieniężnych gromadzonych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

Grzegorz Bierecki

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 22.12.2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z przesłanym przy piśmie z dnia 10 grudnia 2014 r. oświadczeniem złożonym przez senatora Grzegorza Biereckiego podczas 66. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 4 grudnia 2014 r., uprzejmie informuję, że z uwagi na okoliczności podnoszone przez Pana senatora w treści oświadczenia, zostało ono przekazane Prokuratorowi Apelacyjnemu w Warszawie jako zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w celu spowodowania jego procesowego rozpoznania.

Z poważaniem

z upoważnienia
PROKURATORA GENERALNEGO
Marek Jamrogowicz
Pierwszy Zastępca
Prokuratora Generalnego

**Odpowiedź
ZASTĘPCY
PROKURATORA APELACYJNEGO
w WARSZAWIE**

Warszawa, 13 stycznia 2015 r.

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu

Uprzejmie informuję, iż oświadczenie Pana senatora RP Grzegorza Biereckiego, stanowiące faktycznie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, przesłane – zgodnie z art. 49 ust. 4 Regulaminu Senatu – do Prokuratora Generalnego przy korespondencji z dnia 10 grudnia 2014 r., przekazane następnie do tutejszej Prokuratury Apelacyjnej, zostało skierowane do właściwej miejscowo i rzeczowo Prokuratury Okręgowej w Warszawie, celem procesowego rozpoznania.

ZASTĘPCA
PROKURATORA APELACYJNEGO
w Warszawie
Jarosław Onyszczyk

Oświadczenie senator Alicji Chybickiej

skierowane do prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Tadeusza Jędrzejczyka

Szanowny Panie Prezesie!

Do mojego biura zwrócił się pan Ryszard Jadach, dyrektor zarządzający Dolnośląskiego Centrum Chorób Serca „Medinet” NZOZ, w związku z niepokojącymi zmianami warunków kontraktowania usług wysokospecjalistycznych w zakresie kardiologii dziecięcej oraz kardiologii dorosłych, zawartych w zarządzeniu nr 72/2014/DSOZ prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 18 listopada 2014 r.

Nowo powstałe wymagania dotyczą między innymi posiadania własnej pracowni hemodynamiki. Do tej pory pracownia hemodynamiki była domeną oddziałów kardiologicznych. Oddział Kardiologii Dziecięcej „Medinet” zlokalizowany jest w kompleksie budynków Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu. Do 2002 r. oddział był w zasobach tego szpitala, a po przekształceniu, czyli od 2002 r., stanowi jeden z oddziałów „Medinet” Sp. z o.o. Oddział kardiologii dziecięcej ściśle współpracuje z oddziałem kardiologii dziecięcej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu, korzystając ze szpitalnej pracowni hemodynamiki.

Podobna sytuacja występuje w Nowej Soli. W budynku Wielospecjalistycznego Szpitala SP ZOZ w Nowej Soli, gdzie zlokalizowany jest oddział kardiologii dla dorosłych „Medinet”, zlokalizowana jest także szpitalna pracownia hemodynamiki.

Nowo wprowadzone zapisy spowodują absurdalną sytuację i zmuszą do otwarcia w obu szpitalach konkurencyjnych pracowni hemodynamiki. Przy czym „Medinet” Sp. z o.o. nie ma nawet podpisanej umowy na świadczenia kardiologiczne, ani z oddziałem dolnośląskim, ani z lubuskim Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zwracam się do Pana Prezesa z prośbą o zainteresowanie się tym problemem i zmianę zapisów na respektujące możliwość współpracy między różnymi podmiotami leczniczymi pod warunkiem posiadania pracowni hemodynamiki w tej samej lokalizacji co oddział kardiologiczny.

*Z wyrazami szacunku
Alicja Chybicka*

Odpowiedź

Warszawa, 31 grudnia 2014 r.

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo z dnia 10 grudnia 2014 roku, znak: BPS/043-66-2830/14, w sprawie oświadczenia złożonego przez senator Alicję Chybicką podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., poniżej przedstawiam stanowisko w sprawie.

Na wstępie wskazać należy, że kwestionowane warunki wymagane od świadczeniodawców zainteresowanych zawarciem umowy w rodzaju leczenie szpitalne – świadczenia wysokospecjalistyczne, zostały określone zgodnie z treścią obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 listopada 2013 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń wysokospecjalistycznych oraz warunków ich realizacji (Dz. U. 2013 r., poz. 1445).

W odniesieniu do wskazanego w zarządzeniu wymogu posiadania przez świadczeniodawcę pracowni hemodynamiki, podkreślić należy, że zgodnie z obowiązującymi umowami na świadczenia wysokospecjalistyczne finansowane z budżetu państwa w 2014 roku, zawarte pomiędzy Ministrem Zdrowia, a świadczeniodawcą, w wymaganiach stanowiących załącznik do umowy na świadczenia: *Operacje wad wrodzonych serca i wielkich naczyń u dzieci do ukończenia 1 roku życia z wyłączeniem operacji izolowanych przewodów tętniczych oraz Operacje wad serca i aorty piersiowej w krążeniu pozaustrojowym*, istnieje wymóg posiadania przez świadczeniodawcę pracowni hemodynamiki dla dzieci dostępnej w podmiocie leczniczym 24 godziny na dobę.

Niezależnie od powyższego, wskazać należy, że w toku prowadzonych prac, na wnioski Pana prof. dra hab. Mariana Zembali, Konsultanta Krajowego w dziedzinie kardiologii, zgodnie z treścią zgłoszonych uwag w dniu 21 października 2014 roku, przesłanych w imieniu środowiska kardiologicznego, przedmiotowy zapis został rozszerzony, dopuszczając dla świadczenia *Operacje wad wrodzonych serca i naczyń < 1 r.ż.* posiadanie pracowni radiologii zabiegowej lub pracowni radiologii zabiegowej dla dzieci lub pracowni hemodynamiki dla dzieci, natomiast dla świadczenia *Operacje wad serca i aorty piersiowej > 17 r.ż.* posiadanie pracowni radiologii zabiegowej lub pracowni hemodynamiki.

W odniesieniu do poruszanej kwestii korzystania z pracowni hemodynamiki u innego świadczeniodawcy w tym samym kompleksie budynków, należy odwołać się do brzmienia art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 217 z późn. zm.), z którego wynika, że podmiot leczniczy może wykonywać działalność leczniczą jedynie za pomocą przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego. Innymi słowy nie jest możliwe udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w oparciu o składniki majątkowe innego podmiotu leczniczego. Tym samym uznanie korzystania z pracowni hemodynamiki, do której podmiot leczniczy nie posiada tytułu prawnego, stanowiłoby sprzeczność z ustawą o działalności leczniczej.

Jednocześnie uprzejmie informuję Panią Marszałek, iż od dnia 4 grudnia 2014 r. „MEDINET” Sp. z o.o., zgodnie z danymi dostępnymi w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, posiada zarejestrowaną pracownię hemodynamiki.

PREZES
Narodowego Funduszu Zdrowia
Tadeusz Jędrzejczyk

Oświadczenie senatora Henryka Ciocha

skierowane do przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego Andrzeja Jakubiaka

Szanowny Panie Przewodniczący!

Chciałbym zapytać, jak według stanu na dzień 15 listopada 2014 r. wygląda struktura akcjonariatu spółki akcyjnej Lubelski Węgiel „Bogdanka”. Interesuje mnie w szczególności, kto jest właścicielem około 65,74% akcji figurujących w wykazach struktury akcjonariatu wspomnianej spółki pod pozycją „pozostali akcjonariusze”.

Mam nadzieję, że nie jest to wiedza tajemna, w żaden sposób nie jestem bowiem w stanie sam ustalić, kto jest rzeczywistym właścicielem wspomnianej notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie spółki akcyjnej.

*Z wyrazami szacunku
Henryk Cioch*

Stanowisko

Warszawa, 30 grudnia 2014 r.

Pan
Henryk Cioch
Senator
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na oświadczenie złożone na 66. posiedzeniu Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., dotyczące akcjonariatu spółki Lubelski Węgiel „Bogdanka” SA, przekazane do Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 11 grudnia 2014 r., poniżej przedstawiam stanowisko w sprawie.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, iż obowiązki w zakresie ujawniania stanu posiadania akcji przez akcjonariuszy spółki publicznej określone są w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1382 j.t., dalej: ustawa o ofercie). Zgodnie z art. 69 ust. 1 cyt. ustawy, minimalnym progiem aktualizującym obowiązek zawiadomienia o posiadaniu akcji spółki publicznej jest 5% ogólnej liczby głosów. Oznacza to, iż akcjonariusze posiadający akcje spółki publicznej w liczbie niezapewniającej osiągnięcia lub przekroczenie 5% ogólnej liczby głosów mogą pozostać anonimowi. Zgodnie z informacjami podanymi Komisji Nadzoru Finansowego w wyniku wypełnienia powyższego obowiązku notyfikacyjnego, na dzień 15 listopada 2014 r. akcjonariuszami spółki Lubelski Węgiel „Bogdanka” SA, posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów były:

- 1) AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK – 14,88%,
- 2) OFE PZU „Złota Jesień” – 9,76%, oraz
- 3) ING Otwarty Fundusz Emerytalny – 9,63%.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego wskazuje również, iż dostępną publicznie, dodatkową informacją o akcjonariuszach spółki publicznej są raporty przesyłane przez te podmioty w wykonaniu obowiązku przewidzianego w art. 70 pkt 3 powyższej ustawy o ofercie. Zgodnie z tym przepisem spółka publiczna jest obowiązana do równoczesnego przekazania do publicznej wiadomości, Komisji Nadzoru Finansowego, oraz spółce prowadzącej rynek regulowany, na którym są notowane akcje tej spół-

ki, w terminie 7 dni od dnia odbycia walnego zgromadzenia, wykazu akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% liczby głosów na tym zgromadzeniu, z określeniem liczby głosów przysługujących każdemu z nich z posiadanych akcji i wskazaniem ich procentowego udziału w liczbie głosów na tym walnym zgromadzeniu oraz w ogólnej liczbie głosów. W przypadku spółki Lubelski Węgiel „Bogdanka” SA ostatnim raportem wysłanym w wykonaniu tego obowiązku był raport dotyczący walnego zgromadzenia akcjonariuszy, które miało miejsce 12 czerwca 2014 r. Zgodnie z tym raportem, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% liczby głosów na tym zgromadzeniu były następujące podmioty:

- 1) AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK – 14,41% ogólnej liczby głosów,
- 2) ING Otwarty Fundusz Emerytalny – 9,11% ogólnej liczby głosów,
- 3) OFE PZU „Złota Jesień” – 8,26% ogólnej liczby głosów,
- 4) AMPLICO Otwarty Fundusz Emerytalny – 4,41% ogólnej liczby głosów,
- 5) AXA Otwarty Fundusz Emerytalny – 4,25% ogólnej liczby głosów,
- 6) NORDEA Otwarty Fundusz Emerytalny – 3,82% ogólnej liczby głosów,
- 7) Otwarty Fundusz Emerytalny ALIANZ POLSKA – 3,39% ogólnej liczby głosów.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego zwraca uwagę ponadto na dodatkową możliwość pozyskania informacji o akcjonariacie spółki, wynikającą z obowiązków publikacji struktur aktywów przez otwarte fundusze emerytalne oraz fundusze inwestycyjne otwarte i specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte.

W przypadku otwartych funduszy emerytalnych obowiązek ten wynika z art. 193 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 989, z późn. zm.), natomiast termin publikacji struktur aktywów – z §13 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie obowiązków informacyjnych funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 142). Zgodnie z tymi regulacjami, najbliższa publikacja rocznej struktury aktywów otwartych funduszy emerytalnych powinna nastąpić do 15 stycznia 2015 roku wg stanu na 31 grudnia 2014 r., a publikacja półrocznej struktury aktywów stanowiących powyżej 1% aktywów powinna nastąpić do dnia 12 stycznia 2015 roku wg stanu na 31 grudnia 2014 r. Informacje takie są publikowane na stronach internetowych poszczególnych otwartych funduszy emerytalnych.

Ponadto, dane szczegółowe o lokatach poszczególnych otwartych funduszy emerytalnych są publikowane przez Komisję Nadzoru Finansowego raz w roku według stanu na koniec roku poprzedniego. Publikacja ta jest częścią rocznika statystycznego o nazwie Biuletyn Roczny i jest dostępna na stronie internetowej Komisji.

W przypadku funduszy inwestycyjnych otwartych i specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych informacje dotyczące zaangażowania w akcje poszczególnych spółek są zamieszczane w tabelach uzupełniających stanowiących element zestawienia lokat, którego zakres prezentacyjny określa Załącznik 1 do Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych. Zgodnie z §35 ust. 1 pkt 2 ww. Rozporządzenia, zestawienie lokat jest elementem sprawozdania finansowego funduszu inwestycyjnego. Zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 157, z późn. zm.), fundusze inwestycyjne otwarte i specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte mają obowiązek publikacji rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych na stronach internetowych.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Andrzej Jakubiak

Oświadczenie senator Doroty Czudowskiej

skierowane do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza

Szanowny Panie Ministrze!

W dniach 27–29 listopada bieżącego roku odbyła się we Wrocławiu dziesiąta konferencja naukowa pod tytułem „Człowiek u schyłku życia jako wartość w opiece hospicyjno-paliatywnej. Aspekt medyczny, filozoficzny, etyczny, prawny i społeczny”. Organizatorem tej konferencji był Zakład Pielęgniarskiej Opieki Paliatywnej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu i nieoceniona w pracy na rzecz chorych terminalnie doktor nauk medycznych pani Eleonora Mess.

Miałam zaszczyt być zaproszona do komitetu honorowego tej konferencji jako senator, a jako lekarz onkolog z zainteresowaniem w niej uczestniczyłam. Program konferencji można znaleźć na stronie abranetis.pl. Obejmował on dyskusję i wymianę doświadczeń na temat trudnej, acz niezwykle pięknej w swym przesłaniu służby przy nieuleczalnie chorych.

To była już dziesiąta konferencja, dziesiąte spotkanie lekarzy, pielęgniarek, księży, wolontariuszy świeckich i duchownych. Omawiano cierpienia chorych, ich opiekunów i rodzin, nie tylko sprawy widoczne szkiełkiem i okiem – głos miały także serce, uczucia, religia i wiara.

Postęp cywilizacyjny i osiągnięcia medycyny umożliwiły znaczne wydłużenie ludzkiego życia, a ludzi niegdyś nieuleczalnie chorych dzisiaj ratujemy. Stawia to przed wszystkimi odpowiedzialnymi za zdrowie społeczeństw, w tym naszego, polskiego społeczeństwa, nowe wyzwania i nowe oczekiwania – oczekiwania ze strony ludzi terminalnie chorych, w tym dzieci, osób starszych, ich rodzin i opiekunów, a także wyzwania przed politykami, organizatorami, urzędnikami, pracownikami szeroko pojętej ochrony zdrowia. Osiągnąć w medycynie paliatywnej i hospicyjnej jest wiele, ale problemów oraz trudności, jakie zgłaszali na konferencji lekarze, pielęgniarki, kapelani i wolontariusze, także jest dużo. Szczególnym wyzwaniem współczesności jest konieczność zapewnienia opieki perinatalnej dziecku z nieuleczalnymi wadami wrodzonymi i jego matce. Przecież nie wszyscy rodzice godzą się na zakończenie ciąży poprzez aborcję. Kilka wykładów w ramach konferencji poświęcono także badaniom warunków pracy pielęgniarek i opiekunów. Konkluzją wszystkich było nadmierne obciążenie ciężką pracą – pracą obciążającą fizycznie, psychicznie i duchowo, a w dodatku w warunkach permanentnego niedofinansowania.

Panie Ministrze, przedstawiam Panu kilka postulatów środowiska związanego z leczeniem paliatywnym i hospicyjnym. Konieczne są: wzrost finansowania leczenia paliatywnego i hospicyjnego; refundacja środków koniecznych do pielęgnacji chorych, takich jak na przykład podkłady, środki opatrunkowe, środki przeciwoleżynowe, leki wspomagające czy leki do użytku zewnętrznego i oczywiście wiele, wiele innych; zapewnienie możliwości rehabilitacji fizycznej osób przewlekle chorych; usankcjonowanie prawne i finansowe psychoonkologa w zespole leczniczym; przestrzeganie norm pracy dla lekarzy i pielęgniarek na oddziałach paliatywnych i w hospicjach co do liczby personelu i czasu pracy; pomoc rodzinom i opiekunom w finansowym zabezpieczeniu bytu chorego, w tym ustawowe wliczenie lat spędzonych przy chorym do stażu pracy uprawniającego do świadczeń emerytalno-rentowych; ochrona miejsc pracy i umożliwienie powrotu do pracy opiekunom po zakończeniu ich misji. Należy także uwzględnić stanowisko organizacji propagacyjnych podczas podejmowania ważnych decyzji.

Panie Ministrze, w imieniu organizatorów i uczestników konferencji proszę o stanowisko Pana Ministra wobec przedstawionych postulatów.

Z poważaniem
Dorota Czudowska

Stanowisko

Warszawa, 19.12.2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

Zwracam się do Pana Marszałka z uprzejmą prośbą o prolongatę terminu udzielenia odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Panią Dorotę Czudowską Senatora RP, na 66. posiedzeniu Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., przesłane przy piśmie Pani Marii Pańczyk-Pozdziej, Wicemarszałka Senatu RP, z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2832/14, w sprawie postulatów środowiska związanego z leczeniem paliatywnym i hospicyjnym.

Prośba o przedłużenie terminu wynika z konieczności zgromadzenia dodatkowych informacji, które są niezbędne do sformułowania odpowiedzi w przedmiotowej sprawie.

Odpowiedź na przedmiotowe oświadczenie zostanie udzielona po uzyskaniu stosownych informacji, nie później niż do dnia 9 stycznia 2015 r.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Igor Radziewicz-Winnicki

Odpowiedź

Warszawa, 2015.01.05

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z oświadczeniem złożonym przez Panią Dorotę Czudowską, Senatora RP, na 66. posiedzeniu Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., przesłanym przy piśmie Pani Marii Pańczyk-Pozdziej, Wicemarszałka Senatu RP, z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2832/14, w sprawie postulatów środowiska związanego z leczeniem paliatywnym i hospicyjnym, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych określa ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi, w tym rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej (Dz. U., poz. 1347). Wymienione rozporządzenie określa wykaz oraz warunki realizacji świadczeń gwarantowanych z powyższego zakresu. Świadczenia gwarantowane są udzielane zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, z wykorzystaniem metod diagnostyczno-terapeutycznych innych niż stosowane w medycynie niekonwencjonalnej, ludowej lub orientalnej.

Świadczenia opieki paliatywnej i hospicyjnej to wszechstronna, całościowa opieka i leczenie objawowe świadczeniobiorców chorujących na nieuleczalne, niepoddające się leczeniu przyczynowemu, postępujące, ograniczające życie choroby. Opieka ta jest ukierunkowana na poprawę jakości życia, ma na celu zapobieganie bólowi i innym objawom somatycznym oraz ich uśmierzenie, łagodzenie cierpień psychicznych, duchowych i socjalnych.

Świadczenia gwarantowane przysługują świadczeniobiorcom chorującym na nieuleczalne, postępujące, ograniczające życie choroby nowotworowe i nienowotworowe, których wykaz określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Świadczenia gwarantowane są realizowane w warunkach:

- 1) stacjonarnych – w hospicjum stacjonarnym lub w oddziale medycyny paliatywnej;
- 2) domowych – w hospicjum domowym dla dorosłych lub dla dzieci do ukończenia 18. roku życia;
- 3) ambulatoryjnych – w poradni medycyny paliatywnej.

Świadczenia gwarantowane realizowane w warunkach stacjonarnych obejmują:

- 1) świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez lekarzy;
- 2) świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki;
- 3) leczenie farmakologiczne;
- 4) leczenie bólu zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (drabina analgetyczna);
- 5) leczenie innych objawów somatycznych;
- 6) opiekę psychologiczną nad świadczeniobiorcą i jego rodziną;
- 7) rehabilitację;
- 8) zapobieganie powikłaniom;
- 9) badania zlecone przez lekarza zatrudnionego w hospicjum stacjonarnym lub oddziale medycyny paliatywnej;
- 10) zaopatrzenie w wyroby medyczne konieczne do wykonania świadczenia gwarantowanego w hospicjum stacjonarnym lub w oddziale medycyny paliatywnej;
- 11) opiekę wyręczającą obejmującą przyjmowanie świadczeniobiorców do hospicjum stacjonarnego lub oddziału medycyny paliatywnej na okres nie dłuższy niż 10 dni.

Świadczenia gwarantowane realizowane w warunkach domowych obejmują świadczenia:

- 1) świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez lekarzy;
- 2) świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki;
- 3) leczenie bólu zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (drabina analgetyczna);
- 4) leczenie innych objawów somatycznych;
- 5) opiekę psychologiczną nad świadczeniobiorcą i jego rodziną;
- 6) rehabilitację;
- 7) zapobieganie powikłaniom

oraz badania zlecone przez lekarza zatrudnionego w hospicjum domowym dla dorosłych lub dla dzieci do ukończenia 18. roku życia, ordynację leków i bezpłatne wypożyczenie przez hospicja domowe wyrobów medycznych.

Świadczenia gwarantowane realizowane w warunkach ambulatoryjnych w poradni medycyny paliatywnej obejmują:

- 1) porady i konsultacje lekarskie w poradni lub w domu świadczeniobiorcy, w tym również świadczeniobiorcy, który nie został zakwalifikowany do hospicjum domowego;
- 2) porady psychologa w poradni lub w domu świadczeniobiorcy;
- 3) świadczenia pielęgniarskie w poradni lub w domu świadczeniobiorcy.

Odnośnie do możliwości rehabilitacji leczniczej, uprzejmie wyjaśniam, iż w warunkach stacjonarnych przedmiotowe świadczenia obejmują m.in. rehabilitację, natomiast świadczenia realizowane w warunkach domowych i ambulatoryjnych nie ograniczają możliwości korzystania dodatkowo z rehabilitacji leczniczej realizowanej zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (Dz. U., poz. 1522).

Dodatkowo, należy zaznaczyć, iż szczegółowe warunki realizacji świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej określone zostały w załączniku nr 2 do przedmiotowego rozporządzenia.

W kwestii dotyczącej usankcjonowania prawnego i finansowego psychoonkologa w zespole leczniczym, uprzejmie informuję, że w warunkach realizacji świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka paliatywna i hospicyjna określono wymagania dotyczące personelu udzielającego świadczeń zdrowotnych. Zgodnie z powyższymi przepisami świadczenia w warunkach stacjonarnych, ambulatoryjnych i domowych realizowane są także przez psychologa lub psychologa posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie psychologii klinicznej lub psychologa, którym jest osoba z wykształceniem psychologicznym lub medycznym, która ukończyła studia wyższe i uzyskała tytuł magistra lub równorzędny oraz ukończyła studia podyplomowe z psychoonkologii.

Z informacji przekazanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia wynika, że w latach 2011–2014 sukcesywnie zwiększane były nakłady finansowe na opiekę paliatywną i hospicyjną (zał. nr 1). Dodatkowo należy podkreślić, iż podstawą udzielania świadczeń opieki zdrowotnej jest umowa, która określa rodzaj i zakres udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej, zasady rozliczeń pomiędzy Narodowym Funduszem Zdrowia a świadczeniodawcami oraz kwotę zobowiązania Narodowego Funduszu Zdrowia wobec świadczeniodawcy. W związku z tym, świadczenia opieki zdrowotnej są finansowane przez Fundusz do wysokości limitów określonych umową.

Przedstawiając powyższe, trzeba wyjaśnić, iż wpływ na istniejące ograniczenia w finansowaniu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mają przepisy art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.), dotyczące gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Zdrowia, zgodnie z którym plan finansowy NFZ jest zrównoważony w zakresie przychodów i kosztów. Ponadto, zgodnie z art. 132 ust. 5 ww. ustawy, łączna suma zobowiązań Narodowego Funduszu Zdrowia wynikających z zawartych ze świadczeniodawcami umów nie może przekroczyć wysokości kosztów przewidzianych na ten cel w planie finansowym NFZ.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że od dnia 1 stycznia 2015 r. wycena świadczeń zdrowotnych pozostaje w kompetencji Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, zgodnie z nowymi zadaniami dotyczącymi taryfikacji świadczeń opieki zdrowotnej, wprowadzonymi ustawą z dnia 22 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U., poz. 1138).

Odnosząc się do zasygnalizowanego problemu związanego z zapewnieniem opieki perinatalnej dziecku z nieuleczalnymi wadami wrodzonymi i jego matce, pragnę uprzejmie wyjaśnić, że w przypadku wad wrodzonych istotną rolę odgrywa diagnostyka w okresie ciąży. Kobieta ma prawo do profilaktycznej opieki nad kobietami w ciąży oraz noworodkami, której zakres został określony rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania oraz procedur medycznych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożu oraz opieki nad noworodkiem (Dz. U., poz. 1100). Rozporządzenie odnosi się zarówno do opieki profilaktycznej w trakcie ciąży, jak również w trakcie porodu i porożu, oraz opieki profilaktycznej sprawowanej nad noworodkiem bezpośrednio po urodzeniu. Istotną rolę odgrywają również badania prenatalne, które są świadczeniem gwarantowanym – finansowanym ze środków publicznych. Realizowane są na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (Dz. U., poz. 1505). W załączniku do ww. rozporządzenia określony jest zakres świadczenia oraz kryteria kwalifikacji pacjentek i warunki jakie powinny spełniać świadczeniodawcy. Do procedur realizowanych w ramach tego programu zalicza się poradnictwo i badania biochemiczne, poradnictwo i USG płodu w kierunku diagnostyki wad wrodzonych, poradnictwo i badania genetyczne.

Ponadto wprowadzenie badań przesiewowych noworodków w kierunku wykrycia: hipotyreozy, fenyloketonurii, mukowiscydozy oraz rzadkich wad metabolizmu są podstawą realizacji Programu badań przesiewowych noworodków w Polsce. Działania

podejmowane w ramach Programu skierowane są na obniżenie umieralności noworodków, niemowląt i dzieci oraz zapobieganie ciężkiemu i trwałemu kalectwu, wynikającemu z tych wad. Minister Zdrowia w ramach realizowanych programów polityki zdrowotnej podejmuje działania poprawiające opiekę nad kobietą ciężarną, dziećmi i młodzieżą, u których wykryto wady wrodzone.

Aktualnie Ministerstwo Zdrowia we współpracy z przedstawicielami Ministerstwa Edukacji Narodowej, Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych oraz podmiotów działających w obszarze systemu ochrony zdrowia zajmujących się rehabilitacją zdrowotną dzieci w wieku rozwojowym realizuje prace nad opracowaniem projektu programu wczesnej interwencji pn. „Wczesna kompleksowa pomoc dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością, niepełnosprawnemu i jego rodzinie”.

Proponowany program ma na celu jak najszybszą diagnozę zaburzeń wieku rozwojowego dzieci od urodzenia do 7 r.ż., a tym samym, ustalenie harmonogramu działań i rozpoczęcie kompleksowej i ciągłej terapii w interdyscyplinarnych placówkach. Ważne jest, aby ośrodek, do którego trafi mały pacjent, zapewniał wielospecjalistyczną pomoc zarówno dziecku, jak i jego rodzicom. Dziecko po stwierdzeniu niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością zgodnie z projektem Programu może być skierowane przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego na leczenie w ramach programu do ośrodków działalności leczniczej gwarantujących udzielanie wielospecjalistycznych świadczeń dla dzieci w wieku od 0–7 r.ż. Proponowane świadczenie będzie gwarantowało kompleksową opiekę zdrowotną dzieciom zagrożonym niepełnosprawnością lub niepełnosprawnemu, gdzie w jednej placówce zostanie przeprowadzona jak najszybsza diagnoza zaburzeń w rozwoju dziecka, powiązana z terapią i opieką medyczną obejmującą usprawnianie ruchowe, terapię psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną. Opieką objęte będzie zarówno dziecko, jak i jego rodzina.

Wprowadzenie programu wczesnej interwencji pn. „Wczesna kompleksowa pomoc dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością, niepełnosprawnemu i jego rodzinie” będzie wiązało się z nowelizacją rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych. Obecnie trwają prace nad skierowaniem Programu do Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji i uzyskania rekomendacji Prezesa.

Z informacji przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wynika, że przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1456, z późn. zm.) przewidują następujące świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Świadczeniem opiekuńczym przeznaczonym dla osoby niepełnosprawnej jest zasiłek pielęgnacyjny. Zgodnie z art. 16 ww. ustawy zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- 1) niepełnosprawnemu dziecku;
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153 zł miesięcznie. Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne są świadczeniami opiekuńczymi przeznaczonymi dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 16a ust. 1 ww. ustawy specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r., poz. 788, z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny (krewni w linii prostej oraz rodzeństwo), a także małżonkom, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (od dnia 1 stycznia 2015 r. także w przypadku niepodejmowania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej), w związku z koniecz-

nością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 623 zł netto, a od 1 listopada 2014 r. – 664 zł netto (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 520 zł miesięcznie. W myśl art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od dochodów rodziny. Od 1 maja 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 800 zł miesięcznie, co w połączeniu z realizowanym w 2014 r. rządowym programem w wysokości 200 zł miesięcznie, daje łączną wysokość wypłacanego świadczenia na poziomie 1000 zł miesięcznie. Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosić będzie 1200 zł miesięcznie, natomiast od 1 stycznia 2016 r. świadczenie pielęgnacyjne wynosić będzie 1300 zł miesięcznie. Od 1 stycznia 2017 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego będzie podlegać corocznej waloryzacji polegającej na corocznym wzroście wysokości tego świadczenia o procentowy wskaźnik, o jaki zwiększać się będzie minimalne wynagrodzenie za pracę.

Odnosząc się do postulatu dotyczącego wliczania lat spędzonych przy chorym do stażu pracy uprawniającego do świadczeń emerytalno-rentowych uprzejmie informuję, że zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442, z późn. zm.) określając, między innymi, krąg osób podlegających obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Zaznaczenia wymaga, że zasady podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym osób rezygnujących z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, za które ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę, regulują przepisy o pomocy społecznej (art. 6 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Jednocześnie ust. 2a wskazanego artykułu przewiduje, że za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna wójt, burmistrz lub prezydent miasta

opłaca składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości odpowiednio:

- 1) świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługujących na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych,
- 2) zasiłku dla opiekuna przysługującego na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Składki te są opłacane przez okres niezbędny do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego), z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440) – stopniowe wydłużanie ww. okresu od 20 do 24 lat w latach 2013–2021.

Z wyżej przywołanych przepisów prawnych wynika, że okresy sprawowania bezpośredniej i osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny, za które zostały opłacone, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, są uznane na podstawie obecnie obowiązujących przepisów za okresy składkowe, uwzględniane przy ustalaniu prawa i wysokości emerytury lub renty, co wydaje się spełniać postulat dotyczący zakresu ubezpieczeń społecznych.

Ponadto, osoby wymagające opieki paliatywnej i hospicyjnej oraz ich rodzice i opiekunowie mogą korzystać ze świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013, poz. 182, z późn. zm.), która zawiera ogólne regulacje dotyczące pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, w szczególności z powodu niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby. Główną formą wspierania rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej jest pomoc finansowa, która przyznawana jest w uzależnieniu od kryterium dochodowego osób i rodzin ubiegających się o świadczenia. Kryterium dochodowe dla osób żyjących w gospodarstwach wieloosobowych wynosi 456 zł, a dla osób samotnie gospodarujących – 542 zł. Kwota dochodu dla osób i rodzin utrzymujących się z gospodarstwa rolnego przyjęta została na poziomie 250 zł z ha przeliczeniowego. Do świadczeń pieniężnych zalicza się zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy.

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kolejną formą świadczenia pieniężnego przyznawanego osobom i rodzinom, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego jest zasiłek okresowy. Świadczenie to ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, przy czym kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie,
- w przypadku rodziny do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny, przy czym ustawa o pomocy społecznej gwarantuje kwotę zasiłku okresowego na poziomie nie niższym niż 50% różnicy między:
 - kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
 - kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Dodatkowo, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi, lub zasiłek

celowy, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku. Świadczenie tego rodzaju może być przeznaczone w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego itp.

Jednocześnie pragnę uprzejmie wyjaśnić, iż osobie, która wymaga pomocy innych, a rodzina nie jest w stanie takiej pomocy zapewnić lub jest to znacząco utrudnione mogą być przyznane usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Wyjątek stanowią specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Warunki i tryb ustalania oraz pobierania opłat za te usługi i warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat reguluje rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598, z późn. zm.). Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być świadczone w miejscu zamieszkania, bądź w ośrodkach wsparcia.

Podkreślenia wymaga, że bez względu na posiadany dochód osoby i rodziny wymagające wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów mogą skorzystać z pracy socjalnej oraz z poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego.

Odnosząc się do postulatu zgłoszonego przez Panią Senator dotyczącego umożliwienia powrotu do pracy opiekunom po zakończeniu ich misji uprzejmie informuję, że po zakończeniu opieki nad osobą zależną zainteresowany, jeśli oczywiście zamierza poszukiwać pracy, może dokonać rejestracji jako bezrobotny w urzędzie pracy i korzystać z wszelkiej pomocy oferowanej bezrobotnym celem uzyskania zatrudnienia. Bezrobotni mogą korzystać m.in. z poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń, staży oraz zatrudnienia wspieranego ze środków Funduszu Pracy. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.) zawarto również specjalne instrumenty dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka oraz opieką nad osobą zależną. Starosta może, na podstawie umowy zawartej z pracodawcą, przyznać mu środki Funduszu Pracy w postaci tzw. grantu na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy dla osoby powracającej na rynek pracy m.in. po zakończeniu opieki nad osobą zależną. Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pracodawca, który otrzyma taki grant jest zobowiązany do utrzymania w zatrudnieniu skierowanej osoby przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy.

Kolejnym instrumentem dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad osobą zależną jest tzw. świadczenie aktywizacyjne, które przysługuje pracodawcy na podstawie umowy zawartej ze starostą za zatrudnienie osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad osobą zależną. Świadczenie aktywizacyjne przysługuje przez okres 12 lub 18 miesięcy w kwocie połowy lub 1/3 minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pracodawca, który otrzyma takie wsparcie zobowiązany jest również do utrzymania zatrudnienia skierowanej do pracy osoby przez okres 6 lub 9 miesięcy (zależnie na jaki okres otrzymał świadczenie aktywizacyjne) już po zakończeniu wypłaty świadczenia.

Przedstawiając powyższe, wyrażam nadzieję i przekonanie, że wymienione działania podejmowane zarówno przez Ministerstwo Zdrowia jak i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej stale przyczyniają się do poprawy sytuacji osób wymagających

odpowiedniej opieki zdrowotnej oraz społecznej i stanowią tym samym realizację postulatów środowiska związanego z leczeniem paliatywnym i hospicyjnym, zgłoszonych przez Panią Senator.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Igor Radziewicz-Winnicki

Załącznik

Tab. Wartość zawartych umów, liczba osobodni oraz średnia cena w poszczególnych zakresach świadczeń w rodzaju opieka paliatywna i hospicyjna w latach 2011-2014 wg stanu na 27 listopada 2014 r.

Nazwa zakresu	Liczba osobodni				Wartość zawartych umów				Średnia cena zakresu			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
PORADA W PORADNI MEDYCYNY PALIATYWNEJ	68 466	66 968	65 819	69 684	2 361 237	2 288 872	2 253 600	2 446 534	34,49	34,18	34,24	35,11
ŚWIADCZENIA W HOSPICJUM DOMOWYM	3 176 932	3 510 999	3 713 548	3 731 075	133 428 975	147 267 797	156 255 027	157 528 981	42,00	41,94	42,08	42,22
ŚWIADCZENIA W HOSPICJUM DOMOWYM DLA DZIECI	270 473	301 801	330 103	333 606	19 692 266	22 043 604	24 295 639	24 912 693	72,81	73,04	73,60	74,68
ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/ HOSPICJUM STACJONARNYM	677 668	752 634	806 053	814 294	143 674 992	160 870 371	173 058 123	175 905 570	212,01	213,74	214,70	216,02
Suma końcowa	4 193 539	4 632 403	4 915 523	4 948 658	299 157 470	332 470 644	355 862 389	360 793 779				

Oświadczenie senatora Stanisława Gogacza

skierowane do dyrektora Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą Anny Atlas

Zwrócili się do mnie Polacy z Ukrainy zrzeszeni w Związku Polaków w Sławucie na czele z przewodniczącą, panią Marią Kowalczyk, z prośbą o przyjazd do ich miasta nauczyciela języka polskiego. Obecnie w szkołach Sławuty i rejonu sławuckiego języka polskiego uczy się blisko czterysta pięćdziesiąt osób. Szkoły nr 1, 2, 3, 4 i 5 uczą języka polskiego jako drugiego języka obcego w piątej klasie. Obecnie sytuacja jest taka, że nauczycielka, która uczy w tych szkołach, od 1 grudnia br. idzie na urlop macierzyński, inni zaś nauczyciele języka polskiego są obciążeni własnymi obowiązkami.

Miałem okazję przebywać w Sławucie dwukrotnie. Spotkałem się tam zarówno z rodakami, jak i z władzami miasta, z urzędującym merem na czele, i mogę stanowczo stwierdzić wielką aktywność Związku Polaków na niwie kultury i języka, a także dużą przychylność władz miejscowych, jeśli chodzi o tę działalność.

Ze względu na statutową działalność Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą proszę o pozytywne rozpatrzenie prośby Polaków ze Sławuty w sprawie przyjazdu do nich nauczyciela języka polskiego.

Stanisław Gogacz

Odpowiedź

Warszawa, 17 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 10 grudnia 2014 r. BPS/043-66-2833/14, w związku z oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Stanisława Gogacza, uprzejmie informuję, że Ośrodek kieruje nauczycieli do pracy dydaktycznej za granicą na podstawie otrzymanego zaproszenia.

Zgodnie z „Procedurą zapraszania nauczycieli z Polski”, która znajduje się na stronie www.orpeg.pl w zakładce: kierowanie nauczycieli, wszystkie instytucje i organizacje zainteresowane zaproszeniem nauczycieli z Polski powinny dopełnić następujących formalności:

- wypełnić wniosek o przysłanie nauczyciela z Polski
- wypełnić załącznik do wniosku
- złożyć powyższe druki do zaopiniowania w odpowiednim urzędzie konsularnym RP.

Urząd konsularny, po zaopiniowaniu wniosku, przesyła go do Departamentu Strategii i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz do Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą.

Natomiast szkoły funkcjonujące w systemie oświaty danego kraju zapraszają nauczyciela zgodnie z procedurami obowiązującymi w danym kraju.

Wymienione w oświadczeniu szkoły powinny złożyć wniosek o skierowanie nauczyciela z Polski do Ministerstwa Oświaty i Nauki Ukrainy za pośrednictwem swojego organu prowadzącego, po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego Konsula RP.

Po otrzymaniu wniosku-zaproszenia z Ministerstwa Oświaty i Nauki Ukrainy pozytywna opinia Pana Senatora zostanie wzięta pod uwagę.

Z poważaniem

Ośrodek Rozwoju
Polskiej Edukacji za Granicą
DYREKTOR
Anna Atlas

**Oświadczenie senatorów Stanisława Gogacza,
Janiny Sagatowskiej oraz Mieczysława Gila**

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Prezes Towarzystwa Kultury Polskiej Donbasu, pani Walentyna Staruszko, w swoim liście skierowanym do najważniejszych instytucji państwa polskiego opisuje sytuację wojenną, w jakiej znalazł się ten obszar Ukrainy, a jednocześnie prosi o pomoc dla zamieszkujących te tereny Polaków.

W Donbasie sytuacja nie zmienia się na lepsze. Od ponad pół roku trwają walki, nasila się ostrzał z ciężkiej artylerii miast i obiektów infrastruktury. Zniszczone zostały całe ulice, kwartały domów. Przez całe dni ludziom towarzyszy akompaniament haubic, Gradów i Huraganów. W blokach brakuje szyb i dachów. Wiele domów spłonęło od wybuchu bomb. Codziennie z powodu ostrzeliwania giną cywile, w tym dzieci i chorzy w bombardowanych szpitalach. Masa ludzi jest rannych. W krótkim czasie wskutek wojny ludzie samodzielnie zmienili się w nędzarzy i muszą godzinami stać w liczących nawet tysiąc pięćset osób kolejkach po zapomogę humanitarną, chociaż nie wszyscy taką pomoc mogą otrzymać. Dlatego Polacy zamieszkujący Donbas i okolice zwracają się do państwa polskiego o pomoc. Osoby narodowości polskiej, które nie posiadają polskiego obywatelstwa, Polacy z Donbasu, których jest ponad cztery tysiące, proszą o możliwość przyjazdu do Polski. Chodzi tu przede wszystkim o Polaków z Kartą Polaka, której posiadanie nie zapewnia jednak prawa do mieszkania czy pracy w Polsce.

Z listu Towarzystwa Kultury Polskiej Donbasu wynika, że osób, które najbardziej potrzebują pomocy w przyjeździe do Polski, byłoby łącznie mniej więcej sto. Wydaje się, że państwo polskie ma możliwości, aby przyjąć tych stu Polaków z Kartą Polaka, przekazując im lokale do zamieszkania i pomagając w zapewnieniu egzystencji. Polska powinna ponadto zająć się pozostałymi Polakami z tamtego wojennego terenu, których miałoby być ponad cztery tysiące.

Zwracamy się do Pani Premier z prośbą o interwencję w tej sprawie.

Stanisław Gogacz
Janina Sagatowska
Mieczysław Gil

**Odpowiedź
MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Warszawa, 9 stycznia 2015 r.

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo nr BPS-043-66-2834/14 z dnia 10 grudnia 2014 roku dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Stanisława Gogacza wspólnie innymi senatorami podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r. w sprawie sytuacji Polaków na Ukrainie uprzejmie wyjaśniam.

Według danych Konsulatu Generalnego RP w Charkowie przed rozpoczęciem działań wojennych w Donbasie mieszkało ok. 4 tys. ludzi deklarujących narodowość polską. Dane te wynikają z ostatniego spisu powszechnego przeprowadzonego na tych

terenach. Konsulat Generalny w Charkowie wydał 1589 Kart Polaka, a Konsulat Generalny w Doniecku 179. Aktualnie MSZ posiada informacje o zaledwie kilku obywatelach polskich mających przebywać w Doniecku, nie licząc dziennikarzy przyjeżdżających tam incydentalnie. Biorąc pod uwagę obowiązujący stan prawny i nagły charakter zaistniałej sytuacji wsparcie dla osób pochodzenia polskiego z Donbasu w pierwszej kolejności polegało na udzielaniu pomocy rzeczowej oraz wypłacaniu zapomóg przez Konsulat Generalny w Charkowie na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej. W celu zaspokojenia potrzeb wszystkich zainteresowanych w trybie pilnym zwiększono budżet placówki w pozycji dotyczącej opieki konsularnej. Dodatkowo realizowany jest projekt zakupu żywności przeznaczonej do dystrybucji przez miejscowe organizacje pomocowe. Do końca 2014 r. na indywidualne zapomogi oraz zakup żywności przeznaczono kwotę przekraczającą 40 tys. euro.

Ponadto – z uwagi na sytuację na miejscu – Rada Ministrów zdecydowała o przeprowadzeniu ewakuacji osób polskiego pochodzenia zamieszkałych w Donbasie. Procedura ma zostać zakończona do końca stycznia 2015 r. Kluczowe znaczenie ma nie tylko właściwe przygotowanie programu ewakuacji tych osób z Donbasu, ale również zapewnienie im odpowiedniego statusu prawnego oraz określonych świadczeń na terytorium RP. W dniu 26 grudnia 2014 r. na Ukrainę wschodnią udała się misja MSZ z wiceministrem Konradem Pawlikiem na czele w celu wypracowania najbardziej efektywnych sposobów pomocy dla osób polskiego pochodzenia na tych terenach. Zakończony został również proces przyjmowania zgłoszeń od osób zainteresowanych wyjazdem. Z uwagi na bezpieczeństwo całej operacji na tym etapie nie udzielamy bardziej szczegółowych informacji w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku

z up. MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Podsekretarz Stanu
Henryka Mościcka-Dendys

Oświadczenie senator Heleny Hatki

skierowane do minister infrastruktury i rozwoju Marii Wasiak

Szanowna Pani Minister!

Zwracam się do Pani w sprawie projektu ustawy o rewitalizacji. Od środowisk zajmujących się sprawami infrastruktury miejskiej otrzymuję zapytania dotyczące uszczegółowienia zapisów w projekcie założeń do ustawy o rewitalizacji. Pozwolę sobie przekazać te wątpliwości z prośbą o rozstrzygnięcie niejasnych kwestii.

Projekt ustawy o rewitalizacji zakłada możliwość finansowania działań rewitalizacji ze środków gminy. Proszę o wskazanie nowych źródeł finansowania. Czy będą to opłaty za reklamy, zawarte w projekcie prezydenckiej ustawy o krajobrazie kulturowym?

Kto będzie konsultował miejscowe plany rewitalizacji? Obszary wskazane w programie rewitalizacji powinny być zgodne nie tylko ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania, ale również z takim dokumentem jak gminny program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Komu konkretnie na poziomie wykonawczych władz powiatowych i wojewódzkich przedkładany będzie do zaopiniowania gminny program rewitalizacji? Jeżeli program zostanie zaopiniowany negatywnie, to jaki przewiduje się dalszy tryb postępowania z nim? Czy może on być wdrażany?

Kolejną wątpliwość budzi kwestia braku uszczegółowienia sposobu koordynacji działań gminy zawartych w gminnym programie rewitalizacji z działaniami podejmowanymi przez samorzady powiatowe i wojewódzkie, a także przez administrację rządową. Jaki status przewiduje ustawodawca dla specjalnej strefy rewitalizacji? Czy wymóg zaopiniowania bądź uzgodnienia (w jakiej formie?) dokumentów takich jak gminny program rewitalizacji, uchwała w sprawie specjalnej strefy rewitalizacji oraz miejscowy plan rewitalizacji będzie się wiązał z koniecznością powołania przez organ samorządowy, jakim jest powiat, samorządowego konserwatora zabytków? Czy miejscowy plan rewitalizacji będzie tak samo umocowany prawnie jak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego?

W związku z wymienionymi kwestiami zwracam się do Pani Minister o podjęcie działań zmierzających do uszczegółowienia zapisów w proponowanych założeniach do ustawy o rewitalizacji oraz o przedstawienie wyjaśnień i odpowiedzi na zadane pytania.

*Z poważaniem
Helena Hatka*

Odpowiedź

Warszawa, 8 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 10 grudnia 2014 r. (znak: BPS/043-66-2835/14) w sprawie oświadczenia senator Heleny Hatki złożonego w dniu 4 grudnia 2014 r. dotyczącego prac nad założeniami ustawy o rewitalizacji, przekazuję poniższe informacje.

Celem projektowanej ustawy jest stworzenie ram prawnych dla skutecznego prowadzenia kompleksowych procesów rewitalizacji obszarów zdegradowanych, które stanowią znaczną część terenów zurbanizowanych. Projektowana regulacja, poprzez udostępnienie nowych narzędzi prawnych i osadzenie rewitalizacji w strukturze zadań publicznych, powinna skutkować upowszechnieniem działań rewitalizacyjnych, zapewnieniem ich kompleksowości i mechanizmów koordynacji, co w efekcie pozwoli na wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego.

W kwestii finansowania rewitalizacji informuję, że projektowana ustawa nie dotyczy rozwiązań źródła finansowania procesów rewitalizacji. Jej celem jest, jak wskazano wyżej, stworzenie ram prawnych do prowadzenia tych procesów, które zachęcać będą różne podmioty (publiczne i niepubliczne) do koncentracji środków na obszarach zdegradowanych i współpracy dla zwiększenia ich dźwigni finansowej. Głównym źródłem finansowania działań rewitalizacji w pierwszym okresie obowiązywania ustawy będą środki europejskie. Zgodnie z dokonanymi szacunkami, na działania rewitalizacyjne w ramach wybranych priorytetów inwestycyjnych przeznaczona zostanie co najmniej równowartość 25 mld zł. Środki te będą głównie dotyczyły regionalnych programów operacyjnych (RPO). Do tej kwoty należy także doliczyć wkład własny beneficjentów.

Szczegółowe kwestie dotyczące procedury konsultacji miejscowych planów rewitalizacji, koordynacji z działaniami podejmowanymi na poziomie powiatowym i wojewódzkim oraz zgodności z gminnymi programami ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, są jeszcze przedmiotem trwających prac i będą uszczegółowione na dalszych etapach prac. Wiele z tych pytań pojawiło się również w czasie konsultacji publicznych i wymagają one pogłębionej analizy. Nie przewiduje się konieczności powołania samorządowego konserwatora zabytków – obecne regulacje w zakresie ochrony zabytków wydają się być wystarczające, natomiast przewidywany jest udział wojewódzkich konserwatorów zabytków w pracach na gminnymi programami rewitalizacji.

Co do umocowania prawnego miejscowego planu rewitalizacji oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, informuję, że projektowane założenia ustawy zakładają, że miejscowy plan rewitalizacji będzie to miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego o specjalnej, kwalifikowanej formie. Ustawa określi zamknięty katalog odmienności cechujących ten plan (np. możliwość operowania różną skalą rozwiązań planistycznych w części graficznej, możliwość zawarcia dodatkowych treści, takich jak koncepcje urbanistyczne, rysunki widoku elewacji, szczegółowe ustalenia dotyczące zagospodarowania i wyposażenia terenów przestrzeni publicznych itp.), zaś w pozostałym zakresie będą do niego stosowane przepisy dotyczące „zwykłego” planu miejscowego.

Projektowana Specjalna Strefa Rewitalizacji wprowadzana ma być w drodze uchwały, będącej aktem prawa miejscowego. Uchwała w każdym przypadku obowiązywać ma czasowo, na okres do 10 lat.

Informuję jednocześnie, że projekt założeń ustawy w wyniku uzgodnień resortowych podlega zmianom i w dniu 31 grudnia 2014 został ponownie przesłany do resortów, a w styczniu br. planowane jest przedstawienie go Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Należy mieć na uwadze, że omawiane założenia ustawy będą modyfikowane w toku uzgodnień i dalszych prac, a uszczegółowienie wielu proponowanych rozwiązań nastąpi już na etapie przygotowywania właściwej ustawy o rewitalizacji.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
z up. Paweł Orłowski
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senator Heleny Hatki

skierowane do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza

Szanowny Panie Ministrze!

W imieniu mieszkańców województwa lubuskiego zwracam się do Pana Ministra z zapytaniem dotyczącym corocznego finansowania doposażania ośrodków onkologicznych. Z informacji, które uzyskałam od marszałka województwa lubuskiego, wynika, że w ramach zmian dotyczących realizacji Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych wyłączona została część wsparcia ośrodków onkologicznych w zakresie doposażania ich w aparaturę do radioterapii.

Z informacji, jakie docierają od środowiska lekarskiego, wyłania się budzący niepokój obraz stanu niedoposażenia funkcjonujących ośrodków onkologicznych. Środowisko lekarskie wyraża zaniepokojenie, iż może dojść do sytuacji, w której nie będzie już doposażania aparatury do radioterapii w ośrodkach onkologicznych. Dotyczy to zwłaszcza zakładów już funkcjonujących. Oznacza to przeniesienie ciężaru doposażenia na ośrodki onkologiczne lub na władze samorządowe.

Z danych statystycznych wynika, iż w zakładzie radioterapii wyposażonym w pięć akceleratorów średnio raz na dwa lata należy wymienić jedno takie urządzenie, przy czym trzeba je unowocześniać na bieżąco. Brak programu doposażania zakładów w ramach Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych może w znaczący sposób utrudnić dostęp pacjentów do leczenia.

W przypadku Lubuskiego Ośrodka Onkologii wskazana jest rozbudowa zakładu o jeden akcelerator.

Bardzo proszę o ponowne przeanalizowanie problemu wyposażenia funkcjonujących zakładów radioterapii oraz o powtórne przyjrzenie się przedstawionej sprawie z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców.

Proszę o udzielenie informacji, na kiedy ministerstwo planuje uruchomienie programu doposażania zakładów radioterapii w ramach Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych.

*Z poważaniem
Helena Hatka*

Odpowiedź

Warszawa, 2015.01.02

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z oświadczeniem złożonym przez Panią Senator Helenę Hatkę podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., przekazany przy piśmie Pani Wicemarszałek Senatu Marii Pańczyk-Pozdziej z dnia 10 grudnia 2014 r. (znak: BPS/043-66-2836/14), w sprawie doposażenia ośrodków onkologicznych w aparaturę do radioterapii, proszę o przyjęcie następujących informacji.

W dniu 12 sierpnia 2014 r. Rada Ministrów w trybie obiegowym przyjęła uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr 95/2014 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie harmonogramu zadań wykonywanych w ramach programu wieloletniego

„Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych” na rok 2014 i 2015, w której w 2014 r. zrezygnowano z realizacji zadania pn. „Poprawa działania systemu radioterapii onkologicznej w Polsce – doposażenie i modernizacja zakładów radioterapii”.

Powyższe ma na celu przygotowanie koncepcji organizacji wspólnych zakupów sprzętu i aparatury medycznej za pośrednictwem Zakładu Zamówień Publicznych przy Ministrze Zdrowia (ZZP przy MZ). Zakup większej liczby sprzętu w jednym wspólnym przetargu powinien pozwolić na uzyskanie korzystniejszych cen niż przy zakupie indywidualnym.

Obecnie trwają prace nad przygotowaniem przetargu wspólnego za pośrednictwem ZZP przy MZ, w ramach realizacji zadania w 2015 r. W bieżącym roku zostały podjęte, wspólnie z ZZP przy MZ, Konsultantem krajowym w dziedzinie radioterapii onkologicznej oraz osobami posiadającymi wiedzę i doświadczenie w przedmiotowym zakresie, działania mające na celu wypracowanie założeń do przygotowania wspólnej procedury przetargowej dla oferentów, którzy zostaną wyłonieni w drodze konkursu ofert na realizację przedmiotowego zadania.

Jednocześnie informuję, że resort podjął kroki w celu uzyskania opinii niezależnych specjalistów w zakresie stosowania urządzeń różnych producentów w tworzeniu linii radioterapeutycznych. W Ministerstwie Zdrowia odbyło się kilka spotkań, w których uczestniczyli eksperci m.in. Konsultant Krajowy w dziedzinie radioterapii onkologicznej, Dyrektor Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia oraz Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, podczas których omawiano wady i korzyści przy tworzeniu linii radioterapeutycznych, składających się ze sprzętów różnych wytwórców.

Należy zaznaczyć, że uzyskane informacje oraz opinie pozwolą na dalsze podejmowanie działań, mających na celu zapewnienie racjonalnego wydatkowania środków publicznych w ramach zadania Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych.

W związku z powyższym realizacja zadania pn. „Poprawa działania systemu radioterapii onkologicznej w Polsce – doposażenie i modernizacja zakładów radioterapii” została zaplanowana na 2015 r.

Jednocześnie informuję, że realizatorzy zadań Narodowego programu wybierani są zgodnie z ustawą z dnia 1 lipca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych” (Dz. U. Nr 143, poz. 1200 z późn. zm.) w trybie konkursu ofert przeprowadzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Szczegółowe zasady prowadzonych prac nad programem określa zarządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie prowadzenia prac nad opracowaniem i realizacją zadań stanowiących elementy „Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych” (Dz. Urz. MZ z 2010 r. Nr 4, poz. 33).

Realizatorami działań wynikających z Programu mogą być wszystkie podmioty prawa funkcjonujące w systemie ochrony zdrowia.

W związku z powyższym Lubuski Ośrodek Onkologii będzie mógł ubiegać się o środki finansowe na zakup wysokospecjalistycznej aparatury medycznej w 2015 r., zgodnie z procedurami obowiązującymi dla realizacji Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych, tj. poprzez udział ośrodka w ogłaszanych przez Ministerstwo Zdrowia procedurach konkursowych na wybór realizatorów dla ww. zadania i spełnieniu kryteriów i wymagań określonych dla aplikujących jednostek. Ponadto informuję, że udział własny Oferenta lub/i organu założycielskiego Oferenta w zakupie sprzętu musi wynosić nie mniej niż 15% jego wartości.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Sekretarz Stanu
Sławomir Neumann

**Oświadczenie senatorów Jana Marii Jackowskiego,
Krzysztofa Słonia, Marii Koc, Andrzeja Pająka
oraz Grzegorza Wojciechowskiego**

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra obrony narodowej Tomasza Siemoniaka

28 listopada 2014 r. gościł Pan Minister w Ciechanowie. Podczas spotkania z ówczesnymi władzami miasta padła z Pana ust deklaracja o przekazaniu miastu za przystawioną złotówkę nieruchomości po byłej jednostce wojskowej w Ciechanowie z przeznaczeniem na cel publiczny. Wypowiedź Pana Ministra odbiła się szerokim echem wśród mieszkańców.

W związku z tym, że wybory samorządowe w Ciechanowie wygrał kontrkandydat Pańskiego rozmówcy, prosimy o informację, czy deklaracja jest nadal aktualna.

*Jan Maria Jackowski
Krzysztof Słoń
Maria Koc
Andrzej Pająk
Grzegorz Wojciechowski*

Odpowiedź

Warszawa, 2014.12.30

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatorów Jana Marię Jackowskiego, Krzysztofa Słonia, Marię Koc, Andrzeja Pająka i Grzegorza Wojciechowskiego podczas 66. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 4 grudnia br. w sprawie przekazania miastu nieruchomości po byłej jednostce wojskowej w Ciechanowie, z przeznaczeniem na cel publiczny (BPS/043-66-2837/14), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

W kwietniu 2011 r. przekazano do zasobów Agencji Mienia Wojskowego, jako zbędną dla potrzeb resortu obrony narodowej, nieruchomość położoną w Ciechanowie przy ul. Wojska Polskiego 54, oznaczoną jako działka nr 4859/1 o powierzchni 37,7590 ha, zabudowaną 84 obiektami o łącznej powierzchni użytkowej 31,6 tys. m².

Omawiana nieruchomość wpisana jest do rejestru zabytków nieruchomości województwa mazowieckiego jako „Zespół koszar przy ul. Wojska Polskiego w Ciechanowie”. Wpisem do rejestru zabytków objęty został grunt oraz część zlokalizowanych na nim budynków o łącznej powierzchni użytkowej 22,9 tys. m². Wartość nieruchomości oszacowana została przez rzeczoznawcę majątkowego na kwotę 22 190 964 zł.

Powyższego przekazania dokonano zgodnie z ustawą z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 712 ze zm.). W myśl jej przepisów Agencja Mienia Wojskowego – w ramach posiadanych właściwości – może przekazywać m.in. nieruchomości na własność gmin, na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych gminy. Może to nastąpić w trybie bezprzetargowym. Powołana ustawa nie przewiduje jednak zasady nieodpłatności dla powyższej czynności.

Ministerstwo Obrony Narodowej podtrzymuje deklarację o możliwości przekazania nieruchomości, uwzględniając obowiązujące uwarunkowania prawne. Dozwolona jest możliwość zbycia przez Agencję Mienia Wojskowego nieruchomości z uwzględnieniem bonifikaty jedynie na realizację zadań własnych gminy. O wysokości bonifikaty decyduje Prezes Agencji Mienia Wojskowego w uzgodnieniu z właściwym wojewodą, na podstawie wniosku samorządu. Z informacji uzyskanej z Agencji wynika, że władze samorządowe dotychczas nie wystąpiły z takim wnioskiem do jej Prezesa.

Z poważaniem

z up. Maciej Jankowski
Podsekretarz Stanu

**Oświadczenie senatorów Jana Marii Jackowskiego,
Krzysztofa Słonia, Marii Koc, Andrzeja Pająka,
Grzegorza Wojciechowskiego oraz Przemysława Błaszczyka**

skierowane do ministra pracy i polityki społecznej Władysława Kosiniaka-Kamysza

Do mojego biura senatorskiego zwrócili się przedstawiciele Fundacji Pomocy Osobom Niepełnosprawnym z informacją o nierównym poziomie świadczeń dla rodziców dzieci niepełnosprawnych. Jak poinformowali moi rozmówcy, rodzice dzieci niepełnosprawnych, przechodząc na przysługującą im wcześniejszą emeryturę, pobierają świadczenie ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 700–800 zł netto, natomiast opiekunowie dzieci niepełnosprawnych korzystający ze świadczenia pielęgnacyjnego ze środków pomocy społecznej, wypłacanego przez MOPS i GOPS, otrzymują je w wysokości 1 tysiąca zł netto (od stycznia 2015 r. ma wynieść 1 tysiąc 200 zł netto).

W związku z tym prosimy o informację, czy jest możliwe ujednoczenie wysokości świadczeń dla rodziców dzieci niepełnosprawnych tak, aby nie dyskryminować grupy opiekunów pobierających świadczenia z FUS.

*Jan Maria Jackowski
Krzysztof Słoń
Maria Koc
Andrzej Pająk
Grzegorz Wojciechowski
Przemysław Błaszczyk*

Odpowiedź

Warszawa, 9 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na wystąpienie z dnia 10 grudnia 2014 r.. znak: BPS-043-66-2838/14, dotyczące oświadczenia senatorskiego Jana Marii Jackowskiego oraz grupy senatorów, złożonego podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r. w sprawie opiekunów dzieci niepełnosprawnych, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456, z późn. zm.) świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, a więc ma własny dochód z ww. tytułów.

Osoby, które nie mają ustalonego prawa do ww. świadczeń, nie mają tym samym własnych dochodów z ww. źródeł i – znajdując się w innej sytuacji niż osoby otrzymujące ww. świadczenia – mogą ubiegać się o świadczenie pielęgnacyjne.

Dana osoba ma ustalone prawo do ww. świadczenia emerytalno-rentowego, jeśli legitymuje się ważną i prawomocną decyzją administracyjną przyznającą takie świadczenie.

W konsekwencji, jeśli osoba ubiegająca się o świadczenie pielęgnacyjne legitymuje się jednocześnie ważną i prawomocną decyzją administracyjną przyznającą jej jedno z ww. świadczeń emerytalno-rentowych (dotyczy to w szczególności tzw. wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym), świadczenie pielęgnacyjne nie może jej zostać przyznane, nawet jeśli wysokość świadczenia emerytalno-rentowego jest niższa niż wysokość świadczenia pielęgnacyjnego.

Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.) postępowanie w sprawach świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego. Wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji (art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), tzn. – w myśl art. 477⁹ §1 kodeksu postępowania cywilnego – w ciągu miesiąca od doręczenia decyzji. W razie wycofania wniosku, postępowanie w sprawie świadczeń podlega umorzeniu.

Obowiązujące przepisy nie przewidują natomiast możliwości rezygnacji z przyznanego świadczenia w postaci emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, świadczenia przedemerytalnego (zawieszenie/wstrzymanie wypłaty ww. świadczeń na wniosek strony, nie oznacza, że rencista bądź emeryt staje się osobą, która nie ma ustalonego prawa do tych świadczeń).

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w resorcie pracy w ramach tzw. „okrągłego stołu” trwają prace koncepcyjno-analityczne, których celem jest wypracowanie nowych, systemowych rozwiązań w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Grupy robocze pracują wokół 5 tematów: dzieci i młodzież, dorośli niepełnosprawni, zdrowie i rehabilitacja, orzecznictwo lekarskie, aktywizacja społeczno-zawodowa.

Przedmiotem tych prac jest również kwestia braku prawa do świadczenia pielęgnacyjnego opiekunów osób niepełnosprawnych, którzy mają własny dochód w postaci świadczenia emerytalno-rentowego.

Biorąc pod uwagę, że jest to wstępny etap prac, w chwili obecnej nie można przesądzać o ostatecznym kształcie ewentualnych rozwiązań.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Elżbieta Seredyn
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Wiesława Kiliana

skierowane do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza

Szanowny Panie Ministrze!

W czerwcu tego roku podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Igor Radziewicz-Winnicki zapowiedział, że „Ministerstwo Zdrowia jest na końcowym etapie przygotowania nowelizacji ustawy refundacyjnej. To będzie techniczna zmiana dotycząca m.in. definicji odpowiednika i urzędowej ceny zbytu. Lada moment wchodzimy z gotowym projektem na Radę Ministrów, a potem nastąpi etap prac w parlamencie” (rynekapteki.pl; 13.06.2014 r.).

Przez kilka miesięcy projekt ustawy nie został przekazany do prac w Sejmie ani przyjęty przez Radę Ministrów. Resort zdrowia nie przedstawił również posłom sprawozdania z funkcjonowania ustawy refundacyjnej, co jest wymagane odpowiednimi regulacjami prawnymi – art. 84 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych. Parlamentarzyści po dwóch latach działania ustawy powinni, zgodnie z przepisami prawa, zapoznać się ze sprawozdaniem z jej wykonania oraz ze skutkami wprowadzenia jej w życie.

W związku z przedłużającymi się pracami nad nowelizacją ustawy refundacyjnej oraz niedopełnieniem obowiązku przedstawienia sprawozdania proszę o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Kiedy projekt nowelizacji ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych zostanie przyjęty przez Radę Ministrów i skierowany do prac w parlamencie?

2. Co jest powodem tak znacznego opóźnienia w pracach nad nowelizacją ustawy?

3. Kiedy Ministerstwo Zdrowia przedstawi parlamentowi sprawozdanie z funkcjonowania ustawy refundacyjnej?

4. Dlaczego w wykazie prac Rady Ministrów na okres od IV kwartału 2014 r. do końca III kwartału 2015 r. nie przewidziano rozpatrywania nowelizacji ustawy refundacyjnej?

Z wyrazami szacunku
Wiesław Kilian

Odpowiedź

Warszawa, 18.12.2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie Senatora Pana Wiesława Kiliana złożone podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., przekazane w dniu 10 grudnia 2014 r. pismem znak: BPS/043-66-2839/14, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

W pierwszej kolejności chciałbym Pana Senatora poinformować, że aktualnie zakończone zostały prace wewnątrzdepartamentowe w zakresie dotyczącym realizacji wykonania przepisu art. 84 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środ-

ków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696, z późn. zm.). Oznacza to, że w niedługim czasie przedłożone zostanie Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdanie z wykonania ustawy o refundacji wraz z oceną skutków jej stosowania po upływie dwóch lat od dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy.

Odnosząc się z kolei do treści pytania dotyczącego postępu prac nad *projektem ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw*, informuję, że Kierownictwo Ministerstwa Zdrowia nie podjęło decyzji odnośnie do procedowania przedmiotowego projektu ustawy w zakresie dotyczącym przekazania go na posiedzenie Komitetu Stałego Rady Ministrów.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Igor Radziewicz-Winnicki

Oświadczenie senatora Macieja Klimy

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Szanowna Pani Premier!

W 1992 r. Rzeczpospolita Polska podpisała Traktat o otwartych przestworzach, który daje krajom sygnatariuszom prawo do wykonywania lotów nad terytorium innych państw celem obserwacji ich działalności wojskowej/militarnej.

Zwracam się do Pani Premier z prośbą o opinię i odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy Rzeczpospolita Polska od roku 2007 do 2014 r. wykorzystwała przysługującą jej traktatową liczbę lotów obserwacyjnych nad Federacją Rosyjską, Republiką Białorusi, Ukrainą?

2. Jaki typ samolotów jest (był) wykorzystywany do przeprowadzenia lotów rozpoznawczych w latach 2007–2014?

3. Ile godzin lotów nad Federacją Rosyjską, Białorusią, Ukrainą odbyły samoloty w poszczególnych latach w okresie 2007–2014? Jaki był pokonany przez nie dystans (w kilometrach)?

4. Jaki był najdalszy zasięg obserwacji, jakiej dokonały polskie samoloty w ramach Traktatu o otwartych przestworzach?

5. Czy Federacja Rosyjska, Białoruś i Ukraina dokonywały obserwacji terytorium RP zgodnie z Traktatem o otwartych przestworzach?

Z wyrazami szacunku
Maciej Klima

**Odpowiedź
MINISTRA
OBRONY NARODOWEJ**

Warszawa, 2015.01.03

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Macieja Klimę podczas 66. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 4 grudnia br. w sprawie Traktatu o Otwartych Przestworzach (BPS/043-66-2840/14), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Maksymalna liczba lotów obserwacyjnych, które państwa-strony Traktatu o Otwartych Przestworzach mogą wykonać nad terytorium Polski oraz lotów obserwacyjnych, które Polska może wykonać nad terytorium innych państw wynosi w obu przypadkach po sześć lotów w każdym roku. Polska jak również pozostałe państwa-strony wskazanego Traktatu, nie wykorzystują swoich maksymalnych kwot lotów.

Dystrybucja tej kwoty jest corocznie ustalana w drodze konsensusu na posiedzeniach Komisji Konsultatywnej Traktatu o Otwartych Przestworzach w Wiedniu. Zgodnie z tymi uzgodnieniami Polska od 2007 r. corocznie wykonuje dwa loty nad Grupą Państw Białoruś i Federacją Rosyjska oraz jeden lot nad Ukrainą. Loty te zostały zrealizowane.

Do przeprowadzenia lotów obserwacyjnych w latach 2007–2014 wykorzystywany był ukraiński certyfikowany samolot Traktatu o Otwartych Przestworzach An-30B, wynajmowany od Ukrainy na podstawie umowy między ministrami obrony Polski i Ukrainy. We wskazanym okresie, w 2009 r., Polska wykonała jeden lot szwedzkim samolotem obserwacyjnym Saab-340 (wspólna misja ze Szwedami nad Ukrainą).

Maksymalny dystans lotu obserwacyjnego nad państwem obserwowanym określa wspomniany Traktat i jest on wyznaczony dla każdego lotniska Traktatu o Otwartych Przestworzach. W przypadku lotów realizowanych przez Polskę wynosi on w Rosji i Białorusi – Kubinka (pod Moskwą) – 5500 km, a na Ukrainie – Boryspol (pod Kijowem) – 2100 km. Z kolei czas trwania lotów podczas poszczególnych misji każdorazowo wynosi około 16 godzin nad Grupą Państw Republiki Białoruś i Federacji Rosyjskiej oraz około 8 godzin nad Ukrainą. W sumie od 2007 r. Polska wykonała około 250 godzin i ponad 86 000 km lotu obserwacyjnego nad Grupą Państw Republiki Białoruś i Federacji Rosyjskiej, a także około 60 godzin i ponad 16 000 km lotu obserwacyjnego nad Ukrainą.

W trakcie wykonywania lotu fotografuje się ściśle określone miejsca, przez które została poprowadzona trasa lotu obserwacyjnego, wytypowane w trakcie procesu planowania misji lotu obserwacyjnego.

Ponadto wyjaśniam, że zasięg obserwacji podczas lotów obserwacyjnych związany jest z usytuowaniem wyznaczonych tzw. lotnisk Traktatu o Otwartych Przestworzach i lotnisk tankowania oraz możliwościami samolotu obserwacyjnego. Maksymalny zasięg działania dla wykorzystywanego samolotu An-30B wynosi 1400 km. W związku z tymi ograniczeniami oraz uwzględniając obszary polskiego zainteresowania, lataliśmy nad terytorium:

- dla Grupy Państw Republiki Białoruś i Federacji Rosyjskiej – od Obwodu Kaliningradzkiego, zachodniej Białorusi po Petersburg, Briańsk, Riazan i Kostromę;
- dla Ukrainy – od Kijowa po granicę z Polską i na południe po Krym.

Jednocześnie informuję, że Grupa Państw Republiki Białoruś i Federacji Rosyjskiej wykonuje rokrocznie dwa loty obserwacyjne nad Polską. Wyjątkiem był 2012 r. – z jednym lotem i 2014 r. – z trzema lotami. Ukraina realizuje co roku jeden lot obserwacyjny nad Polską. Wyjątkiem był 2014 r., gdy lot się nie odbył.

Z wyrazami szacunku

z up. Robert Kupiecki
Podsekretarz Stanu

**Oświadczenie senatora Macieja Klimy
oraz senatora Grzegorza Czeleja**

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz

Szanowna Pani Premier!

Rząd RP zapowiedział zwiększenie wydatków na obronę na poziomie do 2% PKB. W budżecie na 2015 r. zabezpieczono, zaplanowano, sumę ponad 5,3 mld zł na spłatę za samoloty F-16. Koszt finansowania programu samolotu wielozadaniowego F-16 od 2002 realizowany był z trzech źródeł: z odroczonej płatności (tzn. voucherów B), których termin spłaty przypada w 2015 r. (1.833,8 mln USD), z linii kredytowej rządu USA (kredyt Foreign Military Financial FMF 1.337,8 mln USD) i z emisji obligacji (81,81 mln USD) o terminie zapadalności w 2015 r. Dodatkowe koszty związane były z obsługą zadłużenia.

Zwracamy się do Pani Premier z prośbą o informacje i opinie dotyczące następujących kwestii.

1. Jak wyglądał szczegółowy harmonogram spłat w poszczególnych źródłach finansowania, jeżeli chodzi o samolot wielozadaniowy F-16?

2. Ile wynoszą odsetki związane z zawieszeniem spłat w zakresie tzw. voucherów w latach 2009–2014?

3. Czy rząd RP nie naruszył ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w samoloty wielozadaniowe”, zakładając, że w latach 2002–2010 na ten cel przeznaczane będzie nie więcej niż 0,05% PKB, a w następnych latach – zgodnie z ustawą budżetową?

4. Jaka część finansowania programu samolotu wielozadaniowego F-16 pochodziła z budżetu MON, a jaka z części 78 budżetu państwa?

5. Jakie były powody ograniczenia spłat w latach 2009–2014, jeżeli chodzi o program F-16? Kto w sytuacji, gdy nie wykonano budżetu MON (w 2008 r. na sumę 2908 mln zł, w 2009 r. na sumę 1737 mln zł, po nowelizacji, w 2010 r. na sumę 449 mln zł, w 2011 r. na sumę 815 mln zł, w 2012 r. na sumę 1384 mln zł) podjął taką decyzję – minister obrony narodowej, minister finansów czy inna instytucja?

*Z wyrazami szacunku
Maciej Klima
Grzegorz Czelej*

**Odpowiedź
MINISTRA
OBRONY NARODOWEJ**

Warszawa, 2015.01.05

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Prezes Rady Ministrów, na oświadczenie złożone przez senatorów Macieja Klimę i Grzegorza Czeleja podczas 66. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 4 grudnia 2014 r. w sprawie finansowania programu samolotu wielozadaniowego F-16 (BPS/043-66-2841/14), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Realizację programu wieloletniego wyposażenie Sił Zbrojnych RP w samoloty wielozadaniowe należy rozpatrywać w dwóch płaszczyznach.

Pierwsza to umowy z Rządem USA na dostawy i finansowanie samolotów oraz elementów towarzyszących i usług. Druga natomiast to przygotowanie infrastruktury lotniskowej na terytorium Polski oraz obsługa finansowa programu. Zgodnie z zawartymi umowami z Rządem USA (umowa PL-031L i PL-D-SAD) za finansowanie samolotów oraz elementów towarzyszących i usług, w tym za decyzje odnośnie do źródeł finansowania dostaw F-16 odpowiadał Minister Finansów, zaś za monitorowanie wykonania umowy rzeczowej (PL-D-SAC) Minister Obrony Narodowej.

Program F-16 w zakresie umowy z Rządem USA finansowany jest z trzech źródeł:

- 1) odroczonej płatności (tzw. voucherów B) – w części dotyczącej udziału w programie firmy Lockheed Martin (LM);
- 2) linii kredytowej Rządu USA (kredyt Foreign Military Financing – FMF) – płatności na rzecz innych dostawców niż LM;
- 3) emisji obligacji – w 2005 r. wyemitowano dziesięcioletnią obligację Skarbu Państwa, która pokryła płatność na rzecz strony amerykańskiej.

Wartość zrealizowanego programu przez Rząd USA na koniec 2014 r. wyniosła 3 253,4 mln USD, w tym 1 337,8 mln USD zostało spłacone przez stronę polską w latach 2003-2010, do spłaty w 2015 r. pozostało 1 833,8 mln USD z tytułu voucherów B oraz 81,8 mln USD z tytułu obligacji.

Finasowanie programu samolotu F-16 według wskazanych wyżej źródeł prezentuje poniższa tabela.

Splaty wg poszczególnych źródeł finansowania (w mln USD)			
	Voucher B	FMF	Obligacje
2003		124,9	
2004		123,5	
2005		238,9	
2006		438,9	
2007		207,0	
2008		21,5	
2009		58,0	
2010		125,1	
2011			
2012			
2013			
2014			
2015	1 833,8		81,8
Ogółem	1 833,8	1 337,8	81,8

Jednocześnie odnosząc się do pytania senatorów dotyczącego odsetek informuję, że spłata voucherów B nie była zawieszona i związku z tym nie były i nie są ponoszone dodatkowe koszty finansowe z tego tytułu. Ich termin spłaty (odroczenie płatności) przypada na wrzesień br., a nominalna wartość wynosi 1 833,8 mln USD.

Ponadto wyjaśniam, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej nie naruszył art. 3 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w samoloty wielozadaniowe” i zapewnieniu warunków jego realizacji (Dz. U. Nr 89, poz. 972 ze zm.), dotyczącego limitu wydatków budżetu państwa na realizację tego programu, gdyż w latach 2002–2010 – zgodnie z planem zadaniowo-finansowym programu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy – wydano:

Wyszczególnienie	Poszczególne lata (w mln zł)									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem wydatki	54,730	69,000	143,762	195,547	393,873	609,039	1 138,376	791,684	281,226	124,892
Wydatki Ministerstwa Finansów związane z obsługą programu cz. 78 budżetu państwa			41,200	17,500	29,800	94,900	210,900	246,200	115,100	50,000
Wydatki Ministerstwa Obrony Narodowej związane z realizacją programu	54,730	69,000	102,562	178,047	364,073	514,139	927,476	545,484	166,126	74,892
Górny limit 0,05%PKB + VAT	360,800	386,100	407,350	442,650	490,450	956,850	1 513,900	1 115,850	808,147	778,144

Powyższa tabela przedstawia poniesione wydatki z tytułu finansowania programu samolotu F-16 wraz z ich podziałem na wydatki Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Obrony Narodowej w latach 2001–2010, natomiast rozkład wydatków w latach 2011–2014 przedstawia się następująco: w 2011 r. – 78,9 mln zł, w 2012 r. – 55,5 mln zł, w 2013 r. – 27,5 mln zł i w 2014 r. (styczeń-wrzesień) – 21,6 mln zł. Były to wydatki Ministerstwa Finansów, natomiast wydatki realizowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej w tym okresie, dotyczyły eksploatacji samolotów F-16 i nie były związane z realizacją programu samolotu F-16.

Ponadto informuję, że finansowanie programu odbywało się zgodnie z umowami PL-031L, PL-D-SAD oraz PL-D-SAC, a terminy spłat wynikały bezpośrednio z tych umów i uzgodnień ze stroną amerykańską.

Rozkład w czasie płatności na rzecz strony amerykańskiej, finansujących realizację Programu F-16 wynikał z zaawansowania realizacji programu. Ze względu na wysoki koszt obsługi, kredyt FMF był co do zasady przedterminowo spłacany w najbliższym możliwym terminie.

Zgodnie z harmonogramem do spłaty w 2015 r. pozostają natomiast: odroczone płatności (vouchery B) – zaplanowane jako wydatek budżetu państwa w części 29 Obrona narodowa oraz obligacja Skarbu Państwa – zgodnie z zasadami budżetowymi jej wykup stanowi rozchód budżetu państwa.

Z poważaniem

z up. Maciej Jankowski
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Knosali

skierowane do minister infrastruktury i rozwoju Marii Wasiak

Ustawa o kierujących pojazdami nakłada na starostę obowiązek skierowania kierowcy na kurs reedukacyjny w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, jeśli w okresie próbnym popełnił on „co najmniej dwa wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji”.

Komentowany przepis wejdzie co prawda w życie dopiero w 2016 r., jednak już teraz pojawiają się wątpliwości natury interpretacyjnej związane z jego stosowaniem. Chodzi przede wszystkim o powiązanie wspomnianego przepisu z regulacjami kodeksu wykroczeń, który w rozdziale 9 grupuje wykroczenia przeciwko „bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji”, a jednocześnie nie rozstrzyga w sposób precyzyjny, które z nich godzą w bezpieczeństwo, a które co najwyżej w porządek w komunikacji.

Warto bowiem zauważyć, że we wspomnianym rozdziale oprócz stosunkowo ciężkich wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji uwzględniono także wykroczenia, których popełnienie nie ma bezpośredniego wpływu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym (na przykład prowadzenie pojazdu bez posiadania przy sobie wymaganych dokumentów czy postugiwanie się kartą parkingową bez stosownych uprawnień), a zatem nie powinno, chociażby z uwagi na zasadę proporcjonalności, skutkować obowiązkowym kierowaniem sprawcy danego wykroczenia na kurs reedukacyjny.

Zwracam się zatem z prośbą o rozważenie doprecyzowania kompetencji starosty w zakresie kierowania na kurs reedukacyjny w taki sposób, aby wspomniane działania były adekwatne do wagi popełnionych naruszeń.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala

Odpowiedź

Warszawa, 30 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie senatora Ryszarda Knosali złożone podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., przekazane pismem z dnia 10 grudnia 2014 r. (znak BPS/043-66-2842/14), uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z przepisami *ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami* (Dz. U. z 2014 r. poz. 600 i 970), zwanej dalej „ustawą o kp”, starosta z dniem 4 stycznia 2016 r. będzie obowiązany podejmować określone działania administracyjne (przedłużyć okres próbny – art. 92 ust. 1 pkt 1 *ustawy o kp*, kierować na badanie psychologiczne i kurs reedukacyjny – odpowiednio art. 99 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4 lit. b *ustawy o kp* oraz cofać uprawnienia do kierowania pojazdami – 103 ust. 1 pkt 3 *ustawy*) wskutek popełnienia m.in. wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. Regulacje *ustawy o kp* nie określają jednak katalogu wykroczeń przeciwko komunikacji, które będą podstawą do działania starosty. Oznacza to, że w takim stanie prawnym wszystkie wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji będą

podstawą do określonego działania starosty. Mając na względzie różny charakter tych wykroczeń, wydaje się, że należy dokonać przeglądu tych wykroczeń pod kątem stopnia ich szkodliwości dla bezpieczeństwa w komunikacji i stworzyć katalog takich wykroczeń, które będą podstawą do podjęcia działań odpowiednich przez starostę.

Jednocześnie należy wskazać, że aktualnie są prowadzone prace legislacyjne w Sejmie RP nad projektem *ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 2586, 2169, 2169-A i 2182). Przedmiotowy projekt w art. 4 pkt 9 przewiduje dodanie do art. 140 *ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą PRD*”, przepisów, umożliwiających cofnięcie przez starostę uprawnienia do kierowania pojazdami wskutek popełnienia m.in. trzech wykroczeń przeciwko komunikacji. Dodany przepis precyzuje ponadto jakie wykroczenia przeciwko komunikacji mają być podstawą do cofnięcia ww. uprawnienia.

Ponadto uprzejmie informuję, że przepis art. 140 *ustawy PRD* zostanie uchylony z dniem 4 stycznia 2016 r., jednakże ustawodawstwo w tym zakresie będzie kontynuować *ustawa o kp*. Stąd też planuje się podjęcie działań zmierzających do ustanowienia w *ustawie o kp* analogicznych rozwiązań jak projektowane zmiany w *ustawie PRD*.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Zbigniew Rynasiewicz
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Knosali

skierowane do ministra pracy i polityki społecznej Władysława Kosiniaka-Kamysza

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (ustalonym na mocy nowelizacji, która weszła w życie z dniem 19 września 2014 r.) starosta może przyznać rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka „dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka”. Tym samym nie jest już aktualne obowiązujące wcześniej ograniczenie, zgodnie z którym dofinansowanie takie można było przyznać jedynie w odniesieniu do dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia.

Warto przywołać tutaj art. 115 ust. 4 pkt 1 analizowanej ustawy, który dopuszcza możliwość zwiększenia środków przyznanych w ramach zryczałtowanej kwoty na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego o wydatki na „dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia – raz w roku”. Wydaje się, że cytowane brzmienie art. 115 ustawy pozostaje w pewnej sprzeczności ze znowelizowanym brzmieniem art. 83 ustawy.

Proszę zatem Pana Ministra o pochylenie się nad dostrzeżonym zagadnieniem i o rozważenie przygotowania stosownej nowelizacji art. 115 ustawy, polegającej na usunięciu zapisanego tam ograniczenia wiekowego.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala

Odpowiedź

Warszawa, 8 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2843/14, dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Ryszarda Knosalę podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., w sprawie art. 115 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uprzejmie informuję.

Przepisem art. 1 pkt 35 lit. a ustawy z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, zniesiono ograniczenie wiekowe dzieci, na które możliwe jest uzyskanie przez rodzinę zastępczą oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka dofinansowania do wypoczynku.

Jednocześnie nie został zmieniony art. 115 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym, zryczałtowana kwota, o której mowa w ust. 1 i 2 art. 115 ustawy, może raz w roku zostać zwiększona o wydatki na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania jedynie dziecka będącego w wieku od 6. do 18. roku życia. Zapewniam, iż w najbliższym czasie podjęte zostaną odpowiednie kroki mające na celu usunięcie przedmiotowego ograniczenia.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Elżbieta Seredyn
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Ryszarda Knosali

skierowane do ministra sprawiedliwości Cezarego Grabarczyka

Wywodzona z art. 9 kodeksu postępowania cywilnego zasada jawności postępowania oznacza między innymi, że zarówno strony, jak i wszyscy uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt. Jednocześnie w procedurze cywilnej dopuszczono możliwość ubiegania się przez stronę postępowania o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Istotnym elementem takiego wniosku jest oświadczenie zawierające szczegółowe informacje o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania składającego wniosek. Możliwe jest także wskazanie innych okoliczności uzasadniających przyznanie pomocy, dotyczących na przykład stanu zdrowia strony. Informacje te traktowane są jako środek dowodowy niezbędny do właściwego przeprowadzenia przez sąd postępowania dotyczącego przyznania przedmiotowej pomocy.

W mojej ocenie z poszanowania konstytucyjnej zasady ochrony prywatności oraz standardów ochrony danych osobowych wynika, iż tak szczegółowe dane powinny być dostępne co do zasady wyłącznie dla sądu, który dany wniosek rozpatruje. Niemniej jednak na mocy zasady jawności postępowania cywilnego dostęp do takich danych, umieszczanych w aktach sprawy, w praktyce ma każda strona i uczestnik postępowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, proszę Pana Ministra o przeanalizowanie opisanego problemu i o podjęcie ewentualnych działań legislacyjnych w celu zapewnienia większej ochrony danych osobowych i informacji przekazywanych sądowi w związku z ubieganiem się o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala

Odpowiedź

Warszawa, 13 stycznia 2015 r.

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez pana senatora Ryszarda Knosalę podczas 66. posiedzenia Senatu w dniu 4 grudnia 2014 r., przekazane przy piśmie Pani Marszałek z dnia 10 grudnia 2014 r., znak BPS/043-66-2844/14, w sprawie podjęcia działań legislacyjnych mających na celu ochronę danych osobowych zamieszczanych w oświadczeniach o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osób ubiegających się o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie art. 51 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby. Stosownie zaś do ust. 2 tego artykułu, władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym.

W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że powołany przepis Konstytucji statuuje tzw. zasadę autonomii informacyjnej (stanowiącą szczególną eksplikację prawa do prywatności określonego w art. 47) funkcjonalnie powiązaną z wolnością komunikowania się wyrażoną w art. 49 Konstytucji. Według Trybunału Konstytucyjnego, autonomia informacyjna stanowi istotny element składowy prawa do prywatności i oznacza prawo do samodzielnego decydowania o ujawnianiu innym informacji dotyczących swojej osoby oraz prawo do sprawowania kontroli nad tymi informacjami znajdującymi się w posiadaniu innych podmiotów (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 czerwca 2008 r., sygn. akt K 8/04).

Powołany wyżej art. 51 ust. 2 Konstytucji z jednej strony legalizuje działania władz publicznych polegające na pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji o jednostkach w sposób inny niż w drodze zgłoszenia takich danych przez samego obywatela, zobligowanego w trybie określonym w art. 51 ust. 1 Konstytucji. Z drugiej strony, w sposób częściowo autonomiczny, zakreśla granice legalności takich działań. Konstytucja realizuje w ten sposób najbardziej zasadnicze elementy składające się na treść prawa do ochrony życia prywatnego: respektowanie autonomii informacyjnej jednostki, a więc sam obowiązek udostępnienia danych ograniczony do ściśle określonych ustawowo sytuacji, a ponadto ograniczenie arbitralności ustawodawcy – ustawa nie może bowiem dowolnie kształtować zakresu tego obowiązku (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 listopada 2002 r., sygn. akt SK 40/01).

Ustawodawca, ingerując w prawo do ochrony życia prywatnego, musi mieć zatem na uwadze, czy wprowadzane przez niego rozwiązania prawne nie naruszają przepisów art. 47 i art. 51 ust. 1 i 2 Konstytucji (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2011 r., sygn. akt K 33/08). Ponadto, zgodnie z ukształtowanym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, ingerencja w autonomię informacyjną przez pozyskiwanie informacji o obywatelach powinna odpowiadać warunkom określonym w art. 31 ust. 3 Konstytucji, a zatem następować przy poszanowaniu zasady proporcjonalności.

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zasady gromadzenia oraz udostępniania informacji o obywatelach – stosownie do treści art. 51 ust. 5 Konstytucji – jest ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182), zwana dalej „u.o.d.o.”.

Informacje obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, podawane w oświadczeniu składanym wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub wnioskiem o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, mogą mieć zarówno charakter danych tzw. „zwykłych”, jak i „sensytywnych”, szczególnie chronionych. Mogą bowiem zawierać także dodatkowe informacje, np. o stanie zdrowia wnioskodawcy oraz jego rodziny.

Przesłanki zezwalające na przetwarzanie „zwykłych” danych osobowych wymienione zostały w art. 23 ust. 1 u.o.d.o. Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o., przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Natomiast przesłanki przetwarzania danych szczególnie chronionych zostały wymienione w art. 27 ust. 2 u.o.d.o. Przetwarzanie danych szczególnie chronionych, w tym danych o stanie zdrowia, danych o orzeczeniach wydanych w postępowaniach sądowych (art. 27 ust. 1) jest dopuszczalne, gdy przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą i stwarza pełne gwarancje ich ochrony. Ponadto, jest dopuszczalne, gdy przetwarzanie dotyczy danych, które są niezbędne do dochodzenia praw przed sądem (art. 27 ust. 2 pkt 2 i 5). W świetle przesłanki z art. 27 ust. 2 pkt 5 u.o.d.o., uprawnionymi do przetwarzania danych osobowych są nie tylko organ sądowy, ale także strona, uczestnik postępowania lub ich pełnomocnik. Uprawnienie to dotyczy danych osobowych wszystkich osób, o ile jest to niezbędne do dochodzenia praw.

Uwzględniając powyższe, należy wskazać, że w postępowaniu cywilnym podstawy prawne przetwarzania danych osobowych, zawartych w oświadczeniu składanym wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub z wnioskiem o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu, zostały określone w ustawie z dnia

28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1025, z późn. zm.), zwanej dalej „u.k.s.c.” oraz w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.c.”.

Na podstawie przepisów art. 102 ust. 1 i 2 u.k.s.c. oraz art. 117 §2 i 117¹ §1 k.p.c. osoba, która chce skorzystać ze zwolnienia od kosztów sądowych lub pomocy pełnomocnika z urzędu, została zobowiązana do złożenia oświadczenia, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych lub kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie to, kierowane do sądu albo do referendarza sądowego jako podmiotów zajmujących pozycję organu postępowania cywilnego, powinno zostać sporządzone według ustalonego wzoru oraz obejmować szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Przetwarzanie przez organy postępowania cywilnego danych osobowych zawartych w tym oświadczeniu w zakresie, w jakim obejmuje to zbieranie, w tym zapoznawanie się, przechowywanie, czy opracowywanie tych danych, wynika w tej sytuacji z przytoczonych przepisów prawa i zarazem jest niezbędne do realizacji uprawnienia polegającego na możliwości ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Mechanizm ten mieści się zatem w standardzie przetwarzania danych osobowych, który został określony w art. 23 ust. 1 pkt 2 u.o.d.o.

Należy podkreślić, że postępowanie mające na celu obronę praw w postępowaniu cywilnym jest co do zasady odpłatne, a możliwość uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych lub pomocy profesjonalnego pełnomocnika z urzędu jest odstępstwem od tej zasady, czynionym w interesie osób słabszych ekonomicznie, umożliwiającym im realizację konstytucyjnego prawa do sądu. Zawarte w przepisach u.k.s.c. oraz k.p.c. regulacje w przedmiocie zwalniania z obowiązku ponoszenia przez stronę kosztów sądowych oraz kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika z urzędu stanowią z jednej strony gwarancję prawa do sądu, ale jednocześnie z drugiej – chronią przed nadużywaniem instytucji zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu, tak aby z tych wyjątkowych instytucji korzystały wyłącznie osoby, które nie mogą samodzielnie ponieść kosztów sądowych oraz kosztów obrony swoich praw bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie oraz rodziny. W związku z tym, w celu uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych lub ustanowienia pełnomocnika z urzędu ustawodawca przewidział szczególnego rodzaju postępowanie, będące tzw. postępowaniem wpadkowym w ramach postępowania głównego.

Postępowanie to opiera się w istocie wyłącznie na oświadczeniu złożonym przez wnioskodawcę, obwarowanym sankcją karną za świadome podanie nieprawdziwych okoliczności. W chwili składania wniosku sąd nie ma bowiem szerszych możliwości sprawdzenia prawdziwości faktów wskazanych przez wnioskodawcę. Z tego względu art. 109 ust. 1 u.k.s.c. oraz art. 119¹ k.p.c. wprowadza unormowanie związane z weryfikacją prawdziwości danych podanych w oświadczeniu, polegające na tym, że sąd może zarządzić odpowiednie dochodzenie, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy lub oświadczeń strony przeciwnej powziął wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych lub z niego korzystającej, bądź domagającej się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub też zastępowanej przez adwokata lub radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Z powyższego wynika zatem, że źródłem wątpliwości sądu co do rzeczywistego stanu majątkowego wnioskodawcy może być m.in. oświadczenie strony przeciwnej sporu, tudzież uczestnika postępowania.

Na podstawie art. 109 ust. 1 u.k.s.c. oraz art. 119¹ k.p.c. strona przeciwna może zatem sygnalizować sądowi wątpliwości (i ewentualnie wskazywać dowody) co do rzeczywistego stanu majątkowego strony zwolnionej od kosztów sądowych, bądź strony, dla której ustanowiono pełnomocnika z urzędu. Może to jednak czynić wówczas, gdy ma wiedzę o sytuacji strony, która złożyła oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, stanowiące podstawę do zwolnienia z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, czy też ustanowienia adwokata lub radcy prawnego z urzędu.

W związku z tym, przewidziane w omawianych wyżej przepisach ograniczenia autonomii informacyjnej oraz prywatności jednostek nie wydają się naruszać unormowań konstytucyjnych, a w szczególności zasady proporcjonalności wyrażonej w art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Przedstawiając powyższe, pragnę również wskazać, iż zagadnienie dotyczące potrzeby zwiększenia ochrony danych osobowych zamieszczanych w oświadczeniach o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osób ubiegających się o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu zostało poddane analizie przez działającą przy Ministrze Sprawiedliwości Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego.

Komisja stanęła na stanowisku, że można mieć wątpliwość co do tego, czy istnieją dostateczne podstawy do przetwarzania przez organy postępowania cywilnego danych osobowych zawartych w oświadczeniach majątkowych na polu, jakim jest ich udostępnianie, zwłaszcza innym podmiotom biorącym udział w sprawie. W art. 9 §1 zd. 2 k.p.c. przewidziano w tej mierze, że strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt. Oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej składane w formie pisemnej stanowią załącznik do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, natomiast wnoszone w formie ustnej są utrwalane w formie protokołu. W obu wypadkach oświadczenia te stają się elementem składowym akt sądowych, w związku z czym zawarte w nich dane osobowe są bez żadnych ograniczeń dostępne dla stron i innych osób biorących udział w postępowaniu cywilnym oraz dla ich pełnomocników.

Rozwiązanie to, mimo że jego podstawę stanowi art. 9 §1 zd. 2 k.p.c., nie jest jednak niezbędne do zrealizowania przez stronę uprawnienia do uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych lub ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Postępowanie, w którym rozpoznawane są wnioski w tym przedmiocie, ma charakter uboczny (pomocniczy) względem postępowania prowadzonego co do istoty spraw i może toczyć się bez udziału innych uczestników postępowania (*ex parte*). Uczestnikom tym nie muszą być ujawniane okoliczności, które stanowią podstawę wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wprawdzie art. 109 ust. 1 u.k.s.c. i art. 119¹ k.p.c. stanowi, że organ może zarządzić dochodzenie, jeżeli między innymi na podstawie oświadczeń strony przeciwnej powziął wątpliwości co do rzeczywistego stanu majątkowego wnioskodawcy, można jednak przyjąć rozwiązanie, zgodnie z którym, strona przeciwna nie musi dysponować szczegółową wiedzą o treści twierdzeń i dowodów powołanych przez wnioskodawcę w celu uzasadnienia jego żądania. W tym zakresie można poprzestać na przyjęciu, że strona przeciwna (lub uczestnik postępowania) może składać oświadczenia co do okoliczności przemawiających przeciwko uwzględnieniu wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu bez takiej szczegółowej wiedzy, a jedynie na tej podstawie, że powzięła wiadomość o wszczęciu postępowania ubocznego w tym przedmiocie albo o samym fakcie uzyskania zwolnienia od kosztów lub ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Oświadczenia takie mogą pozwolić na nieuwzględnienie wniosku lub cofnięcie wcześniej przyznanego zwolnienia od kosztów sądowych lub ustanowionego pełnomocnika z urzędu, jeżeli w ich świetle okazałoby się, że okoliczności podane przez wnioskodawcę nie istniały lub przestały istnieć (por. art. 110 u.k.s.c. i art. 120 §1 k.p.c.). Jest to zresztą jedyna droga uwzględnienia tych oświadczeń, jeżeli zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu nastąpiło przed wszczęciem sprawy co do istoty albo na etapie przed doręczeniem przeciwnikowi odpisu pozwu w procesie lub wniosku w postępowaniu nieprocesowym.

Dane osobowe zawarte w oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej mogłyby być natomiast udostępniane stronom i uczestnikom postępowania cywilnego wyłącznie wtedy, gdy wyrazi na to zgodę osoba, której te dane dotyczą – tj. wnioskodawca albo osoba trzecia (art. 23 ust. 1 pkt 1 u.o.d.o.). W razie braku zgody dane te powinny pozostać niedostępne dla innych stron i uczestników postępowania, z wyłączeniem sytuacji, gdy mają one istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy – co może mieć miejsce np. w sprawach o alimenty albo

o naprawienie szkody na osobie, a jednocześnie strona korzystająca ze zwolnienia od kosztów sądowych lub pełnomocnika z urzędu powołuje się na nie w postępowaniu dowodowym.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Sprawiedliwości zostanie rozważone podjęcie odpowiednich prac legislacyjnych mających na celu wprowadzenie rozwiązań zwiększających ochronę danych osobowych zamieszczanych w oświadczeniach majątkowych osób ubiegających się o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie adwokata lub radcy prawnego z urzędu.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
dr hab. Monika Zbrojewska
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Kobiaka

skierowane do ministra sprawiedliwości Cezarego Grabarczyka

*Od 1 stycznia 2014 r. dostarczaniem przesyłek z sądów oraz prokuratur zajmuje się niepubliczny operator usług pocztowych – Polska Grupa Poczto-
wa. Regulamin jej funkcjonowania dostosowany jest do przepisów ustawy
z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, która określa prawa i obowiązki
Polskiej Grupy Pocztovej SA. Nowe zasady doręczania przesyłek wspomnia-
nego typu od początku budziły pewne kontrowersje. W celu prawidłowego
realizowania usług, PGP, wraz z prywatnym operatorem pocztowym InPost,
jest odpowiedzialna za należyte wykonanie usługi.*

*Problem pojawia się w samej procedurze dostarczania poczty. Chciał-
bym zwrócić uwagę na pewien proceder dotyczący szczególnie firm. Docie-
rają do mnie sygnały, że kurierzy PGP pomimo wiedzy, że dana firma nie
figuruje pod danym adresem wskazanym na korespondencji, zostawiają
w tym miejscu awizo.*

*Niezrozumiałym jest fakt pozostawiania awizo w skrzynce, która nie ma
nic wspólnego z adresatem. Oczywista wydaje się konieczność przekazania
do nadawcy informacji zwrotnej o stanie faktycznym oraz o innym adresie
siedziby przedsiębiorstwa. Tak się jednak nie dzieje.*

*Czy istnieje możliwość uściślenia procedury przekazywania przesyłek
do firm? Dlaczego kurierzy pozostawiają awizo, chociaż wiedzą, że siedziba
przedsiębiorstwa znajduje się w innym miejscu? Takie działanie przynosi
firmom niekiedy duże szkody.*

Z poważaniem
Andrzej Kobiak

Odpowiedź

Warszawa, 7.01.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Andrzeja Kobiaka dotyczące świadczenia usług pocztowych na rzecz sądów powszechnych przez Polską Grupę Poczto-
wą SA, złożone podczas 66. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu
4 grudnia 2014 r., przesłane przy piśmie z dnia 10 grudnia 2014 r. – uprzejmie przed-
stawiam, co następuje.

Stosownie do przepisów zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 lutego
2013 r. w sprawie wskazania zamawiającego do przygotowywania i przeprowadza-
nia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, udzielania zamówień oraz za-
wierania umów ramowych na rzecz sądów powszechnych (Dz. Urz. Min. Sprawiedl.
poz. 122), umowa na świadczenie usług pocztowych na rzecz sądów powszechnych
została zawarta przez Skarb Państwa – Sąd Apelacyjny w Krakowie oraz Polską Grupę
Pocztową SA. Minister Sprawiedliwości nie jest stroną omawianej umowy.

Oferta firmy Polska Grupa Pocztowa SA wybrana została w wyniku rozstrzygnięcia
przetargu nieograniczonego przeprowadzonego przez Centrum Zakupów dla Sądow-
nictwa IGB działające w imieniu i na rzecz Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Postę-

powanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone zostało na podstawie i zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.).

Z dniem 1 stycznia 2014 r. nie uległy zmianie zasady doręczania przesyłek sądowych. Zmienił się jedynie operator pocztowy świadczący usługi na rzecz wymiaru sprawiedliwości.

Podkreślić należy, że wszyscy operatorzy świadczący usługi pocztowe muszą wykonywać je zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529).

Zasady doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym określone są w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1350 oraz z 2014 r. poz. 894).

Kwestia doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym uregulowana jest w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.) i w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym (Dz. U. Nr 108, poz. 1022).

Podkreślić należy, że zgodnie z §11 ust. 1a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym, w przypadku gdy adresat wyprowadził się spod adresu wskazanego na przesyłce, w adnotacji, o przyczynie niedoręczenia przesyłki na formularzu potwierdzenia odbioru, doręczający umieszcza informację o nowym adresie adresata, jeżeli adresat uzgodnił z operatorem inne miejsce doręczania przesyłek.

Kodeks postępowania karnego nie zawiera regulacji tożsamy z wymienionymi powyżej przepisami dotyczącymi postępowania cywilnego.

Dodatkowo wskazać trzeba, że strony procesowe i inne podmioty uczestniczące w postępowaniu karnym lub cywilnym są obowiązane do informowania organu, przed którym toczy się postępowanie, o każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu. Niemożność doręczania pism z powodu zaniechania przez stronę lub innego uczestnika postępowania powyższego obowiązku rodzi określone skutki prawne. Zatem to na adresacie przesyłki będącym stroną procesową albo innym podmiotem uczestniczącym w postępowaniu spoczywa obowiązek poinformowania właściwego organu o zmianie adresu.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Minister Sprawiedliwości nie będąc stroną umowy na świadczenie usług pocztowych na rzecz sądów powszechnych, ani też organem nadzorczym wobec operatora pocztowego, nie jest uprawniony do dokonywania kontroli jakości usług w zakresie doręczeń świadczonych na rzecz sądów powszechnych przez Polską Grupę Poczтовую SA. Mając jednak na względzie prawidłowe funkcjonowanie sądów oraz zgłaszane przez obywateli problemy związane z doręczaniem korespondencji sądowej przez nowego operatora, w styczniu br. Minister Sprawiedliwości zwrócił się do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli. W dniu 22 stycznia 2014 r. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej podjął decyzję o przeprowadzeniu postępowania kontrolnego wobec Polskiej Grupy Poczтовой SA. Przedmiotem kontroli było przede wszystkim zapewnienie warunków do przestrzegania tajemnicy pocztowej oraz zapewnienie warunków technicznych i organizacyjnych świadczenia usług pocztowych niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa obrotu pocztowego.

W piśmie z dnia 12 grudnia 2014 r. Departament Rynku Poczтовой Urzędu Komunikacji Elektronicznej wskazał, że kontrola operatorów pocztowych (także współpracujących z PGP SA spółek: RUCH SA, InPost Paczkomaty Sp. z o.o. i InPost Sp. z o.o.) została zakończona, zaś ostateczna ocena działalności skontrolowanych operatorów pocztowych nastąpi po przeprowadzeniu wszczętych z urzędu przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej postępowań administracyjnych. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących działalności pocztowej, Prezes Urzędu Komu-

nikacji Elektronicznej wyda decyzję określającą zakres naruszeń oraz termin na usunięcie nieprawidłowości.

Jak wskazano w przedmiotowym piśmie, z uwagi na złożony charakter procesu kontrolnego, termin zakończenia postępowań wszczętych wobec PGP SA i RUCH SA został wyznaczony na dzień 30 stycznia 2015 r.

Minister Sprawiedliwości mając na względzie zapewnienie prawidłowego toku postępowań sądowych, pismem z dnia 15 stycznia 2014 r. zwrócił się do prezesów sądów apelacyjnych z prośbą o cykliczne przesyłanie informacji o ewentualnych problemach przy realizacji umowy z nowym operatorem pocztowym. Dodatkowo wystąpiono do Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych o przekazanie informacji o ewentualnych problemach jakie wystąpiły w działalności samorządu adwokackiego i samorządu radców prawnych, w związku z doręczaniem korespondencji sądowej przez nowego operatora pocztowego.

Ponadto, Minister Sprawiedliwości zobowiązał wszystkich dyrektorów sądów powszechnych do osobistego nadzoru nad realizacją umowy zawartej z Polską Grupą Poczową SA, a dyrektorów sądów apelacyjnych do osobistego nadzorowania wykonywania tych obowiązków przez dyrektorów podległych jednostek.

Sytuacja w sądach powszechnych jest monitorowana od początku obowiązywania umowy zawartej z PGP SA, a wszystkie uwagi, zastrzeżenia i postulaty nadsyłane do Ministerstwa Sprawiedliwości są na bieżąco analizowane i przekazywane Dyrektorowi Sądu Apelacyjnego w Krakowie.

Z posiadanych informacji wynika, że Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Krakowie w korespondencji przesłanej do Polskiej Grupy Poczowej SA wskazywał na konieczność pilnego podjęcia działań mających na celu zdecydowaną poprawę w zakresie doręczania korespondencji i zwrotnych potwierdzeń odbioru. Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Krakowie zwracał również uwagę na niekorzystne zjawiska oraz skutki, jakie mogą wynikać z niewłaściwego i nieterminowego sposobu doręczania korespondencji.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Wojciech Hajduk
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Stanisława Koguta

skierowane do ministra spraw zagranicznych Grzegorza Schetyny

Chciałbym złożyć serdeczne podziękowania za zaangażowanie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zwłaszcza podsekretarza stanu, pana Leszka Soczewicy, w uwolnienie misjonarza Mateusza Dziedzica. Zaangażowanie ministerstwa było ogromne.

Chciałbym także podziękować ambasadorowi i całemu korpusowi dyplomatycznemu. Wasza pomoc była bardzo duża. W imieniu własnym i całej rodziny serdecznie dziękuję.

Stanisław Kogut

Odpowiedź

Warszawa, 22 grudnia 2014 r.

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na pismo nr BPS/043-66-2846/14 z dnia 10 grudnia 2014 r. ws. oświadczenia senatora Stanisława Koguta, pragnę przekazać Panu Senatorowi wyrazy podziękowania za ciepłe słowa pod adresem Pana Ministra Leszka Soczewicy i wszystkich zaangażowanych w sprawę uwolnienia polskiego misjonarza, księdza Mateusza Dziedzica, pracowników Ministerstwa.

Jednocześnie pragnę zapewnić, iż kwestia zapewnienia bezpieczeństwa i pomocy wszystkim obywatelom RP, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji poza granicami kraju, pozostaje priorytetem w pracy polskiej służby konsularnej, choć nie wszystkie podejmowane działania mogą być przekazywane opinii publicznej.

Należy również podkreślić, że sukces jakim niewątpliwie było uwolnienie księdza Mateusza Dziedzica i jego bezpieczny powrót do domu, nie byłby możliwy bez bliskiej i skutecznej współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych i innych zaangażowanych w sprawę instytucji państwowych.

Korzystając z okazji pragnę przekazać Panu Marszałkowi i Senatorom życzenia spokojnych Świąt Bożego Narodzenia i wszelkiej pomyślności w Nowym Roku.

Z wyrazami szacunku

z up. MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Podsekretarz Stanu
Henryka Mościcka-Dendys

Oświadczenie senatora Waldemara Kraski

skierowane do ministra pracy i polityki społecznej Władysława Kosiniaka-Kamysza

Szanowny Panie Ministrze!

Proszę o informację, jak Pana ministerstwo zamierza rozwiązać problem około siedmiuset kobiet, rocznik 1953, które na skutek wadliwego wprowadzenia w życie nowelizacji art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych otrzymały niższe świadczenia emerytalne i słusznie czują się skrzywdzone.

Pan Zbigniew Januszek, przedstawiciel Pańskiego resortu, na posiedzeniu Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji poinformował, że sprawa powyższa jest znana sądom ubezpieczeń społecznych oraz Trybunałowi Konstytucyjnemu, i sugerował, że komisja mogłaby samoistnie wystąpić z inicjatywą ustawodawczą, nie czekając na wyrok, ani nie wnosząc osobnego wniosku do Trybunału Konstytucyjnego. Niestety senatorowie koalicji rządzącej zdecydowali o niepodejmowaniu dalszych prac nad petycją poszkodowanych kobiet, czyli nie zainteresowali się tą ewidentną niesprawiedliwością społeczną.

I dlatego proszę o odpowiedź, jakie jest Pańskie stanowisko w tej sprawie. Czy zostały podjęte już jakieś działania i czy można liczyć na szybkie rozwiązanie tego problemu?

*Z poważaniem
Waldemar Kraska*

Odpowiedź

Warszawa, 22 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem senatora Waldemara Kraski, złożonym podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r. uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, ze zm.), zwaną dalej „ustawą emerytalną”, osoba urodzona po 1948 r., która ma przyznaną tzw. wcześniejszą emeryturę, może, po osiągnięciu wieku emerytalnego, złożyć wniosek o emeryturę przysługującą na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej. Pobierać może jedno z przysługujących jej świadczeń.

Emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego stanowi kwota uzyskana w wyniku podzielenia podstawy obliczenia, tj. sumy kwoty zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne i kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia danego ubezpieczonego na emeryturę (art. 25 ust. 1 i art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Jeżeli jednak wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej zgłosiła osoba, która pobierała wcześniejszą emeryturę, to – zgodnie z art. 25 ust. 1b – podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę wcześniej pobranych emerytur (w wysokości brutto), przyznanych przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Dotyczy to osób, które pobrały

emeryturę na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191) jak również osób, które pobrały emeryturę górniczą, określoną w art. 34 lub w art. 48 i 49, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2006 r.

Przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej został wprowadzony z dniem 1 stycznia 2013 r. ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637).

Nowa regulacja ma zastosowanie do wszystkich osób pobierających wcześniejszą emeryturę, które prawo do kolejnej emerytury, z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, uzyskały po dniu 31 grudnia 2012 r. Ma zatem zastosowanie nie tylko do kobiet, które wiek emerytalny osiągnęły po dniu 31 grudnia 2012 r., ale również do kobiet, które osiągnęły ten wiek przed dniem 1 stycznia 2013 r. (kobiety urodzone w latach 1949–1952), lecz wnioski o przyznanie z tego tytułu emerytury zgłosiły dopiero po 31 grudnia 2012 r., mimo że mogły uczynić to wcześniej.

Należy podkreślić, że pomimo wypłacania wcześniejszej emerytury, organ rentowy nadal waloryzuje kwoty składek i kapitału początkowego zewidencjonowane na koncie ubezpieczonego w ZUS, które będą stanowić podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej. Waloryzację składek zewidencjonowanych na koncie, na zasadach określonych w art. 25 ust. 3–12 i art. 25a ustawy, przeprowadza się do ustalenia prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia pełnego wieku emerytalnego, tj. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata tej emerytury. Nie powinno zatem budzić zastrzeżeń pomniejszanie podstawy obliczenia nowo przyznawanej emerytury o kwoty wcześniej wypłaconych emerytur, przyznanych przed osiągnięciem wieku emerytalnego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że osoba, której przyznano emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, nie traci prawa do wcześniej przyznanej emerytury, ale pobierać może jedno z przysługujących świadczeń. Nie traci też prawa do przeliczania wysokości wcześniejszej emerytury, zgodnie z zasadami określonymi w art. 110–113 ustawy emerytalnej. Może zatem zgłosić wniosek o podwyższenie emerytury poprzez uwzględnienie okresu pracy wykonywanej po jej przyznaniu (art. 112). W takim przypadku dotychczasową kwotę emerytury zwiększa się za każdy rok składkowy po 1,3% i za każdy rok nieskładkowy po 0,7% zwaloryzowanej podstawy wymiaru emerytury. Taki wniosek można składać raz na kwartał, albo dopiero po ustaniu ubezpieczenia.

Wcześniejszą emeryturę można też obliczyć ponownie od aktualnie obowiązującej kwoty bazowej (art. 110), jeżeli do jej przeliczenia wskazano nową podstawę wymiaru, obejmującą podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub choćby w części po przyznaniu emerytury, a wskaźnik wysokości nowej podstawy wymiaru jest wyższy od dotychczasowego. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta, który od dnia ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne jej ustalenie nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

Nie jest zatem trafny zarzut, że wprowadzenie do ustawy emerytalnej przepisu art. 15 ust. 1b pozbawiło możliwości przeliczenia wcześniejszej emerytury od nowej kwoty bazowej.

Dodatkowo, jeżeli emeryt, któremu przyznano emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu, może on wnieść o ponowne ustalenie wysokości świadczenia poprzez powiększenie go o kwotę wynikającą z podzielenia zwaloryzowanych składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury z tytułu powszechnego wieku emerytalnego przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie emerytury (art. 108 ust. 1–3 ustawy emerytalnej).

Należy ponadto zauważyć, że w wyroku z dnia 13 grudnia 2007 r. (sygn. akt SK 37/06) Trybunał Konstytucyjny uznał, że *granice usprawiedliwionych oczekiwań jednostek wyznacza założenie równowagi finansowej całego systemu ubezpieczeń społecznych. Zakres i wysokość świadczeń z ubezpieczeń społecznych uzależnione są od zakresu dostępnych środków finansowych. Państwo ma obowiązek podjąć wszelkie działania w celu zapewnienia środków finansowych niezbędnych dla realizacji praw konstytucyjnych. Ubezpieczony musi jednak liczyć się z tym, że pozyskiwanie tych środków ma swoje granice ekonomiczne, a w konsekwencji państwo może być zmuszone do zmiany obowiązujących regulacji prawnych na niekorzyść, żeby dostosować zakres realizacji praw socjalnych do zakresu dostępnych środków finansowych w określonych warunkach ekonomicznych.*

W dniu 24 kwietnia 2014 r. Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu RP rozpatrzyła petycję dotyczącą podjęcia inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany zasad ustalania wysokości emerytury osób urodzonych po 1948 r. pobierających wcześniejszą emeryturę (P8-05/14). Należy podkreślić, że Komisja zdecydowała o niepodjęciu inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie.

Ponadto pragnę podkreślić, że z treści stenogramów posiedzeń Komisji dotyczących przedmiotowej petycji, zarówno z dnia 13 marca 2014 r. jak i 22 kwietnia 2014 r., nie wynika jakoby przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej sugerował, że wystąpienie Senatu w tej sprawie z inicjatywą legislacyjną jest merytorycznie uzasadnione.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Podsekretarz Stanu
Marek Bucior

Oświadczenie senator Andżeliki Możdżanowskiej

skierowane do ministra finansów Mateusza Szczurka

Szanowny Panie Ministrze!

W roku 2006 weszła w życie ustawa antylichwiarska, która ograniczyła wartość maksymalnego oprocentowania nominalnego kredytów oraz pożyczek – zgodnie z prawem nie może ono przewyższyć czterokrotności stopy kredytu lombardowego ustalonej przez Narodowy Bank Polski. Oprocentowanie rzeczywiste kredytu może być jednak dużo wyższe, gdyż jego wartość zależy również od dodatkowych opłat.

Sektor bankowy podlega określonym regulacjom, które nie dotyczą tzw. parabanków prowadzących działalność poza nadzorem finansowym. Instytucje te oferują swoim klientom „szybkie pożyczki” na krótki okres, jednak na bardzo wysoki procent. Rynek „szybkich pożyczek” rozwija się dynamicznie – udzielanych jest coraz więcej pożyczek, a jednym z elementów zapewniających im popularność są maksymalne uproszczenia, a czasem i całkowita rezygnacja z badania zdolności oraz wiarygodności kredytowej pożyczkobiorcy. W przypadku „szybkich pożyczek” rzeczywista roczna stopa oprocentowania zwykle liczona jest nie w setkach, a w tysiącach procent.

Jak wynika z raportu Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, oprócz wysokości oprocentowania występuje wiele nierzetelności, jeżeli chodzi o formę udzielania pożyczek. Często są przypadki podawania niepełnych informacji w formularzach promocyjnych i samych umowach.

W związku z tym proszę o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy ministerstwo ma w planach ustawowe uregulowanie kwestii funkcjonowania instytucji parabankowych i wprowadzenie limitu maksymalnych odsetek dla udzielanych przez te firmy pożyczek?

2. Czy ministerstwo dysponuje danymi o tym, jaki udział w rynku pożyczek zajmują firmy parabankowe?

3. Czy ministerstwo rozważa wprowadzenie ujednoczonych wzorów umów, które nie wprowadzałyby w błąd potencjalnych klientów?

Z poważaniem
Andżelika Możdżanowska

Odpowiedź

Warszawa, 9 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na pismo BPS-043-66-2848/14 z dnia 10 grudnia 2014 r., przy którym przesłano oświadczenie złożone przez Panią Senator Andżelikę Możdżanowską podczas 66. posiedzenia Senatu RP, przekazuję następujące wyjaśnienia.

Odnosząc się do pytania dotyczącego planów Ministerstwa Finansów ustawowego uregulowania funkcjonowania pozabankowych instytucji pożyczkowych i wprowadzenia limitu maksymalnych odsetek dla udzielanych przez te firmy pożyczek, informuję

uprzejmie, iż na podstawie uchwalonych przez Radę Ministrów założeń, których wnioskodawcą jest Minister Finansów, został opracowany *projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw*, wprowadzający nowe regulacje w zakresie działalności pozabankowego sektora pożyczkowego.

Przepisy projektowanej ustawy mają na celu zwiększenie poziomu ochrony konsumentów korzystających z usług finansowych firm udzielających kredytów i pożyczek konsumenckich, nieobjętych obowiązkiem uzyskania zezwolenia KNF, a także umożliwienie skutecznego eliminowania z obrotu gospodarczego podmiotów wykonujących działalność reglamentowaną na rynku finansowym bez wymaganego zezwolenia, tj. nielegalnie.

W projekcie proponuje się m.in. ograniczenie całkowitego kosztu kredytu konsumenckiego, określenie maksymalnej wysokości odsetek za opóźnienie w spłacie oraz odsetek od odsetek, a także wprowadzenie ustawowych wymogów, których spełnienie warunkuje możliwość wykonywania działalności polegającej na udzielaniu kredytów konsumenckich. Ponadto projekt regulacji przewiduje rozszerzenie na wszystkie sektory rynku finansowego uprawnień Komisji Nadzoru Finansowego do prowadzenia postępowania wyjaśniającego wobec podmiotów, co do których zachodzi podejrzenie, że wykonują działalność bez zezwolenia i zaostrenie sankcji karnej za prowadzenie działalności bankowej bez wymaganego zezwolenia (art. 171 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe).

Wprowadzenie ustawowego ograniczenia (limitu) pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego ma przeciwdziałać praktykom pobierania przez firmy pożyczkowe nadmiernie wysokich opłat i prowizji, związanych z udzieleniem kredytu konsumentowi. Zakłada się, że suma pozaodsetkowych kosztów kredytu, rozumiana jako całkowity koszt kredytu określony w art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim, z wyłączeniem odsetek, nie może przekroczyć 25% całkowitej kwoty kredytu konsumenckiego i dodatkowo 30% całkowitej kwoty kredytu konsumenckiego w stosunku rocznym. Niezależnie od powyższego limitu przewidziano, że całkowity koszt kredytu, z wyłączeniem odsetek, nie może przekroczyć 100% całkowitej kwoty kredytu, co ma na celu ochronę konsumenta w stosunkach umownych zawartych na dłuższe okresy z przedsiębiorcami udzielającymi kredytów konsumenckich, przed ponoszeniem nadmiernych kosztów. Należy wskazać, że ustawowe ograniczenie kosztów kredytu wpłynie na wysokość kosztów ponoszonych przez konsumentów w związku z umowami o kredyt konsumencki, co powinno pozytywnie przełożyć się na możliwość obsługi zadłużenia. Nadto, proponowane w projekcie uregulowanie zasad dostępu, przekazywania i wymiany informacji o udzielonych kredytach konsumenckich przez banki i pożyczkodawców niebankowych pozwoli na bardziej prawidłową ocenę zdolności kredytowej konsumenta, co w konsekwencji powinno przyczynić się do zmniejszenia nadmiernego zadłużenia konsumentów.

Konsument będzie również lepiej chroniony w sytuacji zalegania ze spłatą pożyczki, albowiem projektowana ustawa precyzuje zasady pobierania przez przedsiębiorców odsetek za opóźnienie w spłacie, jak również zapobiega obciążaniu klienta nadmiernie wysokimi kosztami windykacji. Określenie kryteriów warunkujących podjęcie i wykonywanie działalności pożyczkowej (tj. konieczność działania spółki we wskazanej formie prawnej, obowiązek posiadania kapitału zakładowego w wysokości co najmniej 200 tys. zł, utworzonego ze środków niepochodzących z pożyczki, kredytu, emisji obligacji lub źródeł nieudokumentowanych oraz niekaralność za określone przestępstwa osób będących we władzach spółki i prokurentów) przyczyni się natomiast do profesjonalizacji świadczenia usług przez instytucje pożyczkowe, zwiększając wiarygodność i zaufanie do branży pożyczkowej. Nadanie Komisji Nadzoru Finansowego uprawnień do prowadzenia postępowania wyjaśniającego we wszystkich sektorach rynku finansowego umożliwi skuteczne eliminowanie z obrotu gospodarczego podmiotów działających na rynku finansowym nielegalnie, w szczególności prowadzących działalność z zamiarem oszustwa. Mając na względzie, że oszustwa na rynku finansowym charakteryzują się zazwyczaj znaczącą skalą, umożliwi to uniknięcie istotnych strat finansowych po stronie klientów tego rodzaju podmiotów.

Jednocześnie pragnę poinformować, iż *projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw* został poddany uzgodnieniom międzyresortowym i konsultacjom publicznym. Po ich zakończeniu i uchwaleniu przez Rząd ostatecznego kształtu projektowanej ustawy, zostanie skierowana ona do prac parlamentarnych.

W związku z postawionym w oświadczeniu senatorskim pytaniem dotyczącym udziału w rynku pożyczek firm pozabankowych, należy wskazać, iż brak jest kompleksowych danych obejmujących przekrojowo cały rynek finansowy, gdyż tego typu działalność w obecnym stanie prawnym może być podejmowana na podstawie ogólnych przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ustawy o kredycie konsumenckim i ustawy – Kodeks cywilny. Ze względu na brak wymogów licencyjnych/wpisu do rejestru działalności regulowanej, określenie dokładnej liczby instytucji pożyczkowych i ich udziału w rynku pożyczek nie jest możliwe i w tym zakresie można posługiwać się danymi prezentowanymi przez organizacje zrzeszające firmy pożyczkowe, których charakter nie ma jednakże wymiaru ogólnokrajowego.

W kontekście poruszanej w oświadczeniu senatorskim kwestii wprowadzenia ujednoliconych wzorów umów, należy wskazać, że przepisy ustawy o kredycie konsumenckim, implementujące postanowienia Dyrektywy 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumencki, nakładają na przedsiębiorców udzielających kredytów konsumenckich obowiązki informacyjne względem konsumentów, tzw. przedumowne, jak i dotyczące samej umowy kredytu konsumenckiego, w tym dotyczące reklamy (materiałów promocyjnych).

Przykładowo, kredytodawca lub pośrednik kredytowy w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zawierających dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego, powinien podać konsumentowi w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny stopę oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu, całkowitą kwotą kredytu, rzeczywistą roczną stopę oprocentowania (art. 7 ust. 1 ww. ustawy). Jeżeli do zawarcia umowy o kredyt konsumencki, na warunkach określonych w reklamie, niezbędne jest zawarcie umowy dodatkowej, w szczególności umowy ubezpieczenia, a kosztu takiej umowy nie można z góry określić, kredytodawca lub pośrednik kredytowy musi podać konsumentowi w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny informację o tym obowiązku wraz z rzeczywistą roczną stopą oprocentowania (art. 7 ust. 3 ww. ustawy). Powyższe informacje powinny być podane na podstawie reprezentatywnego przykładu, określającego warunki umowy o kredyt konsumencki, na których przedsiębiorca spodziewa się zawrzeć co najmniej dwie trzecie umów danego rodzaju, przy uwzględnieniu przez te umowy średniego okresu kredytowania, całkowitej kwoty kredytu i częstotliwości występowania na rynku umów danego rodzaju (art. 8 ww. ustawy).

Ustawa o kredycie konsumenckim wymaga ponadto, aby umowa kredytu była sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały oraz wymienia niezbędne elementy tej umowy (art. 29–33 ww. ustawy). Dane dotyczące zawieranej umowy winny być przekazane konsumentowi na jednolitym formularzu informacyjnym, którego wzór określa załącznik do ustawy (art. 14, 19 i 23 ww. ustawy). Przedsiębiorca obowiązany jest udzielić konsumentowi wyjaśnień dotyczących treści informacji przekazanych przed zawarciem umowy oraz postanowień zawartych w umowie, w sposób umożliwiający konsumentowi podjęcie decyzji dotyczącej umowy o kredyt konsumencki. Podkreślić należy, iż za naruszenie obowiązków informacyjnych przez kredytodawcę w przepisach art. 45–46 ustawy o kredycie konsumenckim przewidziane są rygorystyczne sankcje.

Mając na uwadze bezwzględne ustawowe obowiązki kredytodawcy przestrzegania praw konsumenckich w obszarze wskazanym w oświadczeniu senatorskim, a także określone w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów kompetencje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do sprawowania kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów ustawy, prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (w tym również polegających na podawaniu nieprawdziwych informacji w reklamie), *projekt ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy – Prawo bankowe*

oraz niektórych innych ustaw nie obejmuje swoim zakresem wymogu ujednolicenia wzorów umów. Dodatkowo wskazać należy, że ewentualne uregulowanie w polskim porządku prawnym zagadnienia jednolitych wzorów umów kredytu konsumenckiego wymagałoby również analizy i rozważenia w aspekcie zgodności z postanowieniami Dyrektywy 2008/48/WE w sprawie umów o kredyt konsumencki, która ma charakter tzw. harmonizacji maksymalnej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Sekretarz Stanu
Izabela Leszczyna

Oświadczenie senator Andżeliki Możdżanowskiej

skierowane do ministra finansów Mateusza Szczurka

Szanowny Panie Ministrze!

W 2010 r. została zmieniona ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zmienione zostały zasady zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Z dniem 1 stycznia 2011 r. zakłady pracy chronionej, które nie posiadały wyznaczonych wskaźników zatrudnienia (30% zatrudnienia osób niepełnosprawnych), utraciły przyznane na podstawie art. 31 wspomnianej ustawy zwolnienia podatkowe od nieruchomości.

W tej sytuacji niektóre zakłady pracy chronionej występowały z wnioskami o udzielenie pomocy publicznej w formie umorzenia zaległości podatku od nieruchomości.

W związku z przedstawioną sprawą proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy zakłady pracy chronionej, które od 1 stycznia 2011 r. nie spełniały warunków dotyczących struktury zatrudnienia (30% zatrudnienia osób niepełnosprawnych), mogły uzyskać pomoc finansową w formie umorzenia zaległości podatkowej od nieruchomości, przyznawanego przez wójtów, burmistrzów czy prezydentów, na podstawie przestanek interesu publicznego oraz interesu podatnika?

2. Na jakiej podstawie prawnej wójt/burmistrz/prezydent może udzielić zwolnienia z podatku od nieruchomości? Czy jest to decyzja uznaniowa? Czy wymaga spełnienia określonych przestanek?

Z poważaniem
Andżelika Możdżanowska

Odpowiedź

Warszawa, 9 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senator Andżelikę Możdżanowską w dniu 4 grudnia 2014 r. w sprawie umorzenia zaległości podatkowych zakładów pracy chronionej i możliwości udzielenia zwolnienia z podatku od nieruchomości, przesłane przy wystąpieniu Marszałka Senatu z dnia 10 grudnia 2014 r. nr BPS/043-66-2849/14, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849) od podatku od nieruchomości zwalnia się prowadzących zakłady pracy chronionej spełniające warunek, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.), lub zakłady aktywności zawodowej w zakresie przedmiotów opodatkowania zgłoszonych wojewodzie, jeżeli zgłoszenie zostało potwierdzone decyzją w sprawie przyznania statusu zakładu pracy chronionej lub zakładu aktywności zawodowej albo zaświadczeniem – zajętych na prowadzenie tego zakładu, z wyjątkiem

przedmiotów opodatkowania znajdujących się w posiadaniu zależnym podmiotów niebędących prowadzącymi zakłady pracy chronionej spełniające warunek, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub zakłady aktywności zawodowej. Kształt omawianego zwolnienia został nadany ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 226, poz. 1475 ze zm.) i obowiązuje od 1 stycznia 2011 r.

Zgodnie z informacją zawartą w oświadczeniu, w związku ze zmianą brzmienia ustawy, niektóre zakłady pracy chronionej występowały z wnioskami do wójtów, burmistrzów, prezydentów miast o udzielenie pomocy publicznej w formie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości i w związku z tym powstały wątpliwości co do przesłanek stosowania ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych.

Zakres stosowania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych został uregulowany w Rozdziale 7a Działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.). Zgodnie z art. 67b §1 w związku z art. 67a §1 pkt 3 Ordynacji podatkowej organ podatkowy na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą może, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe. Ulgi w spłacie mogą dotyczyć jedynie zobowiązań podatkowych: które nie stanowią pomocy publicznej (pkt 1); które stanowią pomoc de minimis – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis (pkt 2); które stanowią pomoc publiczną (pkt 3), udzielaną na enumeratywnie wskazane w ustawie cele i mające określone przeznaczenie.

Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych to instytucja o charakterze wyjątkowym, ponieważ zasadą państwa prawa jest płacenie podatków, a nie zwalnianie z tego obowiązku. Dlatego ważne są przesłanki prawne do zastosowania ulgi.

Jak wynika z analizy treści art. 67a §1 Ordynacji podatkowej główną przesłanką udzielenia ulgi w spłacie należności podatkowych jest wystąpienie ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego. Określenia te są pojęciami nieostryimi, uznawane są za swoiste klauzule generalne i ich definiowanie jest zależne od okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. Pomocny w tym może być dorobek orzecznicy sądów administracyjnych.

Niewątpliwie stosując te klauzule organ podatkowy musi każdorazowo dokonać oceny skutków rozstrzygnięć prawnych z punktu widzenia respektowania wartości, jakie kryć się mogą pod pojęciem interesu publicznego lub ważnego interesu podatnika (wyrok NSA z dnia 26 września 2002 r., sygn. akt III SA 659/01, wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z dnia 10 lutego 2009 r., sygn. akt I SA/Go 983/08). W szczególności przy ustaleniu ważnego interesu podatnika to organ podatkowy uznaje niektóre okoliczności dotyczące umorzenia za ważne lub nie.

Jak wynika z wyroku NSA (z dnia 30 listopada 2011 r., sygn. akt II FSK 1026/10) generalnie rzecz ujmując ważnym interesem każdego podatnika jest obniżenie jego obciążeń. Oceniając jednak ten ważny interes w kontekście podjęcia decyzji o przyznaniu ulgi wskazanej w art. 67a Ordynacji podatkowej należy mieć na uwadze, że nie może tu chodzić o naturalne dążenie każdej racjonalnie działającej jednostki do zminimalizowania wysokości obciążenia podatkowego. Okolicznościami stanowiącymi ważny interes podatnika mogą być: znaczne pogorszenie sytuacji ekonomicznej podatnika, w szczególności na skutek zdarzenia losowego, zagrożenie jego egzystencji lub zastosowanie się do błędnego pouczenia (informacji) ze strony władz skarbowych. Jest to całokształt okoliczności dotyczących sytuacji podatnika, w szczególności aktualnej, lecz nie bez pominięcia przyczyn, które tę sytuację spowodowały.

Z kolei inne składy orzekające stały na stanowisku jednakże, że ważny interes podatnika w świetle art. 67a §1 pkt 3 Ordynacji podatkowej należy rozumieć szerzej, mając na uwadze nie tylko nadzwyczajne losowe przypadki, gdy podatnik nie jest w stanie uregulować zaległości podatkowych, ale także normalną sytuację ekonomiczną, w tym wysokość uzyskiwanych dochodów oraz konieczność ponoszenia

niezbędnych wydatków (wyroki NSA: z dnia 12 października 2011 r., sygn. akt II FSK 673/10, z dnia 25 listopada 2009 r., sygn. akt II FSK 947/08, z dnia 12 października 2011 r., sygn. akt II FSK 672/10). Zawężenie ustawowych wymagań umarzania zaległości podatkowych do przypadków nadzwyczajnych byłoby niedopuszczalną interpretacją na niekorzyść podatnika (wyrok NSA z dnia 25 listopada 2011 r., sygn. akt II FSK 927/10).

Natomiast odnośnie do pojęcia interesu publicznego w orzecznictwie prezentowany jest pogląd, że jest to sytuacja, gdy zapłata zaległości podatkowych spowoduje konieczność sięgania przez podatnika do środków pomocy państwa, gdyż nie będzie w stanie zaspokajać swoich potrzeb materialnych (wyrok NSA z dnia 13 września 2012 r., sygn. akt II FSK 323/11).

Jednocześnie w judykaturze podnosi się, że obie przesłanki umorzenia mają charakter równorzędny. Organ podatkowy zobowiązany jest w trakcie postępowania ustalić, która z nich przeważa i na tej podstawie zdecydować o zastosowaniu przez podatnika ulgi w spłacie podatków (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. akt I SA/Ol 799/10).

Jeżeli organ podatkowy stwierdzi wystąpienie przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, może zastosować uznanie administracyjne. Do organu podatkowego należy wtedy wybór jednego z możliwych sposobów rozstrzygnięcia. Ocena, czy przesłanki istnieją w konkretnej sprawie może być dokonana po wszechstronnym i wnikliwym rozważeniu całokształtu materiału dowodowego, a poprzedzić ją powinno wyczerpujące zebranie całego materiału dowodowego oraz dokładne wyjaśnienie okoliczności faktycznej (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 13 maja 2010 r., sygn. akt I SA/Po 8/10; wyrok NSA z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt II FSK 2637/12).

Jednocześnie należy zauważyć, że umorzenie zaległości podatkowej przedsiębiorcom, tak jak i pozostałe ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, są formą indywidualnej pomocy publicznej i obwarowane są warunkami wynikającymi z postanowień prawa unijnego. Oznacza to, że klauzule generalne zawarte w art. 67a Ordynacji podatkowej odwołujące się do pojęć ważnego interesu podatnika i interesu publicznego są skonkretyzowane, a nawet w znacznej mierze tracą swój pierwotny charakter z uwagi na to, że wypełnione zostają normatywną treścią w przepisach regulujących warunki dopuszczalności i nadzorowania pomocy publicznej dla przedsiębiorców. W doktrynie podnosi się również, że rozstrzygnięcie organu podatkowego, co do umorzenia należności podatkowych w stosunku do przedsiębiorców przestaje mieć charakter uznaniowy zważywszy, iż decyzja umorzeniowa musi być zgodna z przepisami o pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Ponadto wskazuje się, że umorzenie należności podatkowych beneficjenta pomocy publicznej jest w zasadzie finansowaniem z budżetu pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, a nie umorzeniem zobowiązań podatkowych w tradycyjnym rozumieniu tej instytucji prawnej. Umorzenie jest bowiem jedynie formą prawną, w jakiej realizowana jest ta pomoc. O zastosowaniu umorzenia decyduje bowiem w pierwszym rzędzie nie trudna sytuacja osobista podatnika albo bliżej nieokreślone względy społeczne, jak to ma miejsce w przypadku klasycznego umorzenia zaległości podatkowych, lecz spełnienie przez podatnika warunków określonych w aktach prawnych – prawa krajowego i wspólnotowego – odnoszących się do pomocy publicznej dla przedsiębiorców (B. Adamiak, J. Borkowski, R. Mastalski, J. Zubrzycki, *Ordynacja podatkowa*, Wrocław 2014 r., s. 378–379).

Z takiego stanowiska nie wynika wprawdzie, że przesłanki zastosowania ulgi określone w art. 67a Ordynacji podatkowej nie mają żadnego zastosowania wobec podatników prowadzących działalność gospodarczą, ale że muszą one być stosowane z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań wynikających z art. 67b tej ustawy. Zgodnie z poglądem judykatury przesłankami udzielania ulgi podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą są także ważny interes podatnika i interes publiczny, a organ podatkowy ma prawo i obowiązek sprawdzać, czy przesłanki te w konkretnej sytuacji zostały spełnione i wyraźnie określać, jakie ustalone w sprawie okoliczności odpowiadają ważnemu interesowi podatnika lub interesowi publicznemu. Jednakże w odniesieniu do podatnika prowadzącego działalność gospodarczą przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego powinny być oceniane przez pryzmat

szczególnych wymogów wynikających z prawa krajowego i wspólnotowego, odnoszących się do celów, na które pomoc publiczna może być udzielona (wyrok WSA w Warszawie z dnia 19 marca 2012 r, sygn. akt III SA/Wa 1755/11).

Z treści przepisów wynika, że w zakresie stosowania ulg w spłacie organ podatkowy podejmuje decyzje na zasadzie uznaniowości. Jest to dyskrecjonalne uprawnienie organu. I nawet spełnienie przesłanek ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego nie obliguje organu do podjęcia decyzji zgodnej z wnioskiem podatnika.

Odnosnie do kwestii zwolnienia z podatku od nieruchomości należy wskazać, że zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1 oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw. Dokonując wykładni powyższego przepisu należy stwierdzić, że rada gminy podejmując uchwały podatkowe, jest związana zakresem upoważnienia ustawowego. Upoważnienie rady odnosi się do wprowadzenia przedmiotowych zwolnień podatkowych innych niż określone w ustawie. Jednak jak wynika z orzecznictwa sądowoadministracyjnego w art. 7 ust. 3 ustawodawca w sposób wyraźny, jednoznaczny zezwolił radzie gminy jedynie na wprowadzenie innych zwolnień przedmiotowych niż określone w art. 7 ust. 1, a tym samym zakazał wprowadzania zwolnień o charakterze podmiotowym lub podmiotowo-przedmiotowym. Przedstawiona reguła znajduje oparcie w art. 168 i art. 217 Konstytucji RP dającym jednostkom samorządu terytorialnego prawo ustalania wysokości podatków opłat i lokalnych, określenie podmiotów i przedmiotów opodatkowania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków jedynie w sytuacji, gdy upoważniają do tego przepisy ustawowe (wyroki NSA: z dnia 13 czerwca 2014 r, sygn. akt II FSK 1574/12; z dnia 22 marca 2012 r., sygn. akt II FSK 1785/10).

Reasumując, należy stwierdzić, że ocena, czy w danej sprawie zachodzą okoliczności, które mogą być uznane za stanowiące o ważnym interesie podatnika lub interesie publicznym, należy do organu podatkowego dokonującego rozstrzygnięcia i dodatkowo, w sprawie dotyczącej przedsiębiorcy, musi być dokonana w oparciu o przepisy odnoszące się do pomocy publicznej. Decyzja w tym zakresie zawsze ma charakter uznaniowy. Ponadto samorządowe organy podatkowe nie mają uprawnień do wprowadzenia samodzielnie dodatkowych zwolnień podmiotowych lub podmiotowo-przedmiotowych.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Jarosław Neneman

Oświadczenie senator Andżeliki Możdżanowskiej

skierowane do minister infrastruktury i rozwoju Marii Wasiak

Szanowna Pani Minister!

Przebudowa i modernizacja dróg lokalnych nie może odbywać się bez odpowiedniego zabezpieczenia przestrzeni dla ruchu pieszego. Odpowiednie wybudowanie chodników przy drogach wpływa na poprawę bezpieczeństwa zarówno kierowców, jak i pieszych. Niemniej jednak w niektórych miejscowościach z powodu braku środków taka budowa jest ograniczana.

W związku z przedstawioną sytuacją proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy w przypadku braku środków gminnych lub powiatowych możliwe jest finansowanie budowy chodnika przy drodze powiatowej przez osobę fizyczną lub prawną?

2. Jak wygląda tryb wyrażenia zgody na budowę przez osobę fizyczną lub prawną fragmentu infrastruktury drogowej przeznaczonej dla pieszych?

Z poważaniem
Andżelika Możdżanowska

Odpowiedź

Warszawa, 23 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2850/14, przy którym przekazano oświadczenie senator Andżeliki Możdżanowskiej w sprawie przebudowy i modernizacji dróg lokalnych przedstawiam następujące informacje.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260, z późn. zm.) zarządcami dróg są: dla dróg krajowych – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, dla dróg wojewódzkich – zarząd województwa, powiatowych – zarząd powiatu, gminnych – wójt (burmistrz, prezydent miasta). W granicach miast na prawach powiatu zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta.

Do zarządcy drogi zgodnie z art. 20 powołanej ustawy należy m.in. opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich, pełnienie funkcji inwestora, utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz.U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2251 z późn. zm.) zadania w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz zarządzania nimi finansowane są w odniesieniu do dróg powiatowych – przez samorząd powiatowy. Natomiast na podstawie art. 3 ust. 5 ww. ustawy budowa, przebudowa, remont, utrzymanie i ochrona dróg publicznych mogą być realizowane przy udziale środków rzeczowych i pieniężnych świadczonych przez osoby fizyczne i osoby prawne, krajowe i zagraniczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Ponadto zgodnie z art. 16 ustawy o drogach publicznych budowa lub przebudowa dróg publicznych spowodowana inwestycją niedrogową należy do inwestora tego przedsięwzięcia. Szczegółowe warunki budowy lub przebudowy dróg, o których mowa w ust. 1, określa umowa między zarządcą drogi a inwestorem inwestycji niedrogowej. Zatem na podstawie obowiązujących przepisów istnieje możliwość sfinansowania budowy chodnika w ciągu drogi powiatowej ze środków osoby fizycznej bądź osoby prawnej.

Biorąc powyższe pod uwagę uprzejmie informuję, że w obowiązującym stanie prawnym do władz samorządowych należą sprawy planowania infrastruktury drogowej na drogach samorządowych.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Zbigniew Rynasiewicz
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senator Andżeliki Możdżanowskiej

skierowane do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza

Szanowny Panie Ministrze!

Opieka paliatywna jest zespołową, wielodyscyplinarną i dynamiczną opieką, w centrum której znajdują się pacjent i jego rodzina. Oczywiście celem szeroko pojętej opieki nad przewlekle chorym, wobec niemożności jego wyleczenia, jest poprawa funkcjonowania i przedłużenie życia dzięki zastosowaniu nowoczesnych technik i sposobów terapii. Funkcjonowanie oddziałów paliatywnych zdecydowanie różni się od funkcjonowania innych oddziałów. Opiekę sprawuje się nad pacjentem w schyłkowym okresie życia i ma ona na celu zapobieganie bólowi i innym objawom somatycznym oraz ich uśmierzenie. Świadczenia opieki paliatywno-hospicyjnej obejmują także wspomaganie rodziny chorego zarówno w czasie trwania choroby, jak i po jego śmierci. Stąd tak ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków finansowych do prawidłowego funkcjonowania systemu.

W związku z tym proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy prawdą jest, że kontrakty z Narodowego Funduszu Zdrowia przeznaczone na funkcjonowanie oddziałów paliatywnych nie były podwyższone od 2008 r. i na osobę jest to kwota 210 zł?
2. Czy ministerstwo dysponuje danymi, jakie rzeczywiste koszty ponoszą szpitale w związku z prowadzeniem oddziałów paliatywnych?
3. Ile w skali kraju jest oddziałów paliatywnych i ilu pacjentów mogą przyjąć?
4. Jaki jest okres oczekiwania na przyjęcie do oddziału paliatywnego?
5. Jakie są koszty działalności tzw. opieki wyręczającej, czyli umieszczenia chorego w hospicjum na czas maksymalnie dziesięciu dni?

Z poważaniem
Andżelika Możdżanowska

Odpowiedź

Warszawa, 2014.12.31

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

W odpowiedzi na oświadczenie Pani Senator Andżeliki Możdżanowskiej, złożone na 66. posiedzeniu Senatu RP, w dniu 4 grudnia 2014 r., przesłane przy piśmie Marszałka Senatu RP, z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2851/14, w sprawie opieki paliatywnej, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027, ze zm.), świadczeniobiorcy mają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, które zostały zakwalifikowane jako gwarantowane i znalazły się w rozporządzeniach Ministra Zdrowia wydanych na podstawie art. 31d tej ustawy. Do świadczeń gwarantowanych należą m.in. świadczenia z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej, które zostały zdefiniowane jako wszechstronna, całościowa opieka i leczenie objawowe świadczeniobiorców chorujących na nieuleczalne, niepoddające się leczeniu przyczynowemu, postępujące, ograniczające życie choroby. Opieka ta jest ukierunkowana na poprawę

jakości życia, ma na celu zapobieganie bólowi i innym objawom somatycznym oraz ich uśmierzenie, łagodzenie cierpień psychicznych, duchowych i socjalnych. Ww. świadczenia gwarantowane przysługują świadczeniobiorcom chorującym na nieuleczalne, postępujące, ograniczające życie choroby nowotworowe i nienowotworowe, których wykaz określa załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej (Dz. U. 2013 r., poz. 1347). Odnosząc się do kwestii finansowania, uprzejmie informuję, że świadczenia gwarantowane finansowane są przez publicznego płatnika – Narodowy Fundusz Zdrowia, w ramach umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, zawartych pomiędzy świadczeniodawcą a dyrektorem oddziału wojewódzkiego Funduszu. Narodowy Fundusz Zdrowia w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej określa kwotę zobowiązania wobec świadczeniodawcy. Powyższe wynika z art. 136 pkt 5 przywołanej na wstępie ustawy o świadczeniach i dotyczy również umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej. Wysokość łącznych zobowiązań Funduszu wynikających z zawartych ze świadczeniodawcami umów nie może przekroczyć wysokości kosztów przewidzianych na ten cel w planie finansowym Funduszu (art. 132 ust. 5 ustawy o świadczeniach). Warunek ten jest konsekwencją zawartej w art. 118 ust. 1 ww. ustawy zasady gospodarowania środkami finansowymi przez NFZ, opartej na zrównoważonym w zakresie przychodów i kosztów planie finansowym Funduszu.

Odpowiadając na pytanie nr 1, dotyczące potwierdzenia informacji o niewprowadzaniu od roku 2008 r. zmian w wysokości kontraktów NFZ na realizację świadczeń w oddziałach medycyny paliatywnej i w cenie osobodnia w tym zakresie świadczeń, uprzejmie informuję, iż w latach 2008–2014 nastąpił wzrost wartości zawartych umów oraz wzrost średniej ceny za osobodzień pacjenta w oddziale medycyny paliatywnej/hospicjum stacjonarnym w latach 2008–2014, co przedstawia poniższa tabela (według danych NFZ, stan na dzień 22 grudnia 2014 r.).

Tabela 1. Wartość umów i średnia cena osobodnia w latach 2008–2014

Rok	Nazwa zakresu	Wartość zawartych umów	Średnia cena zakresu
2008	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	46 509 537 zł	152 zł
2008	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE DLA PRZEWLEKLE CHORYCH	36 569 056 zł	69 zł
2009	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ /HOSPICJUM STACJONARNYM	128 237 672 zł	207 zł
2011	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	143 674 992 zł	204 zł
2012	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	160 870 371 zł	204 zł
2013	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	173 058 123 zł	209 zł
2014	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	175 916 525 zł	216 zł

W odpowiedzi na pytanie nr 2, dotyczące danych na temat *rzeczywistych kosztów ponoszonych przez szpitale w związku z prowadzeniem oddziałów paliatywnych*, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Zdrowia nie dysponuje ww. danymi. Jednocześnie uprzejmie informuję, że kompetencje do określania produktów będących przedmiotem kontraktowania przez Fundusz i ich wyceny, jak również do dokonywania zmian w tym zakresie, należały dotychczas do Prezesa NFZ. Zgodnie bowiem z §15 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych

nych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2008 r. Nr 81, poz. 484), Prezes Funduszu, na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 1 i art. 159 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, określa jednostki rozliczeniowe dla poszczególnych zakresów świadczeń i ustala wycenę poszczególnych świadczeń w tych jednostkach. Dokonując takiej wyceny Prezes Funduszu bierze pod uwagę wzajemne relacje kosztowe udzielanych świadczeń, uwzględniając koszty ich udzielania przez świadczeniodawców, a w wybranych zakresach świadczeń także koszty zapewnienia gotowości ich udzielania. W przedmiocie ustalania kosztów oraz relacji kosztowych w poszczególnych rodzajach i zakresach świadczeń, Fundusz wykorzystuje informacje pozyskane od wybranych świadczeniodawców oraz innych podmiotów, które w ramach dwu- lub wielostronnej współpracy udostępnią dane o kosztach udzielania świadczeń.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że od dnia 1 stycznia 2015 r., wycena świadczeń zdrowotnych będzie znajdować się w kompetencji Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, zgodnie z nowymi zadaniami dotyczącymi taryfikacji świadczeń opieki zdrowotnej, wprowadzonymi ustawą z dnia 22 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 1138).

Odpowiadając na pytanie nr 3, dotyczące liczby oddziałów paliatywnych w kraju i liczby pacjentów, którzy mogą zostać przyjęci przez te oddziały, uprzejmie informuję, że w Polsce zarejestrowanych jest 85 oddziałów medycyny paliatywnej, na których jest 1331 łóżek. Powyższe dane pochodzą z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, według stanu na dzień 23 grudnia 2014 r.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że świadczenia gwarantowane z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej, realizowane w warunkach stacjonarnych, udzielane są przez oddziały medycyny paliatywnej i przez hospicja stacjonarne. W związku z tym, poniżej przedstawiam opracowane przez Centralę NFZ zestawienie tabelaryczne danych dotyczących liczby łóżek w 2014 r. w hospicjach stacjonarnych/oddziałach medycyny paliatywnej, na których realizowane są świadczenia zdrowotne dla ubezpieczonych (tabela 2) oraz liczby umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka paliatywna i hospicyjna w zakresie świadczenia w oddziale medycyny paliatywnej/hospicjum stacjonarnym (tabela 3) w latach 2012–2014.

Tabela 2. Liczba łóżek w hospicjach stacjonarnych/oddziałach medycyny paliatywnej, na których realizowane są świadczenia zdrowotne w 2014 r. (dane pozyskane od Dyrektorów Oddziałów Wojewódzkich NFZ wg stanu na dzień 31 października 2014 r.)

Oddział Wojewódzki NFZ	Łączna liczba łóżek w hospicjach stacjonarnych i oddziałach medycyny paliatywnej
Dolnośląski	192
Kujawsko-Pomorski	137
Lubelski	102
Lubuski	45
Łódzki	92
Małopolski	347
Mazowiecki	224
Opolski	73
Podkarpacki	151
Podlaski	78
Pomorski	155
Śląski	240
Świętokrzyski	114
Warmińsko-Mazurski	89
Wielkopolski	246
Zachodniopomorski	51

Tabela 3. Liczba umów (wg danych NFZ stan na dzień 22 grudnia 2014 r.)

Rok	Nazwa zakresu	Liczba umów
2012	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	182
2013	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	174
2014	ŚWIADCZENIA W ODDZIALE MEDYCYNY PALIATYWNEJ/HOSPICJUM STACJONARNYM	246

W odpowiedzi na pytanie 4, poniżej przedstawiam ujęte w formie tabelarycznej (tabela 4) dane na temat łącznej liczby osób oczekujących oraz średniego rzeczywistego czasu oczekiwania do oddziałów medycyny paliatywnej w podziale na kategorie medyczne za okres sprawozdawczy październik 2014 roku.

Tabela 4

Nazwa OW NFZ	Kategoria medyczna	Łączna liczba osób oczekujących	Liczba osób skreślonych z listy z powodu wykonania świadczenia w danym okresie sprawozdawczym	Średni rzeczywisty czas oczekiwania		Procent komórek organizacyjnych, do których średni rzeczywisty czas oczekiwania wynosi 0 dni	Liczba komórek organizacyjnych które przekazały informacje sprawozdawcze z zakresu list oczekujących
				mediana	średnia		
Dolnośląski	Przypadek pilny	10	32	0	3	50%	4
	Przypadek stabilny	35	19	3	115	25%	4
Kujawsko-Pomorski	Przypadek pilny	0	1	0	0	86%	7
	Przypadek stabilny	4	1	0	4	71%	7
Lubelski	Przypadek pilny	4	8	0	1	80%	5
	Przypadek stabilny	0	4	0	2	80%	5
Lubuski	Przypadek pilny	0	0	0	0	100%	1
	Przypadek stabilny	0	0	0	0	100%	1
Łódzki	Przypadek pilny	71	41	0	6	60%	5
	Przypadek stabilny	8	28	2	6	40%	5
Małopolski	Przypadek pilny	0	3	0	0	89%	9
	Przypadek stabilny	6	58	0	1	67%	9
Mazowiecki	Przypadek pilny	0	0	0	0	83%	6
	Przypadek stabilny	8	18	2	3	50%	6
Opolski	Przypadek pilny	0	0	0	1	67%	3
	Przypadek stabilny	50	11	5	3	33%	3
Podkarpacki	Przypadek pilny	0	0	0	0	100%	3
	Przypadek stabilny	0	2	0	2	67%	3
Podlaski	Przypadek pilny	2	9	2	2	50%	2
	Przypadek stabilny	0	0	2	2	50%	2
Pomorski	Przypadek pilny	0	0	0	0	100%	1
	Przypadek stabilny	1	22	3	3	0%	1
Śląski	Przypadek pilny	21	5	0	1	77%	13
	Przypadek stabilny	275	60	4	6	38%	13
Świętokrzyski	Przypadek pilny	0	0	0	0	100%	2
	Przypadek stabilny	0	0	0	0	100%	2
Warmińsko-Mazurski	Przypadek pilny	0	0	0	0	100%	2
	Przypadek stabilny	0	0	0	0	100%	2
Wielkopolski	Przypadek pilny	5	7	0	0	92%	12
	Przypadek stabilny	30	22	0	3	67%	12
Zachodniopomorski	Przypadek pilny	0	0	0	0	100%	1
	Przypadek stabilny	9	1	19	19	0%	1
Polska	Przypadek pilny	113	106	0	1	82%	76
	Przypadek stabilny	426	246	0	9	57%	76

W odpowiedzi na pytanie nr 5, poniżej przedstawiam otrzymane z Centrali NFZ dane dotyczące kosztów udzielania świadczeń pacjentom w oddziale medycyny paliatywnej/hospicjum stacjonarnym w czasie pobytu od 0 do 10 dni (tabela 5).

Tabela 5. Czas pobytu pacjenta w oddziale medycyny paliatywnej/hospicjum stacjonarnym oraz wartość zrealizowanych osobodni (wg danych NFZ stan na dzień 22 grudnia 2014 r.)

czas pobytu	liczba hospitalizacji	liczba pacjentów	wartość zrealizowanych jednostek rozliczeniowych
0	485	465	104 429 zł
1	2 060	1 809	443 613 zł
2	1 727	1 690	745 472 zł
3	1 623	1 586	1 051 584 zł
4	1 531	1 499	1 320 672 zł
5	1 375	1 353	1 473 473 zł
6	1 240	1 184	1 592 213 zł
7	1 331	1 302	2 001 792 zł
8	1 090	1 076	1 875 909 zł
9	897	891	1 719 781 zł
10	858	849	1 828 615 zł

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Sekretarz Stanu
Sławomir Neumann

Oświadczenie senatora Rafała Muchackiego*skierowane do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza*

Szanowny Panie Ministrze.

Sytuacja dzieci poddanych stacjonarnemu leczeniu psychiatrycznemu jest ogromnie bolesna z uwagi na dramat, jaki je dotyka, oraz szczególny i zazwyczaj wyjątkowo trudny charakter leczenia. Istota schorzeń objętych leczeniem psychiatrycznym powoduje, że już sama diagnoza stanowi poważną trudność, a wdrożenie właściwego i skutecznego leczenia jest dla lekarzy opiekujących się wspomnianymi dziećmi ogromnym wyzwaniem.

Ostatnie publikacje prasowe oraz wcześniejsze wystąpienie Rzecznika Praw Pacjenta sugerują, że jeśli chodzi o zasadność leczenia, to w wielu przypadkach powstają poważne wątpliwości co do tego, czy dzieci powinny być hospitalizowane w sytuacji, gdy wystarczające byłoby opieka ambulatoryjna i stałe poradnictwo psychiatryczne.

W związku z powyższym proszę o informację o możliwych do podjęcia działaniach mających na celu ograniczenie przypadków hospitalizacji dzieci na oddziałach psychiatrycznych na rzecz pomocy pozaszpitalnej, względniejszej dla takich dzieci.

*Z poważaniem
Rafał Muchacki*

Odpowiedź

Warszawa, 2015.01.09

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

Odpowiadając na oświadczenie Pana Rafała Muchackiego, Senatorsa Rzeczypospolitej Polskiej, złożone na 66. posiedzeniu Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., przesłane przy piśmie z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2852/14 w sprawie działań podejmowanych na rzecz poprawy opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ministerstwo Zdrowia dostrzegając wzrastające zapotrzebowanie na świadczenia opieki zdrowotnej z zakresu psychiatrii oraz opieki psychologicznej wynikające ze zmiany obrazu klinicznego niektórych zaburzeń występujących u dzieci i młodzieży, tj.: wzrostu zachowań agresywnych i autoagresywnych oraz zaburzeń autystycznych, podejmuje działania w ramach realizacji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

W 2014 r. rozpoczęły się prace analityczno-przygotowawcze nad przygotowaniem kolejnej edycji Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016–2020. W ramach prowadzonych konsultacji z przedstawicielami strategicznych resortów, tj.: Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Sprawiedliwości, szczególnie nacisk został położony na wypracowanie rozwiązań w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, których propozycje powinny znaleźć odzwierciedlenie w celach ujętych w nowej edycji Progra-

mu. Szczególna uwaga skierowana została na potrzebę intensyfikacji działań, dostosowanych do potrzeb społecznych, dzięki którym zostanie ograniczona skala zaburzeń psychicznych w odniesieniu do grupy szczególnego ryzyka jakim są dzieci i młodzież.

Ponadto uprzejmie informuję, iż trwają prace nad organizacją i funkcjonowaniem Centrów Zdrowia Psychicznego (CZP), które docelowo powinny stać się podmiotami zlokalizowanymi i udzielającymi kompleksowej opieki zdrowotnej, jak najbliższej miejsca zamieszkania, adekwatnie do potrzeb zdrowotnych pacjentów w danym regionie. Należy podkreślić, iż w ciągu ostatnich kilku lat poziom nakładów na opiekę psychiatryczną i leczenie uzależnień w okresie od 2011 do 2014 r. odznacza się znaczącym wzrostem z 2 015 192 tys. zł w 2011 r. do poziomu 2 332 816 tys. zł w 2014 r., tj. o 15,7% w stosunku do ogólnego wzrostu nakładów środków Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia opieki zdrowotnej, który wyniósł w latach 2011–2014 ok. 11%. Wzrost środków finansowych wpłynął korzystnie m.in. na rozwój opieki środowiskowej polegającej na tworzeniu zespołów leczenia środowiskowego, przeznaczonych dla pacjentów o przewlekłym przebiegu zaburzeń psychicznych, których zadaniem jest udzielanie świadczeń zdrowotnych jak najbliżżej miejsca zamieszkania pacjenta.

Jednocześnie w 2013 r. zawarto umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie leczenia środowiskowe z 118 świadczeniodawcami, o 12 więcej niż w 2012 r. i aż o 58 więcej niż w 2011 r.

Mając na uwadze powyższe, pragnę zapewnić, iż tematyka związana z ochroną zdrowia psychicznego osób niepełnoletnich jest jednym z priorytetów, dlatego też stanowi istotny element prac nad Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROIA
Podsekretarz Stanu
Igor Radziewicz-Winnicki

Oświadczenie senatora Andrzeja Persona

skierowane do minister edukacji narodowej Joanny Kluzik-Rostkowskiej
oraz do ministra sprawiedliwości Cezarego Grabarczyka

Szanowna Pani Minister! Szanowny Panie Ministrze!

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW, nałożyła obowiązek podjęcia niezbędnych działań i unormowań prawnych.

Art. 23 ust. 2 wyżej wymienionej dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie, w odpowiednich przypadkach, do podjęcia we współpracy z właściwymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi zainteresowanymi stronami odpowiednich działań, takich jak kampanie informacyjne i uświadamiające, programy badawcze i edukacyjne, służących podniesieniu świadomości i ograniczeniu ryzyka, że dzieci staną się ofiarami niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego.

Jak wynika z badań i publikacji naukowych z zakresu kryminologii, sprawcy niegodziwego traktowania i wykorzystywania seksualnego dzieci należą często do najbliższego kręgu przyjaciół i rodziny ofiar. Ponadto wiedza na temat sposobu działania przestępców seksualnych krzywdzących dzieci oraz sposobów zapobiegania tego typu przypadkom jest w społeczeństwie polskim znikoma.

W związku z powyższym proszę o udzielenie informacji, jakie działania określone w art. 23 ust. 2 zostały podjęte oraz jakie kampanie informacyjne i programy edukacyjne Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Sprawiedliwości planują wdrożyć w najbliższym czasie.

Z poważaniem
Andrzej Person

**Odpowiedź
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ**

Warszawa, 31 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem nr BPS/043-66-2853-MEN/14 złożonym 4 grudnia 2014 r. przez Pana Senatora Andrzeja Persona na 66. posiedzeniu Senatu, w sprawie podjętych przez resort edukacji działań określonych w art. 23 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, uprzejmie informuję.

W ramach Rządowego programu na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” resort edukacji we współpracy z Fundacją Dzieci Niczyje od 10 listopada br. wdraża ogólnopolski projekt pn. *Bezpieczna i przyjazna szkoła – ocena szkół i placówek systemu oświaty realizujących politykę ochrony dzieci przed agresją i przemocą*. Celem projektu jest zapobieganie krzywdzeniu dzieci i młodzieży, w tym również z wykorzy-

stanem Internetu. W ramach zadania upowszechniany jest system oceny funkcjonowania placówek edukacyjnych pod kątem realizacji działań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Głównym kryterium oceny placówek będą Standardy ochrony dzieci, przygotowane na podstawie dokumentu *Setting the Standard; a common approach to child protection* (Ustanowienie standardów; wspólne podejście do ochrony dzieci przed krzywdzeniem), który został opracowany w 2003 r. przez międzynarodową koalicję organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony bezpieczeństwa dzieci.

Ocena placówek edukacyjnych w ramach projektu będzie bazowała na następujących standardach:

Standard 1. Szkoła/placówka ustanowiła i wprowadziła w życie politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, w której zawarte są procedury interwencji w sytuacji podejrzeń krzywdzenia dziecka ze strony osób obcych, członków rodziny, personelu placówki lub rówieśników, a także ochrona danych osobowych i wizerunku dziecka, zasady bezpiecznego korzystania przez dzieci z internetu oraz zasady bezpiecznej relacji w kontaktach pracownik placówki-dziecko.

Standard 2. Szkoła/placówka monitoruje wszystkich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci i weryfikuje ich karalność (na podstawie zaświadczeń z Krajowego Rejestru Karnego lub oświadczeń składanych przez pracownika).

Standard 3. Szkoła/placówka zapewnia swoim pracownikom edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia.

Standard 4. Szkoła/placówka oferuje rodzicom edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

Standard 5. Szkoła/placówka oferuje dzieciom edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.

Standard 6. Szkoła/placówka monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci.

Działania projektowe w ramach zadania będą realizowane w latach 2014–2016 w kilku etapach:

1. Przeprowadzona zostanie diagnoza potrzeb placówek edukacyjnych w całej Polsce w zakresie spełniania przez nie opisanych wyżej standardów ochrony dzieci. Uruchomiony zostanie proces ciągłej rekrutacji placówek do projektu.
2. Przygotowana zostanie oferta edukacyjna dla profesjonalistów, rodziców i dzieci, która ułatwi placówkom spełnienie ww. standardów.
3. Przygotowany zostanie portal Szkoła bezpieczna i przyjazna – Chronimy Dzieci, w którym placówki z całej Polski będą mogły rejestrować się i uzyskać dostęp do oferty edukacyjnej, narzędzi i przydatnych dokumentów.
4. Na terenie całej Polski prowadzone będą działania informacyjno-edukacyjne. W Warszawie odbędzie się ogólnopolska konferencja inauguracyjna projektu (11 marca 2015 roku). Odbędzie się także we współpracy z kuratoriami oświaty i władzami samorządowymi lokalne konferencje informujące o celach i ofercie projektu, kryteriach oceny placówek i warunkach otrzymania certyfikatu, a także lokalne pikniki dla dzieci nt. bezpieczeństwa.
5. Na terenie całej Polski prowadzone będą szkolenia dla koordynatorów programu w placówkach nt. polityki i standardów ochrony dzieci oraz szkolenia przygotowujące profesjonalistów do prowadzenia działań edukacyjnych w zakresie praw dziecka i ochrony przed krzywdzeniem dla dzieci, rodziców i innych profesjonalistów.
6. Zbudowana zostanie sieć jednostek wspierających realizację projektu, do której zaproszone zostaną instytucje i organizacje pozarządowe z całej Polski mające doświadczenie w podobnych działaniach. Po przygotowaniu będą one pełniły rolę lokalnych koordynatorów programu.

Realizacja działań pozwoli na dostęp do szerokiej grupy odbiorców, ze względu na wykorzystanie rozwiązań edukacyjnych bazujących na nowych technologiach. Działania przyczynią się będą do zmniejszenia skali krzywdzenia dzieci i młodzieży: przemocy, wykorzystywania seksualnego, agresji i podejmowania przez nie zachowań ryzykownych, a także wzmacniania współpracy lokalnych podmiotów w zakresie przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci.

Równoległe w bieżącym roku – również w ramach Rządowego programu na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” – został przyjęty do realizacji projekt organizacji pozarządowej pn. „Prowadzenie przez specjalistów ogólnopolskiej, bezpłatnej infolinii interwencyjno-informacyjnej dla uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ich rodziców, nauczycieli oraz innych podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży”. Zadanie polega na świadczeniu pomocy telefonicznej i on-line, udzielaniu informacji z zakresu bezpieczeństwa uczniów, dawaniu wsparcia w sytuacjach trudnych dla rozmówcy, a także podejmowaniu interwencji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

W ramach infolinii interwencyjno-informacyjnej numer 116 111 oraz świadczenie pomocy on-line www.116111.pl zostały udostępnione uczniom, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, przez 7 dni w tygodniu (z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy), w okresie od 10.11.2014 r. do 31.12.2016 r.

Numer 800100100 oraz świadczenie pomocy on-line www.800100100.pl zostały udostępnione rodzicom, nauczycielom oraz przedstawicielom podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Telefon jest czynny także od poniedziałku do piątku (z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy), w godzinach: 12.00–18.00, w okresie od 10.11.2014 r. do 31.12.2016 r.

Pomoc telefoniczna oraz pomoc on-line świadczona jest łącznie przez 114 specjalistycznie przygotowanych konsultantów. Nieodłącznym elementem systemu są serwisy merytoryczne. Wysoką jakość świadczonej pomocy zapewnia stały monitoring pracy konsultantów przez opiekunów podczas każdego dyżuru, a także comiesięczne superwizje zespołu.

W sytuacjach trudnych, w tym dotyczących krzywdzenia dzieci i młodzieży, osoby dzwoniące lub piszące otrzymują wsparcie oraz informacje na temat możliwości rozwiązania problemu i przeciwdziałania zagrożeniom, obowiązujących przepisów prawa i istniejących procedur. Jeśli okaże się to niewystarczające, a osoba wyrazi zgodę, konsultanci podejmują interdyscyplinarne interwencje w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa. W ramach projektu równoległe prowadzone są działania edukacyjne i informacyjne skierowane do dzieci, rodziców, nauczycieli oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Planowane jest wydanie ulotek edukacyjnych dla dzieci oraz ulotek informacyjnych dla dorosłych. Realizacja zadania będzie poddawana bieżącej ewaluacji, która zapewni najwyższą jakość i skuteczność projektu.

Zagadnienia służące m.in. podniesieniu świadomości i ograniczeniu ryzyka, że dzieci staną się ofiarami niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego zostały uwzględnione w podstawie programowej kształcenia ogólnego¹, która jest bazą dla realizowanych przez nauczycieli programów nauczania do danych zajęć edukacyjnych. Wymienione wyżej zagadnienia zostały uwzględnione w treściach podstawy programowej, począwszy od wychowania przedszkolnego, gdzie jednym z celów wychowania jest budowanie u dzieci systemu wartości, w tym wychowywanie dzieci tak, żeby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre, a co złe, rozwijanie umiejętności społecznych – niezbędnych w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi. Począwszy od szkoły podstawowej, w celach kształcenia ogólnego, podkreślono znaczenie edukacji medialnej – czyli wychowania uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów.

Na I etapie, tj. edukacji wczesnoszkolnej, dziecko w ramach edukacji społecznej uczy się m.in. odróżniania co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi, poznaje zagrożenia ze strony ludzi oraz uczy się, jak o nich informować dorosłych oraz odpowiednie służby. W ramach zajęć komputerowych poznaje zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. W ramach zajęć wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej uczy się, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

¹ Obecnie obowiązującym jest rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 oraz z 2014 r., poz. 803).

Począwszy od II etapu edukacyjnego (klasy IV–VI szkoły podstawowej) przedmiotowa tematyka, oprócz zagadnień w ramach edukacji medialnej prowadzonej podczas różnych zajęć edukacyjnych, poruszana jest przede wszystkim na zajęciach „wychowania do życia w rodzinie” (na II etapie edukacyjnym od V klasy szkoły podstawowej).

Zagadnienia związane z podnoszeniem świadomości i ograniczeniem ryzyka, że dzieci staną się ofiarami niegodziwego traktowania w celach seksualnych lub wykorzystywania seksualnego, oprócz zajęć „wychowania do życia w rodzinie”, obecne są również w podstawie programowej następujących przedmiotów:

- na II etapie edukacyjnym: przyrody, zajęć komputerowych oraz etyki;
- na III etapie edukacyjnym (gimnazjum): informatyki, wychowania fizycznego, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, etyki;
- na IV etapie edukacyjnym (szkoły ponadgimnazjalne): informatyki, wychowania fizycznego, wiedzy o społeczeństwie, etyki.

Ponadto, począwszy od szkoły podstawowej, oprócz szkolnego zestawu programów nauczania, działalność edukacyjna szkoły jest określona przez program wychowawczy szkoły, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym oraz program profilaktyki, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły oraz program profilaktyki tworzą spójną całość i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela, który obok zadań wychowawczych i profilaktycznych wykonuje również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb.

Osobą odpowiedzialną za całość działań dydaktyczno-wychowawczych szkoły jest jej dyrektor, który w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą szkoły, radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim.

Nad przedszkolami, szkołami i placówkami systemu oświaty sprawowany jest przez kuratora oświaty nadzór pedagogiczny, polegający m.in. na analizowaniu i ocenianiu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek oraz na udzielaniu pomocy szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Tadeusz Sławecki
Sekretarz Stanu

Odpowiedź
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, 18 grudnia 2014 r.

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na pismo Pani Marszałek z dnia 10 grudnia 2014 r. (sygn. BPS/043-66-2853-MS/14), dotyczące oświadczenia Senatora RP Andrzeja Persona, złożonego podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., przedstawiam informa-

cje o sposobie wdrożenia do polskiego porządku prawnego przywołanych w oświadczeniu postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. *w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującej decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW* (dalej „Dyrektywa”).

Na wstępie pragnę zauważyć, iż w chwili obecnej przepisy prawa polskiego są w pełni zgodne z wymaganiami określonymi w Dyrektywie, jak również standardami wyznaczanymi przez postanowienia *Konwencji Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych* sporządzonej na Lanzarote w dniu 25 października 2007 r. (dalej „Konwencja”).

Odnosząc się do podniesionej przez Pana Senatora kwestii działań mających na celu podnoszenie świadomości i ograniczenie ryzyka niegodziwego traktowania lub wykorzystywania seksualnego dzieci, należy zauważyć, iż implementacja wskazanego przez Pana Senatora art. 23 Dyrektywy, jak również odpowiadających mu postanowień Konwencji, wymaga przede wszystkim działań o charakterze praktycznym. Jednocześnie, z uwagi na charakter tych działań oraz fakt, iż dotyczą one potencjalnych pokrzywdzonych lub ich otoczenia – osób, które nie są i nie mogą być przedmiotem zainteresowania organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, podejmowane są one przez inne niż Ministerstwo Sprawiedliwości organy.

Niemniej jednak Ministerstwo Sprawiedliwości popiera wszystkie inicjatywy, które mają zapobiegać przestępstwom. Jednym z priorytetowych celów Ministerstwa Sprawiedliwości jest podejmowanie działań zmierzających do objęcia szczególną ochroną dzieci, które jako ofiary, względnie świadkowie przestępstw, są wyjątkowo narażone na skutki wtórnej wiktymizacji. Należy bowiem pamiętać, iż zgodnie z art. 72 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: *„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem i demoralizacją”*.

W pierwszej kolejności zwracam uwagę na ogólnopolski program pomocowy pod nazwą „Sieć Pomocy Ofiarom Przestępstw”, w ramach którego utworzonych zostało 16 Wojewódzkich Ośrodków Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem. Ośrodki te zapewniają wsparcie w uzyskaniu bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej i innych świadczeń osobom pokrzywdzonym przestępstwem. W tym celu nawiązywana jest współpraca z innymi podmiotami realizującymi zadania związane z pomocą osobom pokrzywdzonym przestępstwem. Ośrodki są zlokalizowane przy obecnie funkcjonujących organizacjach pozarządowych świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem, z wykorzystaniem ich bazy lokalowej. Pomoc pokrzywdzonym świadczą także wolontariusze, którzy pełnią rolę opiekunów pokrzywdzonych – opiekują się indywidualnie pokrzywdzonym w czasie niezbędnym do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem. Ta forma pomocy kierowana jest szczególnie do ofiar przemocy w rodzinie, którymi najczęściej są kobiety i dzieci. Celem tej pomocy jest nie tylko łagodzenie skutków dokonanego przestępstwa, ale również dostarczenie pokrzywdzonym wiedzy o ich prawach oraz wskazanie możliwości ich ochrony (uświadomienie bezprawności działań osób z ich otoczenia oraz tego, iż zachowaniom tym można się przeciwstawić).

Z uwagi na wskazany przez Pana Senatora częsty związek przestępstw o charakterze seksualnym z nieprawidłowymi zachowaniami w najbliższym kręgu przyjaciół i rodzin ofiar na uwagę zasługują również działania ułatwiające pokrzywdzonym zgłaszanie takich zachowań.

W tym zakresie istotną rolę odgrywa działalność telefonu interwencyjno-informacyjnego dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie stosowaną przez osoby uprzednio skazane za przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec członka rodziny, funkcjonującego w ramach ogólnopolskiego pogotowia dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” (801-12-00-02). Powstanie tego telefonu możliwe było dzięki porozumieniu zawartemu w 2010 r. przez Ministerstwo Sprawiedliwości z Komendą Główną Policji oraz Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Konsultanci Pogotowia „Niebieska Linia” mogą podejmować działania o charakterze interwencyjnym – powiadamianie policji i kuratorów, którzy

w swoich środowiskach lokalnych uruchamiają działania zmierzające np. do zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności lub odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Na uwagę zasługuje również, organizowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości we współpracy m.in. z sądami, prokuraturami, jak również z organizacjami pozarządowymi, corocznie pod koniec lutego, „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Idea ta związana jest z Międzynarodowym Dniem Ofiar Przestępstw obchodzonym w dniu 22 lutego. Początkowo obchody Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw polegały na przeprowadzaniu w jednostkach organizacyjnych resortu sprawiedliwości akcji informacyjnych dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. Obecnie zostały one rozszerzone poprzez nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi. W sądach i prokuraturach pokrzywdzeni mogli otrzymać nie tylko foldery podmiotów działających na rzecz pokrzywdzonych, które włączyły się do akcji, zawierające informacje na temat rodzaju ich działalności, miejsca dyżurów całorocznych oraz dane kontaktowe, ale przede wszystkim uzyskać poradę prawników i psychologów. W niektórych sądach rejonowych, z powodu niewielkiej liczby podmiotów sektora pozarządowego działających na terenie ich właściwości, do akcji zostały włączone organizacje samorządowe zajmujące się pomocą pokrzywdzonym, jak również sędziowie, asesory sądowi, kuratorzy oraz asystenci sędziów. W związku z organizacją Tygodnia odbywają się także konferencje poświęcone różnym aspektom pomocy ofiarom przestępstw, w tym także o charakterze seksualnym.

Istotną rolę we wzmacnianiu potencjału organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwom odgrywa Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Fundusz ten jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. Corocznie organizacje pozarządowe otrzymują ze środków Funduszu dotacje na udzielanie bezpłatnej pomocy pokrzywdzonym. Pomoc ta adresowana jest między innymi do dzieci i młodzieży – ofiar przestępstw o charakterze seksualnym i może obejmować, ważne z punktu widzenia tych osób, pokrywanie kosztów związanych z: psychoterapią lub pomocą psychologiczną; edukacją ogólnokształcącą i zawodową, a także kosztów czasowego zakwaterowania lub udzielania schronienia. Fakt, iż pomoc ta udzielana jest przez organizacje pozarządowe umożliwia przy tym jej lepsze dostosowanie do indywidualnych potrzeb pokrzywdzonego oraz zapewnia szybkość i przyjazność (odbiurokratyzowanie) stosowanych procedur.

Stałą działalność szkoleniową (szkolenia, konferencje, sesje naukowe) dotyczącą przestępstw, których ofiarami są dzieci i młodzież, w tym przestępstw seksualnych, prowadzi Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, nad którą nadzór sprawuje Minister Sprawiedliwości. Oferta Szkoły adresowana jest przede wszystkim do sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych.

Przedstawiając powyższe informacje pragnę ponownie zapewnić, iż zwalczanie przestępstw o charakterze seksualnym, w szczególności skierowanych przeciwko najbardziej bezbronny i wrażliwym członkom społeczeństwa – dzieciom i młodzieży, stanowi jeden z celów Rządu i Ministra Sprawiedliwości.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
dr hab. Monika Zbrojewska
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Andrzeja Persona

skierowane do ministra środowiska Macieja Grabowskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Jednym z ważnych filarów prowadzenia polityki gospodarczej koalicji rządzącej jest ułatwienie i usprawnienie obsługi przedsiębiorców. W związku ze skargami napływającymi do mojego biura senatorskiego we Wrocławiu proszę o udzielenie informacji w następującej sprawie.

Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą są zobowiązani do zawarcia umowy na wywóz śmieci z firmą bądź firmami wskazanymi przez samorządy. Obowiązek dotyczy wszystkich przedsiębiorców, niezależnie od wykonywanych przez nich usług oraz od miejsca świadczenia usług. W praktyce prowadzi to do powstawania ograniczeń, a czasem monopolu na rynku świadczenia usług wywozu śmieci. Ponadto przedsiębiorcy świadczący usługi w miejscu swojego zamieszkania bądź w miejscu, w którym wywóz śmieci jest dostępny, muszą podpisywać podwójne umowy w wyżej wymienionym przedmiocie.

W związku z powyższym proszę o udzielenie informacji, czy Ministerstwo Środowiska przygotowuje projekt ustawy zmieniającej wyżej wymienione regulacje i zniesienie ograniczenia doboru firm wywożących śmieci.

*Z poważaniem
Andrzej Person*

Odpowiedź

Warszawa, 5 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie senatora **Andrzeja Persona**, złożone podczas 66. posiedzenia Senatu RP, przekazane pismem z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2854/14, w sprawie odbierania odpadów komunalnych od podmiotów gospodarczych, uprzejmie przedstawiam poniższe stanowisko.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391, z późn. zm.) pod względem naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dzieli nieruchomości na:

- nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (tzw. nieruchomości zamieszkałe),
- nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (tzw. nieruchomości niezamieszkałe),
- nieruchomości, które w części stanowią nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części stanowią nieruchomość, na której nie zamieszkują mieszkańcy (tzw. nieruchomości mieszane).

Gminy są zobowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Rada gminy może w drodze uchwały

postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (m.in. od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą). Jeżeli nie podejmie takiej uchwały, wówczas właściciel takiej nieruchomości jest zobowiązany do zawarcia umowy na odbieranie odpadów komunalnych z podmiotem posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej lub będącym gminną jednostką organizacyjną. W ten sam sposób powinien postąpić właściciel nieruchomości mieszanej dla części nieruchomości, która jest niezamieszkała, a powstają na niej odpady komunalne.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że właściciel nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne w przypadku objęcia go gminnym systemem odbierania odpadów jest zobowiązany uiszczać opłatę na rzecz gminy i wówczas jest obsługiwany przez podmiot wyłoniony w przetargu przez gminę (nie jest zawierana umowa pomiędzy właścicielem nieruchomości a podmiotem odbierającym odpady komunalne). Natomiast w przypadku, gdy nie jest objęty gminnym systemem ma obowiązek zawrzeć umowę z podmiotem wybranym przez siebie. Dlatego też od decyzji rady gminy zależy czy dany przedsiębiorca (będący właścicielem nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne) zawiera samodzielnie umowę czy jest obsługiwany przez podmiot wyłoniony przez gminę w drodze przetargu.

Ze względu na fakt, że nadrzędnym celem wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest uszczelnienie systemu zbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz osiągnięcie wymaganych przez Unię Europejską poziomów w zakresie recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku niektórych rodzajów odpadów komunalnych, a także ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nie planuje się obecnie wprowadzenia zmian prawnych w powyżej przedstawionych przepisach. Samorząd nadzoruje system gospodarki odpadami komunalnymi, a ustawodawca do decyzji samorządu pozostawił objęcie systemem gminnym właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Samorządy podejmują decyzję w tym zakresie, kierując się specyfiką lokalną oraz wypełnieniem celów ustawy.

Odnosząc się do kwestii świadczenia usług w miejscu zamieszkania należy stwierdzić, że jeżeli mieszkaniec prowadzi działalność gospodarczą zarejestrowaną we własnym mieszkaniu, w wyniku której powstają wyłącznie odpady komunalne w niewielkiej ilości, w opinii resortu środowiska nieruchomość taka, bez wydzielonej odrębnej części, na której jest prowadzona działalność gospodarcza jest uznawana wyłącznie za nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy i dlatego nie ma potrzeby zawierania odrębnej umowy dla działalności gospodarczej, bądź uiszczenia do gminy osobnej opłaty za część nieruchomości, na której jest prowadzona działalność. Jednocześnie uprzejmie informuję, że w dniu 28 listopada 2014 r. Parlament RP ostatecznie przyjął ustawę o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Wprowadza ona art. 6j ust. 4a, który ma na celu uregulowanie podnoszonego problemu. Zgodnie z tym przepisem w przypadku prowadzenia w części lokalu mieszkalnego obsługi biurowej działalności gospodarczej opłatę za zagospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się w ramach opłaty dotyczącej nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy. Ustawa ta została podpisana przez Prezydenta RP i wejdzie w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Z poważaniem

z up. MINISTRA
Podsekretarz Stanu
Janusz Ostapiuk

Oświadczenie senatora Leszka Piechoty

skierowane do ministra finansów Mateusza Szczurka

Szanowny Panie Ministrze!

13 listopada bieżącego roku na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano treść nowego projektu ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (dalej: „ustawa o VAT”) oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych, który w ocenie jednostek samorządu terytorialnego (dalej: „JST”) może mieć istotny i niekorzystny wpływ na rozliczenia VAT dokonywane przez JST. Jak wynika z projektu, planowane zmiany mają wejść w życie z dniem 1 kwietnia 2015 r.

Projektowane regulacje oprócz zagadnień przeciwdziałania wyłudzeniu VAT w sektorze gospodarczym obejmują również wprowadzenie tak zwanego prewspółczynnika VAT (zmiana ta dotyczy praktycznie tylko sektora publicznego, a w szczególności JST) – mechanizmu służącego określeniu wysokości możliwego do odliczenia podatku naliczonego z tytułu zakupionych przez JST towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych (czyli do celów działalności gospodarczej i innych), co czyni sposób rozliczania VAT jeszcze bardziej skomplikowanym i nieprzejrzystym.

Proszę o informację dotyczącą zasadności wprowadzania zmian rozliczenia podatku VAT w JST we wspomnianej formie, i to w trakcie roku budżetowego.

W pierwszej kolejności pragnę zwrócić uwagę na fakt, że wejście w życie nowelizacji z dniem 1 kwietnia 2015 r., a więc w trakcie roku budżetowego, będzie wiązało się z obowiązkiem zmiany dotychczas stosowanych zasad rozliczania podatku naliczonego i z obowiązkiem wprowadzenia nowej polityki we wspomnianym zakresie. Skutkami będą nie tylko dodatkowa praca administracyjna, lecz także wymierne koszty wynikające z obowiązku dostosowania używanych systemów księgowych do nowych zasad.

Co więcej, pragnę zwrócić uwagę na ciągle nierozstrzygniętą kwestię samodzielności prawnopodatkowej jednostek budżetowych, która ma być przedmiotem orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „TSUE”) pod koniec 2015 r. Nietrudno zatem wyobrazić sobie sytuację, w której ze względu na planowaną nowelizację oraz możliwe rozstrzygnięcia TSUE jednostki samorządu terytorialnego będą zobowiązane do dwukrotnej zmiany zasad rozliczania podatku VAT w trakcie jednego roku budżetowego.

Wziąwszy pod uwagę powyższe względy – bez wnikania w zawikłaność merytoryczną – proszę o rozważenie możliwości przesunięcia terminu wejścia w życie zmian dotyczących podatku VAT w JST, tak aby miało ono miejsce nie wcześniej jak po rozstrzygnięciu wspomnianej kwestii przez TSUE, i o rozważenie uproszczenia tego rozliczenia w przypadku JST. Pozwoliłoby to również przedstawicielom Ministerstwa Finansów i przedstawicielom samorządu terytorialnego na przeprowadzenie rzetelnej dyskusji i wypracowanie przejrzystych zasad kalkulacji prewspółczynnika, który będzie miał istotny wpływ na finanse jednostek samorządu terytorialnego, lub wypracowanie innych metod rozliczania omawianego tu podatku.

Być może w toku dyskusji udałoby się wypracować zasady rozliczania VAT mniej skomplikowane również ze względu na kontrolujących, to jest UKS, na przykład rozliczenie ryczałtowe, tak jak ma to miejsce w niektórych krajach UE.

Sposób rozliczenia VAT w zaproponowanym projekcie ustawy i sposób obliczania prewspółczynnika VAT przewidziany dla JST nie uwzględniają w pełni specyfiki działalności JST oraz ich szczególnego otoczenia prawnego i administracyjnego.

W związku z przedstawionymi kwestiami proszę o rozważenie możliwości wyłączenia na obecnym etapie z projektu zmiany ustawy o podatku VAT zagadnienia prewspółczynnika, o wypracowanie ze stroną samorządową optymalnych rozwiązań we wspomnianym zakresie, tak aby do czasu wydania przez TSUE orzeczenia mieć uzgodnione stanowiska, a teraz – o dopro-

wadzenie w jak najbliższym czasie do dalszego procedowania pozostałych elementów wspomnianego projektu, służących przeciwdziałaniu wyłudzeniu VAT w sektorze prywatnym.

Z wyrazami szacunku
Leszek Piechota

Odpowiedź

Warszawa, 24 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z pismem z dnia 10 grudnia 2014 r. nr BPS/043-66-2855/14, przy którym przesłane zostało oświadczenie złożone przez Pana Senatora Leszka Piechotę na 66. posiedzeniu Senatu w dniu 4 grudnia 2014 r. dotyczące przekazania informacji na temat zasadności wprowadzania zmian rozliczenia podatku VAT w jednostkach samorządu terytorialnego projektowaną ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych, zwłaszcza w kontekście wejścia w życie ww. przepisów z dniem 1 kwietnia 2015 r., uprzejmie informuję co następuje.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych (UD 186), w którym przewiduje się m.in. zaproponowanie przykładowych metod służących proporcjonalnemu odliczaniu VAT w odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych (podlegających i niepodlegających systemowi VAT), został przekazany pod obrady Rady Ministrów.

Projekt ustawy został opracowany na podstawie założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo zamówień publicznych (ZD 99) przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 19 sierpnia 2014 r.

Tekst jednolity powyższych założeń został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny pod adresem: <http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//1/227045/227086/227087/dokument123966.pdf>.

Odnosząc się do prośby Pana Senatora dotyczącej poinformowania o zasadności wprowadzania ww. zmian, uprzejmie wyjaśniam, że ich celem jest pełniejsze dostosowanie do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) w zakresie podatku VAT, które obok przepisów prawa unijnego należy do *acquis communautaire* i musi być respektowane przez Państwa Członkowskie.

Z orzecznictwa TSUE wynika jednoznacznie (np. wyrok w sprawie C-437/06 *Securita*), że „(...) podatek naliczony od wydatków poniesionych przez podatnika nie może uprawniać do odliczenia w zakresie, w jakim dotyczy działalności, która ze względu na brak jej gospodarczego charakteru nie należy do zakresu stosowania szóstej dyrektywy (...) w przypadku, gdy podatnik wykonuje równocześnie działalność gospodarczą, opodatkowaną lub zwolnioną z podatku, i działalność niemającą charakteru gospodarczego, nienależącą do zakresu stosowania szóstej dyrektywy, odliczenie podatku naliczonego (...) jest dopuszczalne tylko w takim zakresie, w jakim wydatki te można przyporządkować działalności gospodarczej podatnika w rozumieniu art. 2 pkt 1 szóstej dyrektywy”.

W świetle powyższego brak jest prawa do odliczenia podatku VAT w przypadku wykonywania czynności pozostających poza sferą opodatkowania tym podatkiem.

W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o VAT”, powyższe realizuje przede wszystkim art. 86 ust. 1, wzmocniony ust. 7b. Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT, w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi, o którym mowa w art. 15 ustawy, przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, z zastrzeżeniem art. 114, art. 119 ust. 4, art. 120 ust. 17 i 19 oraz art. 124 tej ustawy.

W myśl natomiast art. 86 ust. 7b ustawy o VAT, w przypadku nakładów ponoszonych na nabycie, w tym na nabycie praw wieczystego użytkowania gruntów, oraz wytworzenie nieruchomości, stanowiącej majątek przedsiębiorstwa danego podatnika, wykorzystywanej zarówno do celów prowadzonej przez tego podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych, w tym w szczególności do celów osobistych podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, których nie da się w całości przypisać działalności gospodarczej, podatek naliczony oblicza się według udziału procentowego, w jakim dana nieruchomość wykorzystywana jest do celów działalności gospodarczej. Podkreślić przy tym należy, iż art. 86 ust. 7b obowiązuje od stycznia 2011 r. i stanowi implementację art. 168a dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2006/112/WE”, jak również wykonanie wyroku TSUE C-437/06 *Securenta*. A zatem już od 2011 r. obowiązuje wprost przepis, który w przypadku gdy nieruchomość stanowiąca majątek przedsiębiorstwa wykorzystywana jest zarówno do celów związanych z działalnością gospodarczą jak również do celów prywatnych oraz celów działalności nieobjętej systemem VAT, umożliwia podatnikowi odliczenie podatku wyłącznie w części w jakiej dana nieruchomość wykorzystywana jest do celów związanych z działalnością gospodarczą.

Przepisy art. 86 ust. 1 i ust. 7b ustawy o VAT nie narzuciły dotychczas żadnych sposobów i kryteriów służących ustaleniu proporcjonalnej części podatku naliczonego do odliczenia w przypadku wykorzystywania przez podatników towarów i usług do celów działalności mieszanej, w przypadku gdy nie jest możliwe bezpośrednio przyporządkowanie podatku do poszczególnych rodzajów działalności (regulacje w tym zakresie zawarte są w projektowanej ustawie). Nie oznacza to jednak, że możliwe jest całkowite odliczenie podatku w takim przypadku (również w zakresie związanym z działalnością inną niż działalność gospodarcza w rozumieniu ustawy o VAT). Wybór metody podziału podatku naliczonego związanego z działalnością gospodarczą oraz działalnością „pozawatowską” należy do podatnika, który przy wyborze metody powinien mieć na uwadze wykładnię prounijną przepisów.

Stanowisko takie zostało potwierdzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 24 lipca 2014 r. (sygn. akt I SA/Wr 754/14), który stwierdził, że „(...) Skoro ustawodawca polski w ustawie o VAT nie określił metod i kryteriów podziału między czynnościami podlegającymi VAT i czynnościami będącymi poza zakresem VAT to fakt ten nie może powodować, że w takiej sytuacji zostanie podatnikowi przyznane pełne prawo do odliczenia VAT również w odniesieniu do tej części, która związana jest z czynnościami będącymi poza systemem VAT. Taka wykładnia jest sprzeczna z treścią art. 168 dyrektywy 112 oraz zasadą neutralności VAT.

Sąd (...) uwzględniając tym samym zasady na jakich opiera się wspólny system VAT i cele dyrektywy 112, jak też zasadę pierwszeństwa i skuteczności prawa unijnego (w tym bezpośrednią skuteczność art. 168 dyrektywy 112) dokonał wykładni prounijnej w rzeczowej sprawie i stwierdził, że w braku ww. metod i kryteriów określonych przez ustawodawcę polskiego należy przyjąć za właściwą każdą metodę czy kryterium przedstawione przez podatnika, o ile pozwalają one w sposób dokładny na ustalenie proporcjonalnej części odliczenia naliczonego VAT podlegającego odliczeniu”.

Uprzejmie informuję, że w projekcie ustawy przedłożonym pod obrady Rady Ministrów, wzmocnione zostały zmiany w zakresie odliczania podatku naliczonego w odniesieniu do zakupionych towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych,

tj. działalności podlegającej podatkowi VAT oraz działalności pozostającej poza sferą VAT o zasady dotyczące wyliczania stosownego współczynnika umożliwiającego odliczenie podatku naliczonego w prawidłowej wysokości.

Przedmiotowa regulacja nakłada na podatników prowadzących działalność mieszaną, w przypadku gdy nie jest możliwe bezpośrednio przyporządkowanie kwot podatku naliczonego do poszczególnych rodzajów działalności, obowiązek określenia zakresu (proporcji) wykorzystywania nabywanych towarów i usług do celów działalności gospodarczej.

Uwzględniając natomiast specyfikę działania jednostek samorządu terytorialnego (w tym okoliczność, że stosownie do art. 15 ust. 6 ustawy o VAT nie są uznawane za podatników w zakresie zadań realizowanych jako organy organów władzy publicznej, a przepisom o podatku od towarów i usług podlegają wyłącznie w zakresie czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych), w projekcie ww. ustawy zaproponowany został dla tych podmiotów „urzędowy” sposób ustalania proporcji, oparty na kryterium „przychodowym”. Stosownie do dodawanego projektowaną nowelą art. 86 ust. 2c pkt 3 ustawy o VAT, jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła przy wyborze sposobu określenia proporcji wykorzystać roczny obrót z działalności gospodarczej w rocznym obrocie podatnika z działalności gospodarczej powiększonym o otrzymane przychody z innej działalności, w tym wartość dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze, otrzymanych na sfinansowanie przez tego podatnika działalności innej niż gospodarcza. Oceny przychodu lub dochodu jednostka samorządu terytorialnego będzie dokonywała w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.). W kategorii „przychodu/dochodu” będą się mieścić także dotacje, subwencje oraz inne dopłaty o podobnym charakterze, które podmiot otrzymał na sfinansowanie dokonywanej przez niego działalności innej niż gospodarcza. Nadmienić należy, iż w celu obliczenia kwoty podatku naliczonego jednostki samorządu terytorialnego mogą przyjąć – z uwagi na uwarunkowania wynikające z ww. ustawy o finansach publicznych – dane za rok poprzedzający poprzedni rok podatkowy.

Jednostki samorządu terytorialnego będą miały możliwość odstąpienia od „urzędowego” sposobu określenia proporcji, w sytuacji gdy w ich ocenie inny sposób będzie bardziej reprezentatywny.

Podkreślam, iż propozycja przedstawiona w projekcie ustawy powinna zapewnić podmiotom sektora samorządu terytorialnego pewność prawną, w sytuacji gdy będą chciały zastosować ww. „urzędowy” sposób, nie ograniczając im jednak możliwości zastosowania innej metody, w sytuacji gdy uznają to za uzasadnione. Należy tu wskazać, na możliwość „skonsultowania” wybranego przez podatników sposobu określania proporcji w drodze interpretacji indywidualnej wydanej w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Reasumując, zaprojektowane w projekcie ww. ustawy zmiany nie tylko pełniej zrealizują wytyczne TSUE, ale pozwolą także uniknąć przyszłych sporów z organami podatkowymi na gruncie rozliczania podatku naliczonego.

W świetle powyższych wyjaśnień nie podzielam opinii Pana Senatora sformułowanych wobec zmian zawartych w projekcie ustawy dotyczących tzw. „pre-współczynnika” (w tym stanowiska, że są one niekorzystne i uczynią sposób rozliczania VAT bardziej skomplikowanym i nieprzejrzystym). Jak wyżej wskazano już w chwili obecnej podatnicy powinni dokonywać wydzielenia podatku naliczonego w odniesieniu do wykonywanej przez nich działalności pozostającej poza sferą VAT według ustalonego przez siebie klucza podziału (chyba że dysponowali odmienną w tym zakresie interpretacją indywidualną, gwarantującą im ochronę prawną w sytuacji zastosowania się do stanowiska wyrażonego w interpretacji). Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy, w tym zaproponowanie przykładowych metod służących proporcjonalnemu odliczaniu VAT w odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych, powinny ułatwić podatnikom rozliczanie podatku VAT. Należy tu zwłaszcza mieć na uwadze szczególne regulacje, jakie są przewidziane w projekcie ustawy skierowanym pod obrady Rady Ministrów w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2014 r. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego zaopiniowała pozytywnie projekt założeń, który stanowił podstawę do opracowania przedmiotowych regulacji, po ich uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu przez Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Regulacje prawne, stanowiące kolejne wersje przepisów opracowanych na podstawie ww. założeń, były procedowane w sposób zapewniający odpowiedni tryb konsultacji ze stroną samorządową. Strona samorządowa zgłosiła uwagi (w tym uwagę dotyczącą samodzielności prawnopodatkowej samorządowych jednostek budżetowych na gruncie VAT do czasu rozstrzygnięcia ww. zagadnienia prawnego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej), które zostały przeanalizowane oraz przedyskutowane, wskutek czego znaczna ich część została uwzględniona.

Uprzejmie informuję (w związku z obawami Pana Senatora), iż termin wejścia życie zmian dotyczących sposobu określania proporcji został przesunięty na dzień 1 stycznia 2016 r., co podyktowane było uwzględnieniem możliwości wystąpienia ewentualnego skomplikowania kalkulacji proporcji w przypadku wejścia w życie nowych zasad w trakcie roku oraz koniecznością wydłużenia *vacatio legis* dla tych przepisów. Wprowadzenie zatem wydłużonego *vacatio legis* pozwoli jednostkom samorządu terytorialnego na odpowiednie przygotowanie administracyjno-techniczne do wdrożenia zmian (w tym modyfikacje systemów finansowo-księgowych).

W związku z pytaniem Pana Senatora, uprzejmie wyjaśniam, że również w innych państwach członkowskich UE obowiązują regulacje lub wytyczne realizujące tezy wyroków TSUE, w tym w sprawie *Securita* oraz stanowiące implementację art. 168a dyrektywy 2016/112/WE w zakresie wykorzystania nieruchomości celów działalności gospodarczej i celów prywatnych. W niektórych Państwach Członkowskich wprowadzone zostały podobne do proponowanych w projekcie ustawy, metody określenia zakresu (proporcji) wykorzystania towarów do działalności gospodarczej u podatników wykonujących działalność mieszaną (np. Wielka Brytania).

Przedstawiając powyższe, a w szczególności okoliczność, że projektowane przepisy zostały we współpracy z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego istotnie przebudowane oraz termin ich wejścia w życie przesunięty na 1 stycznia 2016 r. uprzejmie informuję, że nie ma konieczności i uzasadnienia do wyłączenia w projekcie ustawy ww. przepisów dotyczących tzw. „pre-współczynnika”.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Jarosław Neneman

Oświadczenie senatora Leszka Piechoty

skierowane do minister kultury i dziedzictwa narodowego Małgorzaty Omilanowskiej

Szanowna Pani Minister!

W związku z inicjatywą podjętą przez arcybiskupa metropolitę katowickiego Wiktora Skworca oraz w związku z podejmowanymi przeze mnie od kilku lat działaniami dotyczącymi polepszenia stanu ochrony zabytków miasta Katowice zwracam się z prośbą o bardzo przychylnie potraktowanie wniosku Jego Eminencji biskupa, gdyż wniosek ten jest w pełni uzasadniony i niezmiernie ważny dla wszystkich mieszkańców Górnego Śląska.

Występując w poprzednich latach z inicjatywą wpisania całego zespołu urbanistycznego tak zwanej katowickiej moderny (największego w Polsce założenia urbanistyki i architektury modernizmu międzywojennego) na listę Pomników Historii, wskazywałem na rolę, jaką dla polskiej tożsamości na tym terenie odgrywała realizacja całego założenia urbanistycznego nowej zabudowy Katowic. Głównymi dominantami tego założenia były dwie kluczowe dla naszej kultury budowle: gmach Sejmu Śląskiego i katedra Chrystusa Króla.

Aby podkreślić symboliczne znaczenie katedry jako prawdziwego pomnika polskiej historii, chciałbym dodać do uzasadnienia Jego Eminencji element symboliki urbanistycznej. W projekcie nowego (polskiego) centrum Katowic kluczowe założenie urbanistyczne w zakresie lokalizacji katedry i obiektów sąsiednich było symboliczne: przy wjeździe na Śląsk od strony Warszawy, Sosnowca dokładnie w środku osi widokowej miała znajdować się wieża katedry górująca nad całym miastem. Dzisiaj, mimo powojennego obniżenia wysokości wieży i budowy od tej strony osiedla wysokościowców, dla wjeżdżających do miasta od strony Warszawy dominantą widokową pozostaje wieża katedry.

Dlatego też, by nie powielać wszystkich elementów uzasadnienia, chciałbym tylko podkreślić w imieniu społeczności Śląska, iż uznanie obiektu katedry za Pomnik Historii będzie jedynie potwierdzeniem jego rzeczywistej roli na mapie Polski i Górnego Śląska.

*Z wyrazami szacunku
Leszek Piechota*

Odpowiedź

Warszawa, 17 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem Pana Senatora Leszka Piechoty z dnia 4 grudnia 2014 r., skierowanym do Pani Małgorzaty Omilanowskiej – Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przekazanym przy piśmie Marszałka Senatu z dnia 10 grudnia 2014 r. (znak: BPS/043-66-2856/14), w sprawie uznania za pomnik historii Archikatedry pw. Chrystusa Króla w Katowicach, uprzejmie proszę o przyjęcie następującego stanowiska.

Wniosek Arcybiskupa Metropolity Katowickiego, wraz z załączoną dokumentacją, w sprawie uznania Archikatedry pw. Chrystusa Króla w Katowicach za pomnik historii, wpłynął do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w dniu 24.06.2013 r. i w dniu 26.06.2013 r. został przekazany, zgodnie z obowiązującą procedurą, za pośrednictwem Departamentu Ochrony Zabytków do Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Zadaniem NID, który rozpatruje wnioski w kolejności ich wpływu, jest weryfikacja danych zawartych w dokumentacji i wydanie opinii co do zasadności propozycji uznania zabytków za pomniki historii. Zgodnie z procedurą, opinia NID zostanie przedłożona Radzie Ochrony Zabytków, organowi opiniodawczo-doradczemu działającemu przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami udziela rekomendacji o uznaniu danego zabytku za pomnik historii. Na ostatnim posiedzeniu, w dniach 10–11 grudnia br. członkowie Rady dyskutowali nad weryfikacją kryteriów i procedur uznawania obiektów za pomniki historii. Wprowadzenie ewentualnych zmian w obowiązujących zasadach może wiązać się z potrzebą dokonania uzupełnień w przekazanych wcześniej dokumentacjach.

Wyrażam przekonanie, że wniosek Arcybiskupa Metropolity Katowickiego będzie rozpatrzony w możliwie najszybszym terminie.

Z wyrazami poważania

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
Sekretarz Stanu
Piotr Żuchowski

Oświadczenie senatora Wojciecha Skurkiewicza

skierowane do prezes Rady Ministrów Ewy Kopacz
oraz do ministra Skarbu Państwa Włodzimierza Karpińskiego

5 grudnia 2014 r. minął rok od powołania do życia Polskiej Grupy Zbrojeniowej, a tym samym rozpoczął się proces pełnej konsolidacji polskiego przemysłu zbrojeniowego.

Przed rokiem czołowi politycy Platformy Obywatelskiej chwalili się podczas konferencji prasowych, że centrala PGZ została ulokowana w Radomiu oraz że będzie to dla miasta szansa na utworzenie nowych miejsc pracy i na wpływy z podatków od osób fizycznych (PIT), a także od firm (CIT).

Mam nieodparte wrażenie, że kwestie dotyczące miejsc pracy i wpływów z podatków to kolejne obietnice bez pokrycia. Niestety bowiem, choć główna siedziba Polskiej Grupy Zbrojeniowej mieści się w Radomiu, to jej serce bije w biurze w Warszawie przy ul. Książęcej 4. To w warszawskim biurze pracuje zarząd i spotyka się czteroosobowa rada nadzorcza. To tam, w warszawskim biurze, zatrudniani są nowi pracownicy, nie w centrali w Radomiu.

W związku z tym, że Polska Grupa Zbrojeniowa funkcjonuje już od roku, proszę o odpowiedź na następujące pytania.

Ile osób zatrudnionych jest w siedzibie PGZ w Radomiu?

Ile osób zatrudnionych jest w biurze PGZ w Warszawie?

Jakie jest miesięczne wynagrodzenie członków zarządu i rady nadzorczej?

Jakie jest średnie wynagrodzenie pracowników biura PGZ w Warszawie?

Jakie jest średnie wynagrodzenie pracowników zatrudnionych w siedzibie PGZ w Radomiu?

W jakiej wysokości podatek od osób fizycznych (PIT) został odprowadzony do urzędów skarbowych działających w Radomiu w okresie funkcjonowania PGZ?

W jakiej wysokości podatek od firm (CIT) został odprowadzony do urzędów skarbowych działających w Radomiu w okresie funkcjonowania PGZ?

Wojciech Skurkiewicz

**Odpowiedź
MINISTRA
SKARBU PAŃSTWA**

Warszawa, 8 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Wojciecha Skurkiewicza podczas 66. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 4 grudnia 2014 r. skierowane do Prezes Rady Ministrów Pani Ewy Kopacz oraz do Ministra Skarbu Państwa Pana Włodzimierza Karpińskiego, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Spółka pod firmą Polska Grupa Zbrojeniowa SA z siedzibą w Radomiu (dalej: PGZ) została zawiązana przez Skarb Państwa w dniu 26 listopada 2013 r., przy czym intensywny rozwój jej działalności nastąpił począwszy od czerwca 2014 r., kiedy to przejęła

kontrolę nad 17 wniesionymi podmiotami nadzorowanymi uprzednio przez Ministra Skarbu Państwa, Ministra Obrony Narodowej oraz Agencję Rozwoju Przemysłu SA. W październiku 2014 r. PGZ objęła kontrolę nad kolejnymi 8 spółkami z portfela Polskiego Holdingu Obronnego sp. z o.o.

Aktualnie PGZ sprawuje bezpośrednio kontrolę kapitałową nad 25 spółkami, z czego 8 stanowią grupy kapitałowe, w wyniku czego PGZ posiada bezpośrednio lub pośrednio akcje/udziały w ponad 100 spółkach prawa handlowego zatrudniających około 20 tysięcy pracowników.

Nadrzędnym celem PGZ jest budowa silnej i nowoczesnej organizacji, wytwarzającej innowacyjne systemy uzbrojenia i realizującej usługi serwisowe na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także struktury branżowej zdolnej do konkurencji ze światowymi koncernami zbrojeniowymi oraz dokonującej realnego transferu efektów badań naukowych do polskiej gospodarki, w tym również do sektorów cywilnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Spółka zatrudniała 36 osób. W miarę rozwoju działalności, sukcesywnie tworzone są nowe miejsca pracy. W terminie do 12 stycznia 2015 r. prace podejmie kolejnych 10 osób w Radomiu. Ze względu na specyfikę obecnej fazy organizacyjnej firmy oraz konieczność prowadzenia rozmów z instytucjami rządowymi, miejscami pracy pracowników PGZ jest siedziba Spółki w Radomiu, a także Biuro PGZ w Warszawie.

Średnie wynagrodzenie miesięczne brutto pracowników PGZ w poszczególnych grupach pracowniczych wynosi: dla kadry kierowniczej – 10,8 tys. złotych, zaś dla pozostałych pracowników – 5,4 tys. złotych. Natomiast średnie wynagrodzenie miesięczne brutto członków Zarządu wynosi 28,7 tys. złotych, a członków Rady Nadzorczej – 3,7 tys. złotych.

W roku 2015 Zarząd Spółki przewiduje zatrudnienie co najmniej 120 pracowników, w tym w rozwijającym się Centrum Usług Wspólnych PGZ w Radomiu. Ze względu na dynamiczny rozwój PGZ, obecnie finalizowana jest kwestia relokacji siedziby Spółki z budynku Fabryki Broni „Łucznik” – Radom sp. z o.o. do większego powierzchniowo obiektu biurowego, co umożliwi stworzenie nowych miejsc pracy w radomskiej lokalizacji Spółki. Tym samym, rozwój PGZ w sposób istotny oddziaływał będzie na rozwój regionu i miasta Radom.

Odnosząc się do kwestii wysokości podatków odprowadzonych przez PGZ do radomskich urzędów skarbowych pragnę poinformować, iż w 2014 r. Spółka odprowadziła do budżetu miasta Radom kwotę 6,7 mln złotych uiszczoną tytułem podatku od czynności cywilnoprawnych, co stanowiło ponad 50% planowanego na rok ubiegły budżetu miasta przeznaczonego na wydatki związane z transportem i łącznie w zakresie budowy i remontów gminnych dróg publicznych oraz utrzymania Miejskiego Zarządu Dróg i Komunikacji w Radomiu (kwota budżetu wynosiła 12,4 mln zł). Ponadto, PGZ odprowadza do Urzędu Skarbowego w Radomiu należne Skarbowi Państwa daniny z tytułu podatku od osób fizycznych (PIT) i podatku od osób prawnych (CIT), które w 2014 roku stanowiły kwotę 276 tys. złotych.

Przedstawiając powyższe pozostaję w przekonaniu, że zaprezentowane wyjaśnienia będą satysfakcjonujące dla Pana Senatora.

Z poważaniem

MINISTER
SKARBU PAŃSTWA
z up. Sekretarz Stanu
Zdzisław Gawlik

**Oświadczenie senatorów Wojciecha Skurkiewicza,
Grzegorza Wojciechowskiego, Jarosława Rusieckiego,
Roberta Mamąta, Kazimierza Wiatra,
Michała Seweryńskiego oraz Stanisława Gogacza**

skierowane do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta,
do prezesa Najwyższej Izby Kontroli Krzysztofa Kwiatkowskiego,
do przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji Jana Dworaka
oraz do prezesa Zarządu Telewizji Polskiej SA Juliusza Brauna

Szanowny Panie Ministrze! Szanowni Panowie Prezesi! Szanowny Panie Przewodniczący!

W dniu 16 listopada 2014 r. odbyły się w Polsce wybory samorządowe. Na zlecenie dwóch telewizji prywatnych oraz telewizji publicznej ośrodek badawczy Ipsos prowadził badanie wyborów metodą *exit poll*. Zakres badania był bardzo szeroki, objął około 90 tysięcy ankietowanych w całym kraju. Domyślamy się, że badanie to było kosztowne. Nie obchodzą nas wydatki stacji prywatnych na to badanie, ale wydatki telewizji publicznej – jak najbardziej.

Badanie ośrodka Ipsos okazało się jedną wielką kompromitacją. W ocenie wyniku wyborów do sejmików wojewódzkich Ipsos pomylił się o prawie 5 punktów procentowych na korzyść Prawa i Sprawiedliwości i aż o 7 punktów procentowych na niekorzyść PSL.

Pragniemy zapytać prezesa telewizji publicznej o to, dlaczego telewizja ta zamówiła i zaserwowała opinii publicznej tak nierzetelne badanie. Ile publicznych pieniędzy telewizja publiczna wydała na ten cel?

Czy ze względu na kompromitującą nierzetelność badania telewizja publiczna zażąda zwrotu wydanych na to badanie publicznych pieniędzy?

Czy Pan Prokurator Generalny wdroży jakieś śledztwo w sprawie niegospodarnego wydania środków publicznych na nierzetelne badanie opinii publicznej?

Czy Pan Prezes NIK wdroży jakąś kontrolę dotyczącą prawidłowości wydatków publicznych na to badanie?

I wreszcie: czy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmie jakieś kroki prawne wobec nadawców, w tym nadawcy publicznego, którzy wprowadzili opinię publiczną w błąd całkowicie nierzetelnym i kompromitująco błędnym badaniem *exit poll*?

Z poważaniem
Wojciech Skurkiewicz
Grzegorz Wojciechowski
Jarosław Rusiecki

Robert Mamąta
Kazimierz Wiatr
Michał Seweryński
Stanisław Gogacz

**Stanowisko
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 18 grudnia 2014 r.

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na Pani pismo z dnia 10 grudnia 2014 r. sygn. BPS/043-66-2858-PG/14 dotyczące uchybień w gospodarowaniu środkami publicznymi, uprzejmie informuję, iż pismo to wraz z oświadczeniem złożonym przez senatorów w dniu 4 grudnia 2014 r., zostało zgodnie z właściwością miejscową przekazane do Prokuratury Okręgowej w Warszawie – celem spowodowania dokonania jego procesowej oceny i powiadomienia sygnatariuszy oświadczenia o zajętych w tej sprawie stanowiskach.

Z poważaniem

Andrzej Seremet

**Stanowisko
ZASTĘPCY
PROKURATORA OKRĘGOWEGO
w WARSZAWIE**

Warszawa, 30 grudnia 2014 r.

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Uprzejmie zawiadamiam Panią Wicemarszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, że Pani pismo z dnia 10 grudnia 2014 roku wraz z załącznikiem w postaci oświadczenia złożonego przez wymienionych w nim senatorów na posiedzeniu Senatu w dniu 4 grudnia 2014 roku, przekazane z Prokuratury Generalnej przy korespondencji z dnia 18 grudnia 2014 roku za sygnaturą PG 11 Koi 3205/14, będące zawiadomieniem o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z gospodarowaniem środkami publicznymi, zostało przekazane według właściwości miejscowej do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Mokotów w Warszawie, celem procesowego rozpoznania.

ZASTĘPCA
PROKURATORA OKRĘGOWEGO
w Warszawie
Robert Myśliński

**Odpowiedź
WICEPREZESA
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**

Warszawa, 31 grudnia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
odpowiadając na pismo Pani Marszałek Marii Pańczyk-Pozdziej z dnia 10 grudnia 2014 r., przekazujące oświadczenie złożone przez Pana Senatora Wojciecha Skurkiewicza, wspólnie z innymi senatorami na 66. posiedzeniu Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., zawierające prośbę o zbadanie przez Najwyższą Izbę Kontroli prawidłowości wydatkowania środków finansowych na zleczone ośrodkowi badawczemu IPSOS badanie opinii publicznej dotyczące wyborów samorządowych, uprzejmie informuję, że przekazane w oświadczeniu informacje zostaną wykorzystane przez NIK przy analizie ryzyka i planowaniu działalności kontrolnej w przyszłości. Obecnie realizowane kontrole oraz te zaplanowane na 2015 rok nie przewidują tematów zbieżnych ze zgłoszoną problematyką.

Łączę wyrazy szacunku

Wojciech Kutyla

**Odpowiedź
PRZEWODNICZĄCEGO
KRAJOWEJ RADY
RADIOFONII I TELEWIZJI**

Warszawa, 16 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
w związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Wojciecha Skurkiewicza wspólnie z innymi senatorami podczas 66. posiedzenia Senatu RP, 4 grudnia 2014 roku, dotyczącym badania metodą exit poll zamówionego przez Telewizję Polską SA i przeprowadzonego przez ośrodek badawczy IPSOS podczas ostatnich wyborów samorządowych uprzejmie informuję, że stanowisko w tej sprawie przedstawił p. Juliusz Braun, prezes Zarządu TVP SA. W załączeniu przekazuję treść tych wyjaśnień, wraz z załączoną informacją IPSOS.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie znajduje podstaw, by podejmować w tej sprawie dodatkowe działania. Jednocześnie pragnę podkreślić, że analizy celowości wydatków i kosztów ponoszonych przez spółki publicznej radiofonii i telewizji corocznie dokonuje Najwyższa Izba Kontroli.

Z poważaniem

Jan Dworak

**Odpowiedź
PREZESA ZARZĄDU
TELEWIZJI POLSKIEJ SA**

Warszawa, 23 grudnia 2014 r.

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu RP

Szanowna Pani Wicemarszałek,

w odpowiedzi na Oświadczenie Senatorów Panów Wojciecha Skurkiewicza, Grzegorza Wojciechowskiego, Jarosława Rusieckiego, Roberta Mamąta, Kazimierza Wiatra, Michała Seweryńskiego i Stanisława Gogacza złożone na 66. posiedzeniu Senatu w dniu 4 grudnia br. pragnę wyjaśnić co następuje.

Telewizja Polska, przygotowując audycję „Wieczór Wyborczy” wzorem liczących się stacji w Europie i na świecie zamawia badanie exit poll w dniu wyborów, zapewniając widzom dostęp do prognozy wyników, w oparciu o te badania. Dla TVP, jak i innych stacji publicznych w Europie jest to element realizacji misji publicznego nadawcy.

Od 1989 roku TVP zawsze w dniu wyborów, począwszy od wyborów prezydenckich w 1990 r. realizowanych jeszcze wtedy we współpracy OBOP-u z niemiecką agencją badawczą INFAS, zamawia to badanie w najbardziej renomowanych firmach badawczych. Przez 24 lata zrealizowaliśmy 21 badań exit poll z dużą dokładnością prognoz. Zawsze Ośrodek badawczy podając ostateczną prognozę około 24 w nocy bierze pod uwagę sukcesywnie ukazujące się wyniki wywieszane na drzwiach lokali wyborczych, przed którymi realizowane jest badanie. Dzięki temu kolejne prognozy podawane na antenie mogą zbliżyć się do faktycznego wyniku wyborów. W tym przypadku, jak wszyscy wiemy nie było takiej możliwości. Pragnę dodać, iż wybory samorządowe z uwagi na swoją specyfikę należą do najtrudniejszych, jeśli chodzi o realizację takiego badania i wielkość błędu jest zawsze większa, niż w przypadku wyborów prezydenckich czy parlamentarnych.

Współpraca Telewizji Polskiej z firmą Ipsos zaczęła się od wyborów do Europarlamentu w bieżącym roku. TVP wspólnie z TVN24 zamówiła prognozę i podane przez Ipsos wyniki okazały się bardzo celne. Dlatego nadawcy podjęli decyzję o kontynuacji współpracy.

Jeśli chodzi o aspekt kosztowy badania w dniu wyborów samorządowych wyjaśniam, że dzięki porozumieniu TVP, TVN24 i Polsat News udało się wynegocjować bardzo korzystną cenę, która po podziale między trzy stacje wyniosła nieporównanie niski poziom jak na tego typu badanie.

Odnosząc się do kwestii wielkości błędu w głosowaniu do sejmików wojewódzkich pozwolę sobie załączyć wyjaśnienie firmy Ipsos, które w mojej ocenie jest jak najbardziej wiarygodnym wytłumaczeniem zaistniałej sytuacji.

Z poważaniem

Juliusz Braun

Załącznik

Warszawa, 24 listopada 2014 r.

**Wyniki badania exit poll zrealizowanego przez Ipsos na zlecenie TVP 1,
TVN 24 oraz Polsat News.**

Szanowni Państwo,

W dniu 16 listopada IPSOS zrealizował badanie exit poll podczas I tury wyborów samorządowych. Celem badania było oszacowanie poparcia dla poszczególnych kandydatów na prezydentów 8 największych miast w Polsce, poparcia dla ogólnopolskich komitetów wyborczych w skali całego kraju oraz frekwencji wyborczej. Badanie zostało zrealizowane na losowo dobranej próbie 888 lokali wyborczych.

Szczegółowe wyniki badania exit poll oraz porównanie z oficjalnymi wynikami wyborów zawiera Załącznik nr 1. W wyborach na prezydentów miast średni błąd pomiaru w zdecydowanej większości nie przekroczył 1 pkt proc. (dla 6 miast dużo poniżej 1 pkt proc.). Podobnie szacunek frekwencji podany przez Ipsos różnił się od rzeczywistego wyniku o 1 pkt proc.

Oddzielnego komentarza wymagają różnice w szacowaniu poparcia w głosowaniu do sejmików wojewódzkich na poziomie ogólnokrajowym. Średni błąd pomiaru wyniósł 2.67 pkt proc. Największe różnice dotyczą oszacowania poparcia dla PSL oraz PiS. Rozbieżności te są dla nas obecnie elementem analizy, którą będziemy kontynuowali po udostępnieniu pełnych wyników głosowania przez PKW na poziomie poszczególnych obwodowych komisji wyborczych. Na ten moment możemy stwierdzić, iż przyczyną tych rozbieżności z całą pewnością nie jest konstrukcja badania, obliczenia, dobór próby czy realizacja terenowa. Szczególnie, iż zastosowana metodologia była wzorowana na przeprowadzonym przez nas parę miesięcy temu badaniu exit poll podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego, które z niezwykłą precyzją przewidziało wynik głosowania. Dodatkowo, te same metody, narzędzia, ankieterzy oraz komisje wyborcze sprawdziły się doskonale w części dotyczącej kandydatów na prezydentów dla 8 wybranych miast. Dlatego też uważamy, iż główne źródło rozbieżności leży po stronie czynników zewnętrznych (nie do zmierzenia i oszacowania w badaniu exit poll), w szczególności wynika z odsetka głosów nieważnych oddanych w głosowaniu do sejmików wojewódzkich. Liczba głosów nieważnych w stosunku do roku 2010 wzrosła o 50% osiągając niespotykany wcześniej poziom (18%) i najprawdopodobniej była elementem decydującym o precyzji prowadzonego przez nas badania. Trzeba bowiem zauważyć, iż w przypadku badań prezydentów miast odsetek nieważnych głosów wyniósł jedynie 2%!

Tak szybko jak tylko PKW udostępni szczegółowe dane z obwodowych komisji wyborczych przystąpimy do szczegółowych analiz, a o ich rezultatach będziemy Państwa informować na bieżąco.

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
WARSZAWA	godz. 21:00	PKW	PKW-IPSOS (21:00)
DZIERŻAWSKI Mariusz Andrzej	1,5	1,6	0,1
ERBEL Joanna Agnieszka	2,8	2,4	-0,4
GORAYSKI Andrzej Józef	0,6	0,4	-0,2
GRONKIEWICZ-WALTZ Hanna Beata	48,8	47,2	-1,6
GUZIAŁ Piotr Andrzej	8,2	8,5	0,3
NOSAL-IKONOWICZ Agata Alina	1,2	1,1	-0,1
ROZENEK Andrzej Tadeusz	2,1	2,3	0,2
SASIN Jacek Robert	26,0	27,7	1,7
WIERZBICKI Sebastian	4,4	4,1	-0,3
WIPLER Przemysław Janusz	4,1	4,2	0,1
WRZESIŃSKI Zbigniew Antoni	0,3	0,5	0,2
Razem	100	100	
średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów			0,806

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
KRAKÓW	godz. 21:00	PKW	PKW – IPSOS (21:00)
BERKOWICZ Konrad Szczepan	4,3	4,3	0,0
GIBAŁA Łukasz	12,0	11,2	-0,8
LASOTA Marek Wojciech	25,9	26,9	1,0
LEŚNIAK Tomasz Marek	5,7	4,8	-0,9
MAJCHROWSKI Jacek Maria	39,8	39,2	-0,6
PATENA Marta Elżbieta	7,6	9,2	1,6
PTASZKIEWICZ Sławomir Grzegorz	3,8	3,2	-0,6
SIKORSKI Andrzej Graniwid	0,9	1,2	0,3
Razem	100	100	
<i>średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów</i>			0,826

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
ŁÓDŹ	godz. 21:00	PKW	PKW – IPSOS (21:00)
BILIŃSKI Piotr	1,9	2,1	0,2
GODSON John Abraham	4,2	4,2	0,0
KOPCIŃSKA Joanna Maria	21,5	22,9	1,4
ŁASZKIEWICZ Wojciech Stanisław	1,1	0,6	-0,6
MISZTAL Piotr Wiktor	3,7	3,1	-0,6
SZUSTER Wenancjusz Filip	0,6	0,3	-0,3
TRELA Tomasz Dominik	8,4	9,2	0,8
WOJCIECHOWSKA VAN HEUKELOM Agnieszka Krystyna	4,4	3,5	-0,9
ZDANOWSKA Hanna Elżbieta	54,2	54,1	-0,1
Razem	100	100	
<i>średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów</i>			0,502

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
WROCŁAW	godz. 21:00	PKW	PKW – IPSOS (21:00)
ANTONISZYN Emil	1,3	1,1	-0,3
BEDNARZ Waldemar	7,2	7,9	0,7
BOGUSŁAWSKI Robert Jarosław	1,5	1,3	-0,2
DUTKIEWICZ Rafał Franciszek	46,1	42,4	-3,7
MAURER Robert Jarosław	4,9	4,2	-0,7
OWCZAREK Tomasz	4,3	4,0	-0,3
RYCHLEWSKI Konrad Krzysztof	0,8	0,8	0,0
STACHOWIAK-RÓŹECKA Mirosława Agnieszka	21,3	25,8	4,5
WIKTORSKA-ŚWIĘCKA Aldona Izabela	11,2	11,3	0,1
WINNICKI Robert Artur	1,4	1,4	0,0
Razem	100	100	
<i>średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów</i>			1,68

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
POZNAŃ	godz. 21:00	PKW	PKW – IPSOS (21:00)
DZIUBA Tadeusz Antoni	21,0	19,5	-1,5
GROBELNY Bogdan Edward	1,9	1,8	-0,1
GROBELNY Ryszard	27,3	28,6	1,3
JĄSKOWIAK Jacek	21,0	21,5	0,5
KOPACZ Zygmunt Bolesław	4,1	3,8	-0,3
LEWANDOWSKI Tomasz Jacek	16,6	16,6	0,0
WACHOWSKA-KUCHARSKA Anna Małgorzata	4,3	4,7	0,4
WUDARSKI Maciej Jakub	3,8	3,5	-0,3
Razem	100	100	
średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów			0,724

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
GDAŃSK	godz. 21:00	PKW	PKW – IPSOS (21:00)
ADAMOWICZ Paweł Bogdan	48,6	46,1	-2,6
BARTELIK Waldemar Franciszek	6,9	6,6	-0,3
JAWORSKI Andrzej	24,0	26,2	2,2
LIEDER Ewa	12,3	12,3	0,0
SZCZUKOWSKI Jarosław	4,0	4,6	0,6
WYSOCKI Zbigniew Maksymilian	4,2	4,3	0,1
Razem	100	100	
średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów			0,953

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
KATOWICE	godz. 21:00	PKW	PKW – IPSOS (21:00)
DOKTOROWICZ Krystyna Maria	4,4	3,3	-1,1
GODLEWSKI Arkadiusz Mariusz	14,8	15,6	0,8
KRUPA Marcin Tomasz	40,7	43,1	2,4
SOŚNIERZ Andrzej Stanisław	23,4	22,1	-1,3
STACH Adam	0,6	0,3	-0,3
SZCZERBOWSKI Marek Tomasz	4,5	4,6	0,1
USZOK Aleksander Piotr	6,6	5,4	-1,2
ZIĘTEK Jerzy Marek	5,0	5,6	0,6
Razem	100	100	
średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów			1,05

Wyniki sondażu exit poll firmy IPSOS na zlecenie TVP, TVN24 oraz Polsat News w porównaniu z oficjalnymi danymi opublikowanymi przez PKW			
LUBLIN	godz. 21:00	PKW	PKW – IPSOS (21:00)
CHRZONSTOWSKI Antoni	4,2	3,2	-1,0
KOWALSKI Marian Janusz	3,7	3,0	-0,7
MUSZYŃSKI Grzegorz	30,0	30,6	0,6
POLZ-GRUSZKA Dorota Beata	2,6	3,1	0,5
ŻUK Krzysztof Jan	59,5	60,1	0,6
Razem	100	100	
średni błąd dla kandydatów, którzy ostatecznie uzyskali ponad 3,99% głosów			0,594

**Oświadczenie senatorów Wojciecha Skurkiewicza,
Grzegorza Wojciechowskiego, Jarosława Rusieckiego
oraz Roberta Mamąta**

skierowane do prokuratora apelacyjnego w Warszawie Dariusza Korneluka

Szanowny Panie Prokuratorze!

W związku z odpowiedzią prokuratora generalnego z dnia 23 października 2014 r. (znak: PG II Ko₁ 2700/14, dot. BPS/043-62-2706-PG/14) na oświadczenie senatorskie złożone na 62. posiedzeniu Senatu w dniu 9 października bieżącego roku w sprawie ujawnienia listy beneficjentów pomocy UE i w związku z otrzymaną informacją, iż sprawa jest badana, uprzejmie prosimy o odpowiedź, jaki jest wynik prowadzonego postępowania i czy prokuratura wszczęła postępowanie karne w tej sprawie. A jeśli nie, to dlaczego?

Z góry dziękujemy za przekazanie szczegółowych wyjaśnień.

*Z poważaniem
Wojciech Skurkiewicz
Grzegorz Wojciechowski
Jarosław Rusiecki
Robert Mamąta*

Oświadczenie senatora Grzegorza Wojciechowskiego

skierowane do ministra sprawiedliwości Cezarego Grabarczyka,
 do przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa Romana Hausera
 oraz do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta

Szanowny Panie Ministrze! Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowny Panie Prokuratorze!

W związku z licznymi informacjami pojawiającymi się w prasie (między innymi portal wp.pl, wprost.pl – artykuł z 3 grudnia 2014 pt. „Sędzia potrafił rozerzysnąć i odjechać. Sąd nie chce zająć się sprawą”), dotyczącymi wykroczeń i przestępstw popełnianych przez sędziów, uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Jak donoszą media, do zdarzenia doszło dwa lata temu we Wrocławiu. Sprawcą wypadku był sędzia, który nie udzielił poszkodowanemu niezbędną pomocy i odjechał. Co więcej, sąd oddala wszelkie wnioski pokrzywdzonego w tej sprawie. Mniemam również, że ów sędzia sprawuje nadal swój urząd i nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności za popełniony czyn.

W związku z powyższym proszę o zbadanie, czy sędzia rzeczywiście uciekł z miejsca wypadku, nie udzielając pomocy. A jeśli tak, to dlaczego do tej pory nie poniósł za to odpowiedzialności? W szczególności proszę o wyjaśnienie, czy postępowanie prokuratorskie w postępowaniu karnym, a także odpowiednie postępowanie dyscyplinarne były prowadzone właściwie i czy nie miały miejsca działania zmierzające do uchronienia sędziego przed sprawiedliwą odpowiedzialnością karną.

Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski

**Odpowiedź
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 8 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
nawiązując do złożonego na 66. posiedzeniu Senatu w dniu 4 grudnia 2014 r. przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego, oświadczenia dotyczącego zdarzenia drogowego we Wrocławiu, opisanego m.in. na portalu internetowym wprost.pl, w artykule pt. „Sędzia potrafił rozerzysnąć i odjechać. Sąd nie widzi podstaw do zajęcia się sprawą”, uprzejmie informuję, że Minister Sprawiedliwości nie może wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani też nakazać jego wszczęcia rzecznikowi dyscyplinarnemu albo jego zastępcy. Może jedynie, zgodnie z art. 114 §1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. 2013, poz. 427 z późn. zm.), żądać podjęcia czynności dyscyplinarnych przez rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcę, które to czynności mogą, lecz nie muszą zakończyć się wszczęciem przez te podmioty postępowania dyscyplinarnego. Poza sytuacją określoną w powołanym przepisie Minister Sprawiedliwości nie posiada uprawnień do wpływania na tok czynności rzeczników czy też, co postulują pytający, badania prawidłowości podejmowanych przez

nich czynności. Warunkiem podjęcia przez Ministra działań mających na celu zainicjowanie czynności dyscyplinarnych jest stwierdzenie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez sędziego przewinienia dyscyplinarnego w postaci oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa lub uchybienia godności urzędu (art. 114 §1 i art. 107 §1 cyt. ustawy).

Z informacji Prezesa Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wynika, że sprawa, której dotyczy powyższa publikacja była z urzędu przedmiotem badania przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego dla Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Po odebraniu ustnego i pisemnego oświadczenia od sędziego, który był uczestnikiem zdarzenia na okoliczności jego przebiegu i po zapoznaniu się z postanowieniem Prokuratora Rejonowego w K. Ośrodek Zamiejskowy w N. z dnia 28 kwietnia 2014 r. o umorzeniu śledztwa wobec braku znamion czynu zabronionego oraz postanowieniem Sądu Rejonowego w L. XII Zamiejskowy Wydział Karny w R. z dnia 6 listopada 2014 r., mocą którego powyższe orzeczenie utrzymano w mocy. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie dopatrywał się podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec wymienionego sędziego.

Odpowiedź na pozostałe pytania Pana Senatora pozostaje poza kompetencjami Ministra Sprawiedliwości.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Wojciech Hajduk
Podsekretarz Stanu

**Odpowiedź
WICEPRZEWODNICZĄCEGO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

Warszawa, 2014.12.17

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie informuję, że oświadczenie złożone przez Senatora Grzegorza Wojciechowskiego podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 04 grudnia 2014 r., a przekazane Krajowej Radzie Sądownictwa przez Panią Wicemarszałek Senatu przy piśmie z 10 grudnia 2014 r., będzie przedmiotem analizy Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa podczas posiedzenia w dniu 12 stycznia 2015 r.

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa zostanie przekazane Panu Marszałkowi odrębnym pismem.

Z poważaniem

WICEPRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Sądownictwa
płk Piotr Raczkowski
sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego

**Odpowiedź
WICEPRZEWODNICZĄCEGO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA**

Warszawa, 2015.01.27

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie informuję, że Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa podczas posiedzenia w dniu 12 stycznia 2015 r. zapoznało się z oświadczeniem złożonym przez Senatora Grzegorza Wojciechowskiego podczas 66. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 4 grudnia 2014 r., przekazanym Radzie przez Panią Wicemarszałek Senatu przy piśmie z 10 grudnia 2014 r.

W sprawie, która jest przedmiotem wystąpienia Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego, postępowanie prowadziła Prokuratura Rejonowa w K. Wymaga podkreślenia, że było ono prowadzone w kontekście nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez niezachowanie należytej ostrożności przy wjeżdżaniu z drogi wewnętrznej i zajęcie drogi jadącemu rowerem, a w konsekwencji nieumyślnego spowodowania u wymienionego obrażenia ciała, naruszającego czynności narządów ciała na czas powyżej 7 dni, tj. o czyn z art. 177 §1, a nie ucieczki z miejsca wypadku i nieudzielenia pomocy poszkodowanemu.

Prokurator podjął decyzję o umorzeniu śledztwa wobec stwierdzenia, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Na wskazane postanowienie zażalenie złożył pełnomocnik pokrzywdzonego. Sąd Rejonowy w L. postanowieniem z 6 listopada 2014 r. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Wskazał przy tym, że decyzja Prokuratora o umorzeniu śledztwa w sprawie spowodowania wypadku drogowego poprzedzona została rzetelną i wszechstronną analizą zgromadzonych dowodów – przede wszystkim zeznań świadków niebędących uczestnikami zdarzenia drogowego oraz analiza opinii biegłego. Sąd wyjaśnił, że istotą zaistniałego zdarzenia był brak widoczności na drodze i kierujących. Drogę wyjeżdżającemu sędziemu, jak i kierującemu rowerem zasłaniał mur sąsiadujący ze skrzyżowaniem dróg. Uczestnicy zbliżając się do skrzyżowania, nie widzieli się wzajemnie i nie reagowali na zaistniałe zagrożenie. Kierujący samochodem nie miał możliwości uniknięcia zderzenia, gdyż aby obserwować ruch pojazdów na ścieżce rowerowej, musiał przodem wjechać na pas przejazdu dla rowerzystów. Kierowca pozostawił jednak niezbędny obszar zezwalający na ominięcie samochodu przez ewentualnych rowerzystów. Z opinii biegłego, jak i zeznań świadków wynika również, że kierujący rowerem nadjeżdżał ze znaczną prędkością. Stąd decyzja o umorzeniu śledztwa.

Krajowa Rada Sądownictwa, jako organ stojący na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów i wykonujący związane z tym zadania określone w *Konstytucji RP* oraz w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o *Krajowej Radzie Sądownictwa* (Dz. U. Nr 126, poz. 714 ze zm.) nie posiada kompetencji do kwestionowania ustaleń Prokuratury, czy też oceny decyzji Sądu.

Z poważaniem

WICEPRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Sądownictwa
płk Piotr Raczkowski
sędzia Wojskowego Sądu Okręgowego

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 12.01.2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pismo z dnia 10 grudnia 2014 roku nr BPS/043-66-2860-PG/14, przy którym przekazany został tekst złożonego przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 roku oświadczenia dotyczącego procedowania w postępowaniu przygotowawczym Prokuratury Rejonowej w K. Ośrodek Zamiejscowy w N. i zasadności decyzji merytorycznej w tej sprawie, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Generalnej poddano analizie akta główne i podręczne umorzonego prawomocnie śledztwa w sprawie zaistniałego w dniu 26 kwietnia 2013 roku we Wrocławiu na ulicy G. nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez kierowcę samochodu marki M. poprzez niezachowanie należytej ostrożności przy wyjeżdżaniu z drogi wewnętrznej i zajęciu drogi jadącemu rowerem Marcinowi W., a w konsekwencji nieumyślnego spowodowania u wyżej wymienionego obrażeń ciała w postaci złamania siódmego kręgu szyjnego, naruszającego czynności narządu ciała na czas powyżej 7 dni, tj. o czyn z art. 177 §1 k.k.

Przeprowadzona w Departamencie Postępowania Przygotowawczego analiza akt wskazuje, że postanowienie Prokuratora Rejonowego w K. z dnia 28 kwietnia 2014 r. o umorzeniu śledztwa w tej sprawie należy uznać za zasadne zarówno w zakresie przyjętej kwalifikacji prawnej czynu jak i podstawy umorzenia (przyjęcie, że czyn będący przedmiotem tego śledztwa nie zawiera znamion czynu zabronionego).

W niniejszej sprawie prowadzący czynności przedsięwziął wszystkie możliwe środki celem sprawdzenia pochodzących od pokrzywdzonego informacji, wykazując w tym zakresie należyłą inicjatywę dowodową.

W toku postępowania przygotowawczego: przeprowadzono oględziny miejsca zdarzenia oraz pojazdów biorących udział w tym zdarzeniu; dokonano zatrzymania nośnika z zapisem monitoringu miejsca zdarzenia, na którym został utrwalony moment potrącenia pokrzywdzonego przez samochód, który poddano ekspertyzie; przesłuchano wszystkich świadków zdarzenia; przeprowadzono dwukrotnie eksperyment procesowy na miejscu zdarzenia z udziałem kierujących rowerem i samochodem osobowym, świadków zdarzenia oraz biegłego; powołano biegłego z zakresu medycyny sądowej w celu ustalenia, jakich obrażeń doznał pokrzywdzony; trzykrotnie zasięgnięto opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych i ruchu drogowego.

Decyzję prokuratora o umorzeniu przedmiotowego śledztwa poprzedziła rzetelna i wszechstronna analiza zgromadzonego materiału dowodowego, przede wszystkim zeznań osób niebędących uczestnikami zdarzenia drogowego, ale będących jego bezpośrednimi świadkami oraz analiza opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych.

Z akt śledztwa wynika, iż w dniu 26 kwietnia 2013 r. we Wrocławiu, przy ul. G., około godziny 22:00, doszło do potrącenia rowerzysty – Marcina W., który poruszał się rowerem marki M. wyznaczoną drogą dla rowerów. Potrącenia miał dokonać Sędzia Sądu Okręgowego we Wrocławiu Stanisław J. kierujący pojazdem samochodowym marki M. Na prośbę kierującego rowerem o zdarzeniu nie poinformowano Policji bezpośrednio po jego zaistnieniu, jak i nie wzywano pomocy lekarskiej. Pokrzywdzony o własnych siłach oddalił się z miejsca zdarzenia.

Następnego dnia – 27 kwietnia 2013 r., Marcin W. sam zgłosił się około godziny 15:00 do Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu, co wynika z notatki z dnia 27 kwietnia 2013 roku.

Przeprowadzone w dniu 27 kwietnia 2013 r. oględziny miejsca zdarzenia nie doprowadziły do ujawnienia jakichkolwiek śladów. Tego samego dnia przeprowadzono oględziny roweru, którym poruszał się pokrzywdzony, a w dniu 30 kwietnia 2013 r. przeprowadzono oględziny pojazdu marki M., którym poruszał się w dniu zdarzenia Stanisław J. W trakcie tej czynności ujawniono uszkodzenia na pojeździe – na jego zderzaku, reflektorze oraz na pokrywie silnika, które były skupione z przodu pojazdu, po jego prawej stronie.

W dniu 02 maja 2013 r. w charakterze świadka przesłuchano Marcina W., który zeznał między innymi, że w dniu 26 kwietnia 2013 r. około godziny 22:00 poruszał się sprawnym technicznie i oświetlonym rowerem, po drodze przeznaczonej do jazdy rowerowej z prędkością około 20 km/h. Gdy wyjechał zza muru odgradzającego parking od drogi rowerowej zauważył z odległości około 2 metrów samochód koloru srebrnego, który wolno wyjeżdżał z parkingu. Pokrzywdzony nie pamięta, czy wykonał manewr obronny, następnie uderzył przednim kołem w prawą stronę samochodu – przednie prawe koło lub błotnik, i następnie się wywrócił, po uprzednim przeleceniu nad maską samochodu. Pokrzywdzony sam wstał po upadku. Kierowca zatrzymał się i wysiadł z samochodu, zapytał się Marcina W., czy mu się coś nie stało, czy koniecznym jest wezwanie Policji oraz pogotowia. Pokrzywdzony uznał to za zbędne. Zapisał jedynie numer rejestracyjny samochodu oraz przekazał kierowcy swój numer telefonu. Po powrocie do domu pokrzywdzony zaczął odczuwać bolesność w plecach, co spowodowało, iż udał się do szpitala, gdzie zawiozła go żona. Po przeprowadzonych badaniach stwierdzono u niego obrażenia w postaci złamania przedniej części członu kręgu szyjnego C7. Świadek zaprzeczył, aby wcześniej posiadał urazy kręgosłupa szyjnego. Następnego dnia skontaktował się z nim telefonicznie kierowca samochodu, któremu przekazał jakich doznał obrażeń.

Z karty leczenia szpitalnego Marcina W. wynika, że po wykonaniu u niego badania RTG kręgosłupa i przeprowadzeniu konsultacji neurochirurgicznej, pomimo stwierdzenia u niego złamania przedniej części członu kręgu szyjnego C7 pacjent poruszał się samodzielnie i sprawnie, pacjenta nie hospitalizowano, zalecając mu noszenie kołnierza ortopedycznego oraz skierowano do leczenia zachowawczego.

Istotne w niniejszej sprawie są zeznania, które złożył Lucjan S., przypadkowy, bezpośredni świadek zdarzenia, który w chwili zaistnienia kolizji poruszał się chodnikiem. Zeznał on, iż gdy był w odległości około 10 metrów od miejsca, gdzie doszło do potrącenia pokrzywdzonego, minął go jadący szybko rowerzysta. W tym momencie na wyjeździe z parkingu pojawił się samochód, który poruszał się wolno. Rowerzysta bez redukcji prędkości uderzył w prawy przód samochodu i przeleciał nad jego maską. Kierowca wyszedł z samochodu i powiedział, że nie widział rowerzysty. Pokrzywdzony stwierdził, że nic mu nie jest. Świadek zaproponował wezwanie Policji i pogotowia, ale Marcin W. oświadczył, że nie ma takiej potrzeby, po czym oddalił się z miejsca zdarzenia. Przed tym kierowca i rowerzysta wymienili się numerami telefonów. Według świadka uczestnicy zdarzenia byli trzeźwi, nie potrafił on powiedzieć, czy rower był oświetlony.

Kolejny świadek – Joanna B., która przybyła na miejsce zdarzenia bezpośrednio po zaistnieniu kolizji, zeznała, że rowerzysta stwierdził, iż czuje się dobrze i nie ma potrzeby wzywać pogotowia, co stanowiło odpowiedź na jej pytanie.

Przesłuchany w charakterze świadka kierujący samochodem osobowym Stanisław J. zeznał, że do drogi dla rowerów dojechał z minimalną prędkością. Wyjazd z parkingu nie był oświetlony. Z uwagi na ograniczającą widoczność mur świadek nie był w stanie sprawdzić, czy z prawej strony nie nadjeżdża drogą rowerową inny uczestnik ruchu. W tym celu świadek wysunął się minimalnie za mur na odległość około 1 metra i wówczas spostrzegł szybko jadącego rowerzystę przy murze. Świadek nie był w stanie podjąć manewru obronnego, takiego nie wykonał także rowerzysta i w efekcie uderzył w prawą stronę samochodu i przeleciał nad jego maską. Pokrzywdzony nie chciał, aby wzywać pogotowie oraz Policję, jak i nie miał widocznych obrażeń ciała.

Powyższe ustalenia wskazują, iż nieuprawnione jest twierdzenie, że kierujący pojazdem samochodowym uciekł z miejsca wypadku, nie udzielając pomocy rowerzyscie.

W dniu 28 kwietnia 2014 r. prokurator wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa prowadzonego w sprawie o czyn z art. 177 §1 k.k., na podstawie art. 17 §1 punkt 2 k.p.k., wobec braku znamion czynu zabronionego. Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, iż prokurator uznał, że kierujący pojazdem zachował ostrożność wymaganą w okolicznościach danej sprawy. Natomiast brakiem ostrożności wykazał się rowerzysta, który jadąc drogą dla rowerów i zbliżając się do jej skrzyżowania z wyjazdem z parkingu nie zwolnił swojej prędkości, która była znaczna. Słusznie prokurator konkluduje, iż respektowanie reguł bezpieczeństwa w miejscu, w którym doszło do wypadku wymagało skorelowanie zwiększonej ostrożności kierującego samochodem oraz kierującego rowerem, gdyż tylko takie zachowanie gwarantowało uniknięcie wypadku. Mur znajdujący się w miejscu przecięcia drogi rowerowej z wyjazdem z parkingu uniemożliwiał kierowcy zauważenie rowerzysty, a tym samym ustąpienie mu pierwszeństwa przejazdu.

Postanowienie o umorzeniu śledztwa w tej sprawie zostało zaskarżone przez pełnomocnika pokrzywdzonego.

Sąd Rejonowy w L., XII Zamięscowy Wydział Karny z siedzibą w R., któremu Sąd Najwyższy przekazał sprawę wraz z zażaleniem do rozpoznania, postanowieniem z dnia 6 listopada 2014 roku utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie, uznając zażalenie za całkowicie bezzasadne. Sąd nie dopatrywał się luk w materiale dowodowym i stwierdził, że prokurator dokonał jego wszechstronnej oceny, a wnikliwa analiza przedmiotowego postanowienia w świetle zgromadzonych dowodów nie wykazuje żadnych błędów prawnych czy merytorycznych organu orzekającego.

Prokurator po umorzeniu śledztwa wystosował wystąpienie do Urzędu Miejskiego we Wrocławiu, w którym zwrócił się o podjęcie środków, które ograniczą ryzyko kolizji i wypadków w miejscu, gdzie doszło do zdarzenia stanowiącego przedmiot prowadzonego śledztwa. W efekcie stwierdzono konieczność zamontowania lustra na skrzyżowaniu drogi rowerowej z wyjazdem z parkingu, celem poprawienia widoczności rowerzystów, rozważane jest również odsunięcie wyjazdu z parkingu od muru oraz wymiana nawierzchni w tym miejscu na bitumiczną.

Stosownie do brzmienia art. 9 §2 k.k. przypisanie sprawcy działania z winy nieumyślnej, a tylko taka wchodzi w grę przy występkach stypizowanych w art. 177 §1 k.k., może nastąpić wtedy, gdy sprawca nie zachował reguł ostrożności w danej sytuacji. Doktryna wyróżniła dwa rodzaje nieumyślności – świadomą i nieświadomą. Świadoma nieumyślność polega na tym, że sprawca przewiduje możliwość popełnienia czynu zabronionego, ale bezpodstawnie przypuszcza, że tego uniknie, a więc cechuje go tzw. bezzamiarowość. Natomiast nieświadoma umyślność została określona w doktrynie alternatywnie, jako obiektywna możliwość przewidzenia popełnienia czynu zabronionego lub wymagana od sprawcy możliwość przewidzenia popełnienia czynu zabronionego. Niezależnie od powyższych poglądów przypisanie sprawcy odpowiedzialności na podstawie art. 9 §2 k.k. musi się sprowadzić do ustalenia istnienia obiektywnego elementu w postaci powinności przewidywania przez sprawcę popełnienia czynu zabronionego, a następnie istnienia elementu subiektywnego – możliwości przewidzenia popełnienia czynu przez sprawcę.

W realiach niniejszej sprawy należy uznać, że kierowca, który wyjeżdża z parkingu, włącza się do ruchu, na drogę rowerową według kryteriów obiektywnych powinien przewidzieć, iż po tej drodze może się poruszać rowerzysta. Zgromadzone dowody wskazują na to, że Stanisław J. miał tego świadomość i przewidywał taką możliwość. Z tego względu wyjeżdżał wolno i dążył do minimalnego wjechania pojazdem na drogę rowerową celem ustalenia panujących na niej warunków. Przemawia za tym fakt pozostawienia przez niego praktycznie połowy drogi dla rowerów wolnej, a także brak śladów hamowania oraz miejsce uderzenia rowerzysty w samochód. Oceniając obiektywnie zachowanie kierowcy można stwierdzić, iż wykonał on wszystkie czynności, które w warunkach panujących w danym miejscu na drodze, pozwalały mu na zachowanie maksymalnej ostrożności. Jedynym alternatywnym zachowaniem, które kierowca mógł przedsięwziąć w danej chwili, bez wjeżdżania na pas ruchu dla rowerów,

to poproszenie postronnych osób o poinformowanie go o możliwości bezkolizyjnego wyjazdu z parkingu. Jednakże jest to oczekiwanie irracjonalne, nie tylko ze względu na nocną porę, ale także z punktu widzenia tzw. zasad doświadczenia życiowego. Oceniając zachowanie kierowcy *ex ante*, tzn. z chwili czynu, należy stwierdzić, iż jego zachowanie nacechowane było ostrożnością i nie może on ponosić odpowiedzialności karnej związanej z niewłaściwym oznakowaniem miejsca wyjazdu – brak linii poziomej stopu, brakiem zapewnienia przez zarządcę drogi właściwej widoczności dla kierowców pojazdów opuszczających parking. Świadczą o tym działania podjęte przez zarządcę *ex post*, po wystąpieniu prokuratora, w postaci deklaracji zamontowania lustra, odsunięcia wyjazdu od muru oraz ułożenia nowej nawierzchni.

W tym miejscu wymaga także podkreślenia, iż nie bez znaczenia dla zaistnienia skutku w postaci wypadku drogowego z udziałem kierowcy i rowerzysty – pokrzywdzonego, było zachowanie tego ostatniego, który zdaniem świadków poruszał się ze znaczną prędkością drogą rowerową. Biegły wyliczył, iż oscylowała ona w granicach 30 km/h. W kontekście niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, iż była ona na tyle wysoka, iż uniemożliwiła rowerzyście podjęcie reakcji obronnych, które w efekcie mogły doprowadzić do wyminięcia samochodu. W tym miejscu wymaga przypomnienia, iż około połowy drogi dla rowerów było wolne. Pokrzywdzony zbliżając się do wyjazdu z parkingu, który był widoczny, o czym świadczy materiał poglądowy, powinien zachować ostrożność, co przede wszystkim w realiach badanej sprawy wiązało się ze zmniejszeniem prędkości roweru oraz bacznym zwróceniem uwagi na warunki panujące na drodze. Fakt przysłonięcia widoczności przez mur znajdujący się w miejscu zdarzenia powinien dodatkowo wzmocnić czujność rowerzysty, który nie był zwolniony z obowiązku zachowania szczególnej ostrożności w myśl tzw. zasady ograniczonego zaufania, co było dodatkowo implikowane warunkami panującymi w miejscu zdarzenia.

Porównując postawy uczestników powyższego zdarzenia można stwierdzić, iż kierujący pojazdem zachował maksimum ostrożności przy wyjeździe z parkingu, możliwej do zachowania w warunkach panujących w danym miejscu i czasie, natomiast rowerzysta uznał, iż takiej ostrożności nie musi zachować w stopniu nawet minimalnym. W tym kontekście wymaga przypomnienia, iż *de facto* to rowerzysta uderzył w samochód, który znajdował się na drodze dla rowerów, a więc ją przekraczał, a nie odwrotnie, a ukształtowanie terenu w miejscu zdarzenia uniemożliwiało kierowcy przepuszczenie rowerzysty przed wjazdem na drogę dla rowerów, albowiem ten był niewidoczny.

Przyjmując nawet, że Stanisław J. nieumyślnie naruszył zasady ruchu drogowego, przez co spowodował w dniu 26 kwietnia 2013 r. we Wrocławiu wypadek, w wyniku którego pokrzywdzony Marcin W. doznał obrażeń ciała naruszających jego funkcje na czas powyżej siedmiu dni, nie można tracić z pola widzenia kwestii przyczynienia się przez pokrzywdzonego do zaistniałego zdarzenia. W tym miejscu wymaga przytoczenia wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 września 2008 r., sygn. WA 34/08, w którym stwierdzono, iż „Także jadący rowerem pokrzywdzony (...), widząc stojący częściowo na przejeździe dla rowerów pojazd, jako uczestnik ruchu, nie zachował szczególnej ostrożności i omijając częściowo tarasujący mu przejazd samochód, otarł się lewym pedałem roweru o tablicę rejestracyjną pojazdu, co spowodowało jego upadek obok samochodu i doznane w wyniku tego obrażenia, a tym samym, czego nie dostrzegł Sąd pierwszej instancji w zaskarżonym wyroku, przyczynił się także do zaistniałego zdarzenia. Okoliczność ta, w ocenie Sądu Najwyższego, nie może w sposób całkowity ekskulpować, (oskarżonego), jednak w zakresie przesłanek strony przedmiotowej czynu, znacznie wzmacnia (...) tezę o znikomym stopniu społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu”. (w: LEX nr 513106).

Przedstawiając powyższe stwierdzić należy, iż kontynuowanie postępowania przygotowawczego, wobec kompleksowego zgromadzenia materiału dowodowego, wiązałoby się z wystąpieniem z wnioskiem o uchylenie immunitetu Stanisławowi J. – kierowcy, który pełni funkcję sędziego Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Stosownie jednak do przyjętej linii orzecniczej sądy dyscyplinarne są obowiązane badać, przed podjęciem uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, czy stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu zabronionego przez sędziego

jest wyższy od znikomego. „Obowiązkiem sądów dyscyplinarnych – przed podjęciem uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej – jest rozważenie, czy zgromadzone dowody dostatecznie uzasadniają popełnienie przez sędziego przestępstwa oraz czy stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu zabronionego jest wyższy od znikomego” – uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2006 r., sygn. SNO 15/06 (w: LEX 470206).

Mając na uwadze powyższe oraz okoliczności ustalone w trakcie śledztwa Prokuratury Rejonowej w K. Ośrodek Zamiejskowy w N., nie jest możliwe ściganie sędziego Stanisława J., albowiem w niniejszej sprawie brak jest przesłanek do wystąpienia z wnioskiem o uchylenie wyżej wymienionemu immunitetu.

Z poważaniem

PROKURATOR GENERALNY
Andrzej Seremet

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Roberta Mamąta, Andrzeja Pajaka,
Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego,
Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc**

*skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego
oraz do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza*

Szanowni Panowie Ministrowie!

Zwracamy się zarówno do Pana Ministra Rolnictwa, jak i do Pana Ministra Zdrowia w związku z zatrważającymi informacjami prasowymi o tym, iż na targowisku w Wólce Kosowskiej funkcjonariusze Straży Granicznej podczas rutynowej kontroli dokumentów pobytowych obcokrajowców odkryli około 1 tony mięsa niewiadomego pochodzenia. Prawdopodobnie chodzi tu o mięso z psów! Jak wynika z dalszych informacji, Straż Graniczna przekazała mięso do badań genetycznych, a o całym zdarzeniu poinformowała Inspekcję Weterynaryjną, która jednak nie podjęła żadnych czynności sprawdzających.

Prosimy o wyjaśnienie, dlaczego nie zbadano źródła pochodzenia mięsa, które przypuszczalnie miało trafić do barów orientalnych w Warszawie. Prosimy o wszczęcie czynności kontrolnych dotyczących niepodjęcia przez odpowiednie urzędy czynności w tej sprawie.

Z góry dziękujemy za zajęcie się tą sprawą i przekazanie szczegółowych wyjaśnień.

Z poważaniem

Grzegorz Wojciechowski

Robert Mamąta

Andrzej Pajak

Przemysław Błaszczyk

Bohdan Paszkowski

Jan Maria Jackowski

Krzysztof Słoni

Maria Koc

**Odpowiedź
MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 16.12.2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Senatora Grzegorza Wojciechowskiego na 66. posiedzeniu Senatu w dniu 4 grudnia 2014 r., przesłane przy piśmie z dnia 10 grudnia 2014 r. znak: BPS/043-66-2861-MRRW/14, dotyczące znalezienia mięsa niewiadomego pochodzenia w Wólce Kosowskiej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, uprzejmie informuję, co następuje.

Przedmiotowa sprawa miała miejsce w Sklepie Orient Market w Jabłonowie, Al. Krakowska 61c, pawilon 23/2, Anh Tuan Nguyen, nad którym nadzór w zakresie bezpieczeństwa żywności, sprawuje Państwowa Inspekcja Sanitarna, podległa Ministrowi Zdrowia. Zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 914, z późn. zm.),

organami urzędowej kontroli żywności w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym są organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W związku z powyższym, organem właściwym do udzielania wyjaśnień w ww. sprawie jest Minister Zdrowia.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że w przedmiotowej sprawie, jeżeli zaistniałaby taka potrzeba, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej z pewnością zwróciłyby się o pomoc do organów Inspekcji Weterynaryjnej, które rozpoczęłyby właściwe czynności, zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Zasady współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami Inspekcji Weterynaryjnej określa rozporządzenie Ministra Zdrowia, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 kwietnia 2011 r. *w sprawie szczegółowych warunków i sposobu współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami Inspekcji Weterynaryjnej, Wojskowej Inspekcji Sanitarnej oraz Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa żywności i żywienia* (Dz. U. z 2011 r. Nr 88, poz. 504).

Z poważaniem

z up. MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Podsekretarz Stanu
Tadeusz Nalewajk

**Odpowiedź
MINISTRA ZDROWIA**

Warszawa, 2014.12.24

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 10 grudnia br. znak: BPS/043-66-2861-MZ/14, przy którym przekazano oświadczenie złożone przez Pana Grzegorza Wojciechowskiego, Senatora Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczące znalezienia mięsa niewiadomego pochodzenia w Wólce Kosowskiej przez funkcjonariuszy Straży Granicznej, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 73 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.) organami urzędowej kontroli żywności w zakresie bezpieczeństwa żywności dotyczącego produktów pochodzenia zwierzęcego znajdujących się w handlu detalicznym, są organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Kontrole sanitarne przeprowadzone w dniu 28 listopada 2014 r. przez upoważnionych przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piasecznie przy współudziale przedstawicieli Straży Granicznej i Inspekcji Weterynaryjnej w sklepach prowadzących sprzedaż mięsa dotyczyły czterech punktów handlowych w miejscowościach Wólka Kosowska i Jabłonowo:

1. Sklep spożywczy pn. „ORIENT MARKET” Al. Krakowska 67c paw. 23/2 Jabłonowo,
2. Sklep spożywczy pn. „THAN-LEN” Al. Krakowska 67c lok 25 paw.1 Jabłonowo,
3. Sklep spożywczy pn. „THAO MY” ul. Nadrzeczna 3i w Wólce Kosowskiej,
4. Sklep spożywczy pn. „VINA FOODS POLAND” ul. Nadrzeczna 5F w Wólce Kosowskiej.

Podczas kontroli ww. obiektów stwierdzono:

- brak dokumentów potwierdzających pochodzenie mięsa – we wszystkich sklepach w sumie zabezpieczono około 1000 kg przed dalszą sprzedażą,
- w sklepie spożywczym pn. „ORIENT MARKET” znaleziono niezidentyfikowaną gatunkowo tuszę zwierzęcą,
- w sklepie spożywczym pn. „THAO MY” w sprzedaży znajdowały się nieoznakowane jaja: kurze, gęsie, kaczę oraz serek TO-FU,
- w sklepie spożywczym pn. „THAO MY” prowadzono działalność bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- we wszystkich kontrolowanych obiektach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny,
- w sklepie spożywczym pn. „THAN-LEN” stwierdzono odchody gryzoni.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami właściciele przedmiotowych sklepów zostali ukarani mandatami karnymi na łączną kwotę 3500 zł, wydano cztery decyzje administracyjne nakazujące zamknięcie prowadzenia działalności z trybem natychmiastowej wykonalności i skierowano dwa wnioski o ukaranie do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie, zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.).

Z notatki służbowej lekarza weterynarii z dnia 28 grudnia 2014 r. – pracownika Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Piasecznie wynika, iż nie mógł on jednoznacznie określić gatunku zwierzęcia, z którego pochodziła tusza.

W dniu 1.12.2014 r. PPIS w Piasecznie przeprowadził postępowania wyjaśniające, w trakcie których właściciele obiektów okazali dokumentację (faktury) potwierdzającą pochodzenie zajętych artykułów spożywczych. Od właściciela sklepu pn. „ORIENT MARKET” uzyskano informację, że zabezpieczona tusza to mięso z kozy. W związku z tym, że nie było ingerencji w tuszę, co dało gwarancję, iż mięso to nie było w obrocie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piasecznie podjął decyzję o niewykonaniu badań i przeznaczył mięso niewiadomego pochodzenia do utylizacji.

Odpady kategorii 1 i 3 zostały odebrane (w obecności pracowników PSSE w Piasecznie) przez firmę EKO GAMA, ul. Kinowa 20/31, 04-017 Warszawa w celu utylizacji przez firmę HETMAN Sp. z o.o. ul. Florianów 24, 99-311 Bedlno. W protokole odbioru odpadów kategorii 1 przedstawiciel firmy EKO GAMA określił tuszę jako mięso kozy.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia
Piotr Warczyński

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Jarosława Rusieckiego, Roberta Mamąta,
Marka Martynowskiego, Andrzeja Pająka,
Przemysława Błaszczyka, Jana Marii Jackowskiego,
Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc**

skierowane do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta

Szanowny Panie Ministrze!

Pragniemy zapytać Pana Prokuratora Generalnego, co aktualnie słyhać w sprawie śledztwa dotyczącego katastrofy smoleńskiej. Jaki jest stan zaawansowania tego śledztwa, jakie czynności obecnie trwają? Ilu prokuratorów tym śledztwem aktualnie się zajmuje? Co z kompleksową opinią biegłych zasięgniętą w sierpniu 2011 r.? Czy została już opracowana? Kiedy można się spodziewać zakończenia tego śledztwa?

Pragniemy także zapytać, czy prokuratorzy prowadzący śledztwo wydawali jakies zezwolenia na dostęp do akt sprawy osobom niebędącym stronami postępowania. Ile takich zezwoleń wydano i jakich osób te zezwolenia dotyczyły?

*Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Jarosław Rusiecki
Robert Mamąta
Marek Martynowski*

*Andrzej Pająk
Przemysław Błaszczyk
Jan Maria Jackowski
Krzysztof Słoni
Maria Koc*

Odpowiedź

Warszawa, 19.12.2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z treścią art. 16 ustawy z dnia 9 maja 1996 roku o wykonywaniu mandatu posła i senatora (tekst jednolity – Dz. U. z 2011 roku, Nr 7, poz. 29 z późn. zm.) oraz przepisu art. 49 ust. 4 i 5 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 roku Regulamin Senatu (tekst jednolity – M.P. z 2014 roku, poz. 529), przedstawiam na ręce Pana Marszałka pisemną odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego, wspólnie z innymi senatorami, na 66. posiedzeniu Senatu RP w dniu 04 grudnia 2014 roku, dotyczące biegu śledztwa w sprawie katastrofy smoleńskiej, przekazane Prokuratorowi Generalnemu przez Wicemarszałka Senatu RP Panią Marię Pańczyk-Pozdziej, przy piśmie oznaczonym sygnaturą BPS/043-66-2862/14 z dnia 10 grudnia 2014 roku.

W pierwszej kolejności pragnę zauważyć, iż co do zasady, informacje dotyczące biegu śledztwa, które zgodnie z decyzją prokuratora prowadzącego to postępowanie mogą być upublicznione bez szkody dla śledztwa, są przedmiotem komunikatów prasowych bądź przekazywane są w trakcie konferencji prasowych.

Uzupełniając i porządkując te wiadomości, informuję, że śledztwo w sprawie katastrofy smoleńskiej zostało przedłużone do dnia 10 kwietnia 2015 r. Mimo wykonania setek czynności procesowych, koniecznym jest pozyskiwanie kolejnych dowodów. Jako kluczowe w realiach tej sprawy jawi się uzyskanie opinii zespołu biegłych, powołanego postanowieniem Wojskowej Prokuratury Okręgowej w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2011 r., obejmującej wszystkie najistotniejsze aspekty zdarzenia będącego przedmiotem postępowania. Termin wydania przedmiotowej opinii nie jest możliwy do określenia. Zależy on w dużej mierze od pozyskania przez prokuraturę innych, szczegółowych opinii biegłych różnych specjalności. Obecnie w realizację czynności procesowych zaangażowanych jest pięciu prokuratorów.

Odnosząc się do kwestii udostępniania akt, informuję, iż zgodnie z treścią art. 156 §5 kpk akta postępowania przygotowawczego udostępnia się stronom oraz ich obrońcom i pełnomocnikom za zgodą prowadzącego postępowanie. Osobom niebędącym stronami akta mogą być udostępnione za zgodą prokuratora w wyjątkowych wypadkach. Podmiotami, którym udostępniano określone materiały z akt tzw. śledztwa smoleńskiego w oparciu o art. 156 §5 kpk, byli członkowie rodzin ofiar katastrofy, niewykonujący praw zmarłych pokrzywdzonych, Parlamentarny Zespół ds. Zbadania Przyczyn Katastrofy Tu-154M z dnia 10 kwietnia 2010 r., Zespół do spraw wyjaśnienia opinii publicznej treści informacji i materiałów dotyczących przyczyn i okoliczności katastrofy lotniczej z dnia 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem, a także komitet organizacyjny II i III Konferencji Smoleńskiej.

Z poważaniem

Andrzej Seremet

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Roberta Mamąta, Andrzeja Pajaka,
Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego,
Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc**

*skierowane do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta,
do ministra sprawiedliwości Cezarego Grabarczyka
oraz do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza*

Szanowni Panowie Ministrowie!

Od 2007 r. liczba samobójstw wzrosła około dwukrotnie. Pragniemy zapytać, czy były badane przyczyny tego wzrostu, a jeśli tak, to jakie są wnioski. Prosimy o wskazanie tych przyczyn oraz działań podjętych, by przeciwdziałać temu zjawisku.

Z poważaniem

Grzegorz Wojciechowski

Robert Mamąta

Andrzej Pajak

Przemysław Błaszczyk

Bohdan Paszkowski

Jan Maria Jackowski

Krzysztof Słoni

Maria Koc

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 6 grudnia 2014 r.

Pani

Maria Pańczyk-Pozdziej

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Senatorów, Panów Grzegorza Wojciechowskiego, Roberta Mamąta, Andrzeja Pajaka, Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego, Jana Marię Jackowskiego, Krzysztofa Słonia i Panią Marię Koc na 66. posiedzeniu Senatu w sprawie radykalnego wzrostu liczby samobójstw w Polsce, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Samobójstwo, określane jako „targnięcie się na własne życie”, nie jest zdarzeniem *per se* stanowiącym przedmiot zainteresowania prawa karnego. Jednakże każdy ujawniony przypadek targnięcia się na własne życie, bez względu na to, czy doprowadził do zgonu, jest zdarzeniem wymagającym podjęcia kroków w celu ustalenia ewentualnej odpowiedzialności z art. 151 Kodeksu karnego¹, art. 207 § 3 Kodeksu karnego², względnie art. 190a §3 Kodeksu karnego³.

¹ Art. 151. Kto namową lub przez udzielenie pomocy doprowadza człowieka do targnięcia się na własne życie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

² Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

³ Art. 190a §1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Ujawnione przypadki zgonu, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie przypuszczenie, że śmierć była wynikiem przestępstwa lub samobójstwa, są obowiązkowo zgłaszane przez lekarza wezwanego w celu wystawienia karty zgonu do prokuratora lub właściwego miejscowo organu Policji, co wynika z §7 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny (Dz. U. Nr 39, poz. 202)¹. Przypadki, wstępnie kwalifikowane jako samobójstwa są przedmiotem badania pod kątem ustalenia, czy w istocie przyczyną śmierci nie było działanie innej osoby lub osób, a więc czy rzeczywiście dany przypadek zgonu nie był wynikiem targnięcia się na własne życie, lecz skutkiem popełnionego przestępstwa.

Powyższe okoliczności powodują, że w znacznej liczbie zdarzenia oceniane jako samobójstwa są badane w postępowaniu sprawdzającym, w trybie art. 308 Kodeksu postępowania karnego lub w postępowaniu przygotowawczym, stosownie do dyrektywy wynikającej z art. 297 Kodeksu postępowania karnego. Zakres i cel tego postępowania, także gdy nie zachodzi podstawa zakwalifikowania zdarzenia jako przestępstwa, może pozwolić na ustalenie przyczyny, która doprowadziła do targnięcia się na własne życie.

Szczegółowe dane statystyczne dotyczące zamachów samobójczych, obejmujące szereg ustalonych okoliczności, w tym skutek, sposób dokonania zamachu, dane o osobach dokonujących zamachu, ich stan świadomości w chwili zamachu oraz ustalone przyczyny zamachów samobójczych, ujawniają coroczne statystyki, prowadzone przez Komendę Główną Policji. Potwierdzają one obserwowaną niepokojącą tendencję wzrostową tego zjawiska.

Prokuratura Generalna nie dokonywała badań statystycznych ani analitycznych dotyczących problemu samobójstw, ani nie podejmowała działań zmierzających do przeciwdziałania temu zjawisku. Tego rodzaju działania wykraczają poza zakres zadań prokuratury, określonych w art. 2 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 z późn. zm.).

Z poważaniem

Andrzej Seremet

¹§7. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że przyczyną śmierci było przestępstwo lub samobójstwo, albo nie można ustalić tożsamości zwłok, należy niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub najbliższy organ *Milicji Obywatelskiej*, a w razie potrzeby natychmiastowego zabezpieczenia śladów – ponadto *sołtysa lub biuro gromadzkiej rady narodowej*. W tym przypadku należy powstrzymać się do wystawienia karty zgonu.

**Odpowiedź
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 23 stycznia 2015 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo Wicemarszałka Senatu pani Marii Pańczyk-Pozdziej z dnia 10 grudnia 2014 r. nr BPS/043-66-2863-MS/14 dotyczące oświadczenia złożonego przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami w sprawie wzrostu liczby samobójstw w Polsce poniżej uprzejmie przedstawiam informację w przedmiotowej sprawie w zakresie instytucji nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości, tj. zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich oraz jednostek penitencjarnych. Jednocześnie pragnę przeprosić za wydłużony termin przekazania niniejszych danych.

W odniesieniu do zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich zauważyć należy, iż od roku 2007 w jednostkach tych odnotowano dwa przypadki samobójstw. Miały one miejsce w roku 2010 i 2011. W kontekście zatem wskazanych placówek nie można mówić o zauważalnej tendencji wzrostowej liczby samobójstw. Podkreślenia natomiast wymaga fakt, iż do takiego stanu rzeczy przyczyniła się niewątpliwie pogłębiona diagnoza dotycząca wychowanków, stała opieka psychologiczna, pedagogiczna i psychiatryczna oraz tworzone indywidualne programy resocjalizacji. Znaczenie w zapobieganiu temu zjawisku mają również podejmowane przez placówki starania polegające na włączaniu w proces readaptacji rodzin wychowanków, którzy w ten sposób mogą łagodniej znosić sytuację izolacji.

W odniesieniu natomiast do jednostek penitencjarnych zauważyć należy, co następuje.

Od dnia 13 sierpnia 2010 r. w Służbie Więziennej obowiązuje *Instrukcja nr 16/10 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w sprawie zapobiegania samobójstwom osób pobawionych wolności*.

Regulacja ta, szczegółowo opisuje sposoby i procedury postępowania w celu zapobiegania aktom suicydalnym na terenie polskich jednostek penitencjarnych. Instrukcja ta porządkuje dotychczasowe działania i wyznacza metody postępowania w sytuacji zagrożenia samobójstwem osadzonego. Określając zasady tworzenia działań profilaktycznych, instrukcja zwraca uwagę, iż zapobieganie samobójstwom osadzonych jest obowiązkiem każdego funkcjonariusza i pracownika Służby Więziennej. W sposób systemowy angażuje funkcjonariuszy wielu pionów służby do monitorowania czynników ryzyka samobójstwa u każdego osadzonego.

Wymieniana na wstępie aktualnie obowiązująca w więziennictwie regulacja prawna, wprowadza trzystopniowy model oddziaływań przeznaczonych do: osadzonych którzy podjęli próbę samobójczą w izolacji (profilaktyka postsuicydalna III rzędu), tych zakwalifikowanych do grupy ryzyka (profilaktyka II rzędu) oraz do wszystkich pozostałych osadzonych (profilaktyka I rzędu). Dla ww. działań przewidziane są odpowiednie procedury komunikacji i przeciwdziałania eskalacji czynników wyzwalających zachowania suicydalne. W przypadku kwalifikacji do grupy tzw. wysokiego ryzyka, intensyfikuje się oddziaływania psychologiczne i wychowawcze. Oddziaływania takie koncentrują się na systematycznym monitorowaniu i wczesnym identyfikowaniu sygnałów świadczących np.: o toczącym się zespole presuicydalnym (Ringel'a), bieżącej kontroli emocjonalnej oraz prowadzeniu interwencji przeciwdziałających pogłębianiu ww. objawów. W przypadku pracy z osadzonym, który aktualnie podjął nieudaną próbę samobójczą, prowadzi się interwencję ukierunkowaną na tzw. „przepracowanie próby samobójczej” prowadząc oddziaływania w kierunku afirmowania wartości życia.

Oddziaływania profilaktyczne prowadzi się także na ogólnej populacji osadzonych, jednak wtedy ich celem nie jest interwencja, a przede wszystkim profilaktyka zachowań autoagresywnych. Uczestniczą w niej wszyscy funkcjonariusze pracujący w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi. Stałe podejmowanie działań profilaktycznych wynika z faktu, iż poza pierwszym momentem gdy człowiek styka się z instytucją więzienną, występują jeszcze inne krytyczne okresy, w których może pojawić się impuls ukierunkowujący do zachowań autoagresywnych.

Należy mieć na uwadze fakt, iż proces suicydalny może rozwinąć się w różnym okresie izolacji, dlatego też ważny jest stały monitoring w tym zakresie. Poniższa tabela przedstawia zestawienie osób odpowiedzialnych za stałe monitorowanie sytuacji osadzonych.

Tab. 1. Obszary monitorowania oraz osoby odpowiedzialne za obserwację dotyczącą ryzyka samobójczego w izolacji penitencjarnej.

L.p.	Czas/okres	Czynniki podlegające obserwacji	Obserwatorzy
1	Codziennie obserwacje osadzonego, wizytacje cel	Obserwacja zachowań mogących wskazywać na ryzyko autoagresji: zachowania nietypowe wskazujące na problemy psychiczne, płacz, bezsenność, ospałość, znaczny niepokój lub wyciszenie, nagłe zmiany w nastroju, zmiany w częstotliwości przyjmowania pokarmów, zmiany w rytmie snu, zanik zainteresowania i aktywności zwłaszcza w obszarze relacji interpersonalnych, odmowa przyjmowania lub wzrost zapotrzebowania na leki	Funkcjonariusze działu ochrony i działu penitencjarnego oraz więzienna Służba Zdrowia
2	Rozmowa z członkami rodziny podczas odwiedzin	Rozmowa z rodziną na temat aktualnej sytuacji osadzonego, zaangażowanie członków, by informowali personel więzienny o niepokojących sygnałach zaobserwowanych u osadzonego	Funkcjonariusze działu penitencjarnego
3	Podczas całego okresu przebywania osadzonego w izolacji	Utrzymywanie relacji z osadzonym opierającej się na profesjonalizmie funkcjonariuszy, przeciwdziałających eskalowaniu czynników ryzyka samobójczego	Wszyscy funkcjonariusze pracujący w bezpośrednim kontakcie z osadzonym

Funkcjonariusze, zwłaszcza ci, którzy pracują w bezpośrednim kontakcie z osadzonymi (dział penitencjarny, ochronny, służba zdrowia), systematycznie uczestniczą w szkoleniach z zakresu rozpoznawania sygnałów świadczących o możliwości podjęcia zachowań autodestrukcyjnych przez osadzonych, oraz są zapoznawani ze sposobami interwencji i przeciwdziałania eskalacji tego zjawiska. Ponadto elementem takich szkoleń bywa także nauka umiejętności udzielania pierwszej pomocy w tym reanimacji. Jest to o tyle ważne, iż w momencie oczekiwania na przyjazd zespołu ratownictwa, liczy się każda chwila, a takie umiejętności mogą zaważyć na ostatecznym wyniku przeprowadzanych interwencji. Wiadomości takie są przedmiotem systematycznie prowadzonych szkoleń wewnętrznych, organizowanych przez kadrę więzienną w poszczególnych jednostkach penitencjarnych.

Elementem systemu przeciwdziałania aktom suicydalnym w SW, jest także analiza tych przypadków, w których doszło do próby samobójczej lub samobójstwa. Choć przedstawione powyżej unormowania tworzą zasady prewencji suicydalnej, z całą pewnością nie można powiedzieć, iż całkowicie eliminują zjawiska autoagresji oraz problem skutecznych samobójstw wśród osadzonych. Jednak aby ograniczyć i minimalizować to zjawisko, należy szczegółowo analizować wszystkie te przypadki, w których mimo zastosowanych mechanizmów prewencyjnych dochodzi do wystąpienia

samobójstwa. W tym celu (zgodnie z cytowaną wcześniej instrukcją) powołuje się zespół funkcjonariuszy, których zadaniem jest dokładne badanie takiego przypadku, identyfikacja ewentualnych nieprawidłowości w pracy funkcjonariuszy, a w przypadku ich stwierdzenia, wyjaśnienia przyczyn ich powstania i podania propozycji przeciwdziałania im w przyszłości. Wnioski z takiego postępowania przedstawiane są personelowi zakładu karnego i mają na celu zapoznanie funkcjonariuszy pracujących z osadzonymi, z implikacjami, które należy uwzględnić w bieżącej pracy penitencjarnej. Analiza ta, wzbogaca wiedzę oraz dostarcza cenny materiał edukacyjny na potrzeby następných szkoleń z zakresu przeciwdziałania zjawisku samobójstw w izolacji penitencjarnej.

Na skutek m.in. ww. regulacji, w Służbie Więziennej, liczba skutecznych prób samobójczych od 2007 r. istotnie spadła. Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

Tab. 2. Liczba samobójstw w izolacji penitencjarnej w latach 2007–2014
(źródło: Biuro Penitencjarne CZSW)

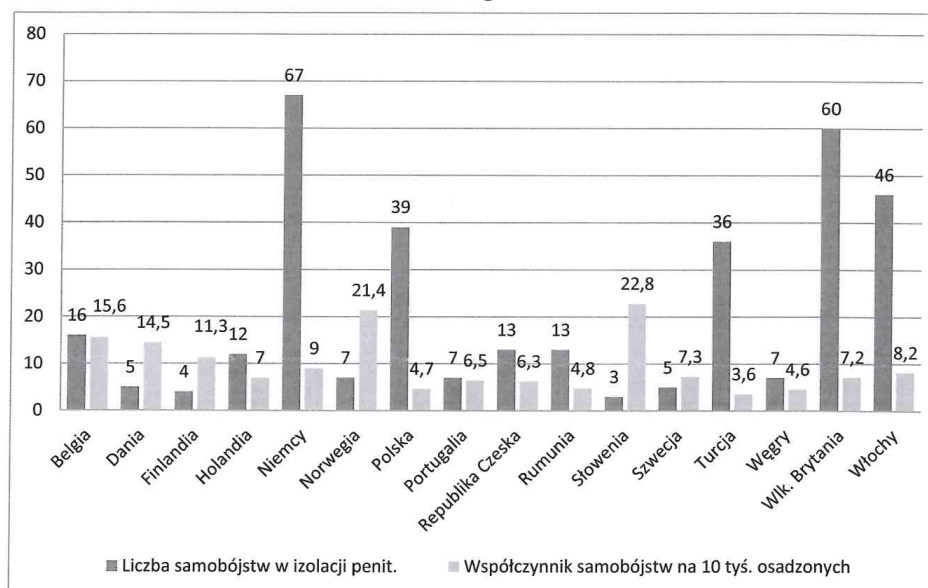
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba samobójstw w izolacji penitencjarnej w roku ¹⁾	37	35	38	31	16	16	17	22
Współczynnik samobójstw na 10 tys. osadzonych ²⁾	4,2	4,2	4,5	3,6	1,9	1,9	2,1	2,8

¹⁾ liczba obejmuje zgony osadzonych wyłącznie w wyniku samobójstw

²⁾ Współczynnik liczony względem ewidencyjnej liczby osadzonych, zmiennej na przestrzeni prezentowanych lat

Warto przytoczyć podobne współczynniki obliczone dla innych krajów europejskich. Poniższy wykres przedstawia liczbę samobójstw w izolacji penitencjarnej oraz współczynnik samobójstw na 10 tys. osadzonych w wybranych krajach europejskich. Metodyka obliczenia współczynnika samobójstw zastosowana przez Radę Europy różni się nieco od tej zaprezentowanej w Tabelicy 2, przez co wartości współczynników nieznacznie się różnią.

Wykr. 1. Statystyka samobójstw w wybranych krajach europejskich
(dane za 2008 r.) (źródło: dane statystyczne Rady Europy za: Aebi M.F., Delgrande N.: Council of Europe Annual Penal Statistics Space I, Strasburg 2011)

Prezentowane dane przedstawiają statystyki za 2008 r. Średni poziom współczynnika samobójstw na 10 tys. osadzonych (cytowany za autorami raportu) wynosi 6,6. Można zauważyć, iż choć liczba samobójstw dokonanych w izolacji penitencjarnej w Polsce na tle innych krajów jest znaczna, to jednak wartość współczynnika samobójstw na 10 tys. osadzonych (4,7) wyraźnie umiejscawia nasz kraj poniżej cytowanej średniej.

Z wyrazami szacunku

Cezary Grabarczyk

**Odpowiedź
MINISTRA ZDROWIA**

Warszawa, 2014.12.22

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

Odpowiadając na pismo z dnia 10 grudnia 2014 r., znak: BPS/043-66-2863-MZ/14, przekazujące oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2014 r., w sprawie wzrostu liczby samobójstw, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Jednym z najważniejszych czynników ryzyka samobójstw jest depresja – ocenia się, że ok. 80% ofiar samobójstw cierpiało na jakąś jej formę. Wnioskiem płynącym z przywołanych przez Państwa statystyk jest fakt, iż zaburzenia depresyjne stanowią istotny problem i wyzwanie dla polskiego systemu opieki zdrowotnej, szczególnie z uwagi na konieczność zapobiegania rosnącej liczbie samobójstw.

Odnosząc się do kwestii działań podejmowanych na rzecz ograniczenia skali samobójstw, uprzejmie informuję, iż w ramach Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 24, poz. 128) są podejmowane działania przez realizatorów Programu, mające na celu ograniczenie występowania zaburzeń psychicznych, w tym liczby samobójstw, poprzez zwiększenie świadomości społecznej na temat rozpowszechnienia, objawów, profilaktyki i wczesnej interwencji w przypadkach samobójstw.

Przykładowo, zapobieganie zaburzeniom psychicznym realizowane jest poprzez program prewencji depresji i samobójstw w populacji osób pozbawionych wolności oraz w populacji funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej. Liczba samobójstw w latach 2007–2009 utrzymywała się na stabilnym, niskim poziomie. W 2010 r. nastąpił ich znaczny, bo ponad 20% spadek, przy jednoczesnym spadku średniego rocznego zaludnienia w jednostkach organizacyjnych więziennictwa. W 2011 r. odnotowano dalszy, bardzo duży spadek liczby tych zdarzeń (o ok. 50%), a w 2012 r. zdołano utrzymać bardzo niską liczbę dokonanych przez osadzonych samobójstw.

Na podstawie prowadzonych analiz można również stwierdzić, że intensywne edukacja dotycząca dbałości o zdrowie psychiczne oraz udzielanie pomocy psychologicznej po zdarzeniach traumatycznych, przynosi oczekiwane skutki. Świadczy o tym, między innymi, utrzymująca się tendencja spadkowa liczby samobójstw żołnierzy w 2013 r.

Dodatkowo Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego zakłada organizację systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego. Cel ten realizowany jest dzięki programowi poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego w jednostkach działających w systemie oświaty. Ponadto w 2013 r. Minister Edukacji Narodowej przyjął Program promocji zdrowia i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży na lata 2013–2016, który w sposób kompleksowy odnosi się do zagadnień ochrony zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci i młodzieży, obejmując zagadnienia związane z zapobieganiem samobójstwom wśród młodzieży, a także poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu psychicznego.

Odnosząc się raz jeszcze do oświadczenia złożonego przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego wspólnie z innymi senatorami, chcę podkreślić, że upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, stanowią działania priorytetowe dla obszaru polityki zdrowia psychicznego.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Podsekretarz Stanu
Igor Radziewicz-Winnicki

**Oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego,
Marka Martynowskiego, Andrzeja Pajaka,
Przemysława Błaszczyka, Bohdana Paszkowskiego,
Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia oraz Marii Koc**

skierowane do przewodniczącego Zespołu do spraw wyjaśniania opinii publicznej treści informacji i materiałów dotyczących przyczyn i okoliczności katastrofy lotniczej z dnia 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem Macieja Laska oraz do prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pytanie posta do parlamentu Europejskiego Janusza Wojciechowskiego, udzielonej przez Pana Przewodniczącego 25 listopada 2014 r., powołał się Pan między innymi na treść opinii kryminalistycznych wykonywanych w ramach śledztwa prowadzonego przez prokuraturę wojskową.

Pragniemy zapytać, czy Pan Przewodniczący Lasek ma dostęp do akt śledztwa i gromadzonych w jego ramach dowodów, w tym ekspertyz kryminalistycznych, a jeśli ma, to na jakiej podstawie prawnej uzyskał ten dostęp. Podobnie chcemy zapytać, czy Pan Maciej Lasek ma dostęp do dokumentów i materiałów dowodowych tzw. komisji Millera (chodzi o dokumenty, ekspertyzy i inne dowody, na podstawie których opracowany został raport tej komisji). Jeśli Pan Lasek ma taki dostęp, to prosimy o wyjaśnienie, na jakiej podstawie prawnej go uzyskał.

*Z poważaniem
Grzegorz Wojciechowski
Marek Martynowski
Andrzej Pajak
Przemysław Błaszczyk
Bohdan Paszkowski
Jan Maria Jackowski
Krzysztof Słoń
Maria Koc*

**Odpowiedź
PRZEWODNICZĄCEGO ZESPOŁU
DO SPRAW WYJAŚNIANIA OPINII PUBLICZNEJ
TREŚCI INFORMACJI I MATERIAŁÓW
DOTYCZĄCYCH PRZYCZYŃ I OKOLICZNOŚCI
KATASTROFY LOTNICZEJ
z dnia 10 KWIETNIA 2010 R. POD SMOLEŃSKIEM**

Warszawa, 2 stycznia 2015 r.

Szanowny Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

zgodnie z zarządzeniem Nr 28 Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie powołania Zespołu ds. wyjaśniania opinii publicznej treści informacji i materiałów dotyczących przyczyn i okoliczności katastrofy lotniczej z dnia 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem, celem działania Zespołu jest wyjaśnianie opinii publicznej skomplikowanych zagadnień zawartych w materiale eksperckim będącym wynikiem badania wypadku lotniczego, a który z założenia skierowany był do specjalistów z dziedziny lotnictwa.

W ramach realizacji zadań powierzonych Zespół korzysta z upublicznionych i udostępnionych wyników prac tzw. Komisji Millera, upublicznionych przez Prokuraturę Wojskową opinii biegłych oraz ze specjalistycznej wiedzy członków Zespołu, którzy na etapie prowadzenia badań przez Komisję Badania Wypadków Lotniczych Lotnictwa Państwowego będąc członkami tej Komisji, mieli dostęp do materiałów źródłowych, w tym do udostępnionych na wnioski Komisji dokumentów zebranych w czasie prowadzonego postępowania prokuratorskiego. Podstawą dostępu do tych materiałów źródłowych było uczestnictwo w składzie Komisji Badania Wypadków Lotniczych Lotnictwa Państwowego powołanej do zbadania wypadku samolotu Tu-154M o nr bocznym 101, który wydarzył się w dniu 10 kwietnia 2010 r.

Z wyrazami szacunku

PRZEWODNICZĄCY ZESPOŁU
Maciej Lasek

**Odpowiedź
PROKURATORA GENERALNEGO**

Warszawa, 19.12.2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z treścią art. 16 ustawy z dnia 9 maja 1996 roku o wykonywaniu mandatu posła i senatora (tekst jednolity – Dz. U. z 2011 roku, Nr 7, poz. 29 z późn. zm.) oraz przepisu art. 49 ust. 4 i 5 uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 li-

stopada 1990 roku Regulamin Senatu (tekst jednolity – M.P. z 2014 roku, poz. 529), przedstawiam na ręce Pana Marszałka pisemną odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego, wspólnie z innymi senatorami, na 66. posiedzeniu Senatu RP w dniu 04 grudnia 2014 roku, dotyczące śledztwa w sprawie katastrofy smoleńskiej, przekazane Prokuratorowi Generalnemu przez Wicemarszałka Senatu RP Panią Marię Pańczyk-Pozdziej, przy piśmie oznaczonym sygnaturą BPS/043-66-2864-PG/14 z dnia 10 grudnia 2014 roku.

Odnosząc się do zawartego w treści oświadczenia pytania, należy stwierdzić, co następuje.

Prokurator prowadzący śledztwo w sprawie katastrofy smoleńskiej, po rozpoznaniu wniosków złożonych przez Zespół do spraw wyjaśniania opinii publicznej treści i materiałów dotyczących przyczyn i okoliczności katastrofy lotniczej z dnia 10 kwietnia 2010 r., powołany Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów Nr 28 (M.P. z 2013 r., poz. 205), w oparciu o art. 156 §5 kpk wyraził zgodę na udostępnienie wskazanemu Zespołowi kopii następujących materiałów tego postępowania: ekspertyzy technicznej rejestratorów parametrów lotu samolotu Tu-154M wykonanej przez ATM PP sp. z o.o., opinii fonoskopijnej Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie dotyczącej zapisów rejestratora MARS-BM oraz 23 fotografii wykonanych w toku uzupełniających oględzin wraku samolotu Tu-154M nr 101 z dnia 11 października 2012 r.

Z poważaniem

Andrzej Seremet